

Doplňující údaje:

1	6/2024	2. vydání		Ing. Pospíšilová	Mgr. Peterková, Ph.D	Mgr. Bc. Polášek
				v.r.	v.r.	v.r.
Rev.	Datum	Popis		Vypracoval	Kontroloval	Schválil
Objednatel: AZ GEO, s. r. o. Chittussiho 1186/14 710 00 Ostrava – Slezská Ostrava				Souprava:		
Zhotovitel: ECOLOGICAL CONSULTING a.s. Legionářská 1085/8, 779 00 Olomouc tel: 585 203 166 e-mail: ecological@ecological.cz				 		
Projekt: RS 2 VRT Modřice – Šakvice– Rakvice“				Číslo projektu:	22028	
				VP (HIP):	Mgr. Mrštný	
				Stupeň:	EIA	
KÚ: Jihomoravský kraj	ORP: Brno, Hustopeče, Pohořelice, Šlapanice, Židlochovice, Břeclav			Datum:	6/2024	
Obsah: POSOUZENÍ VLIVU STAVBY NA KRAJINNÝ RÁZ						
				Část:	Příloha:	

Objednatel: AZ Geo, s. r. o.

Chittussiho 1186/14

710 00 Ostrava – Slezská Ostrava

Zpracovatel: Ecological Consulting a.s.

Legionářská 1085/8, 779 00 Olomouc, tel. 585 203 166

e-mail: ecological@ecological.cz; www.ecological.cz

Červen 2024

Ing. Pospíšilová

Prvotní dokumentace je uložena v archivu objednatele.

Rozdělovník:

1 x digitální verze:

AZ Geo, s. r. o.

1 x digitální verze:

Ecological Consulting a.s.

Řešitel:

Ing. Kristýna Pospíšilová – vyhodnocení vlivů na krajinný ráz, terénní průzkum, fotodokumentace, analýza viditelnosti

Ecological Consulting a.s., Legionářská 1085/8, 779 00 Olomouc,

Oddělení Brno, Kounicova 271/13, tel. 513 034 173

- absolventka programu ochrana krajinného rázu dle § 12 zák. č. 114/1992 Sb. ČVUT, Fakulta stavební – Identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu a užití výsledků případového a preventivního hodnocení v rozhodovacích procesech

Mgr. Lucie Peterková, Ph.D.

Ecological Consulting a.s., Legionářská 1085/8, 779 00 Olomouc, tel. 585 203 166

- absolvent programu ochrana krajinného rázu dle § 12 zák. č. 114/1992 Sb. ČVUT, Fakulta stavební – Identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu a užití výsledků případového a preventivního hodnocení v rozhodovacích procesech
- autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace, posudku a vyhodnocení dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (autorizace udělená rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 25.11.2013 pod č. j. 79570/ENV/13)

Valbek spol. s r. o. – zpracování vizualizací

Obsah

Obsah	4
Úvod	7
1. Metodika hodnocení krajinného rázu	11
2. Popis záměru	14
3. Dotčený krajinný prostor	31
3.2. Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje	31
3.1. Vymezení dotčeného krajinného prostoru	34
4. Oblast krajinného rázu, místo krajinného rázu	39
4.1. Vymezení oblastí krajinného rázu (OKR)	39
4.1.1 Krajinná oblast – Modřická pahorkatina (KO1)	39
4.1.2 Krajinná oblast – Rajhradská pahorkatina (KO2).....	50
4.1.3 Krajinná oblast – Západní část Dyjsko-moravské pahorkatiny (KO3)	67
4.2. Vymezení míst krajinného rázu	82
5. Identifikace znaků krajinného rázu dotčeného krajinného prostoru a jejich klasifikace	86
5.1. Krajinný prostor č. 1 – Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny (KP1).....	86
5.2. Krajinný prostor č. 2 – Antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny (KP2)	91
5.3. Krajinný prostor č. 3 – Okolí Rajhradska a Hrušovanska (KP3).....	94
5.4. Krajinný prostor č. 4 – Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava (KP4)..	98
5.5. Krajinný prostor č. 5 – Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko (KP5)	101
6. Vyhodnocení míry vlivu záměru na krajinný ráz – posouzení zásahu	105
6.1. Krajinný prostor č. 1 – Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny (KP1).....	131
6.2. Krajinný prostor č. 2 – Antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny (KP2)	132
6.3. Krajinný prostor č. 3 – Okolí Rajhradska a Hrušovanska (KP3).....	133
6.4. Krajinný prostor č. 4 – Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava (KP4) 135	
6.5. Krajinný prostor č. 5 – Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko (KP5)	137
7. Celkové shrnutí vlivu stavby na identifikované znaky	138
7.1. Krajinný prostor č. 1 - Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny (KP 1).....	138
7.2. Krajinný prostor č. 2 - Městská antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny (KP 2)	
.....	140
7.3. Krajinný prostor č. 3 - Okolí Rajhradska a Hrušovanska (KP 3)	141
7.4. Krajinný prostor č. 4 - Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava (KP 4) 149	
7.5. Krajinný prostor č. 5 - Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko (KP5).....	154
8. Závěr	160

Seznam zkratk použitých v dokumentaci

BTS	Base Transceiver Station (Základnová stanice)
ČD	České dráhy
DMP	Digitální model povrchu
DoKP	Dotčený krajinný prostor
DUN	Dešťová usazovací nádrž
EIA	Hodnocení vlivů na ŽP
EVL	Evropsky významná lokalita
CHKO	Chráněná krajinná oblast
JMK	Jihomoravský kraj
LBC	Lokální biocentrum
LBK	Lokální biokoridor
KKO	Kulturní krajinná oblast
KO	Krajinná oblast
KP	Krajinný prostor
k. ú.	katastrální území
KR	Krajinný ráz
KT	Konvenční trať
MKR	Místo krajinného rázu
MPZ	Městská památková zóna
MÚK	Mimoúrovňové křížení
NPR	Národní přírodní rezervace
NRBK	Nadregionální biokoridor
ORP	Obec s rozšířenou působností
OTV	Opravná trakčního vedení
PO	Ptačí oblast
PP	Přírodní památka
PBŘ	Požárně bezp. řízení
PD	Projektová dokumentace
PHS	Protihluková stěna
PR	Přírodní rezervace
RBC	Regionální biocentrum
RBK	Regionální biokoridor
RS	Rychlá spojení
SO	Stavební objekt

TENT-T	Transevropská síť
TNS	Trakční napájecí stanice
TS	Transformační stanice
TV	Trakční vedení
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
VRT	Vysokorychlostní trať
VN/NN	Vysoké/nízké napětí
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ŽP	Životní prostředí
ŽST	Železniční stanice

Úvod

Předkládaný dokument hodnotí vliv plánovaného stavebního záměru “RS 2 VRT Modřice – Šakvice – Rakvice“, resp. umístění vysokorychlostní trati v úseku mezi Modřicemi a Rakvicemi (včetně veškerých souvisejících stavebních objektů) na vybrané aspekty krajinného rázu ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Cílem práce je tedy vyhodnocení míry vlivu stavby a využití území z hlediska zásahu do krajinného rázu.

K ochraně krajinného rázu je určen § 12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, který slouží jako nástroj orgánů ochrany přírody, jak regulovat či ovlivňovat výstavbu a využití území nejenom ve zvláště chráněných územích, ale i ve volné krajině.

Umístění stavby odlišného měřítko v zástavbě, která je v kontaktu s volnou krajinou nebo stavby projevující se v krajinných panoramatech a vybočující z krajinného měřítko nebo forem a hmot okolních staveb, můžou vyvolat v siluetě krajiny nebo charakteru zástavby změnu krajinného rázu.

Míra narušení krajinných hodnot je klasifikována na základě technických (vizuálně vnímaných) charakteristik jednotlivých záměrů v kontextu základních charakteristik příslušné specifické krajiny. Vychází přitom z předpokladu, že existující jevy jsou v řadě případů do vnímání krajiny zahrnuté a jsou chápány jako součást území.

U staveb tohoto charakteru (velké liniové dopravní stavby technického rázu s významným prostorovým a výškovým zábohem překračující klasické měřítko krajiny) lze očekávat jejich potenciálně významný dopad na krajinný ráz, resp. vazby v krajině a vnímání krajiny jako takové. Vždy ovšem záleží na charakteru krajiny, do které je stavební záměr umístěvaný, vychází tedy z předpokladu, že stávající přírodní, ale zejména technicistní prvky jsou již v krajině přítomny a spoluutvářejí krajinný ráz prostoru, do kterého je stavba usazována. Zároveň je však třeba dbát na to, aby byl kladen důraz rovněž na vyhodnocení kumulativního ovlivnění prostoru krajiny, který je již v současnosti ovlivněn řadou antropogenních technicistních prvků. Cílem této studie je nejen vyhodnotit míru vlivu stavby na krajinný ráz, ale rovněž navrhnout opatření ke zmírnění negativního vlivu nového technicistního prvku v krajině přesahující svými parametry stávající měřítko krajinných vazeb.

Krajinný ráz podle zákona

Jak již bylo výše uvedeno, ochrana krajinného rázu je zakotvena § 12 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny:

(1) *Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.*

(2) *K umísťování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.*

(3) *K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.*

(4) *Krajinný ráz se neposuzuje v zastavěném území a v zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody.*

K tomuto obtížně legislativně uchopitelnému paragrafu, užívajícímu nejednotně definovatelné pojmy a neměřitelná kritéria nebyla za dobu platnosti zákona vydána vyhláška ani metodický pokyn.

Kromě výše uvedené základní normy v oblasti ochrany přírody a krajiny problematiku ochrany krajinného rázu odrážejí následující právní předpisy:

- zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
- zákon č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči (památkový zákon)
- zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí
- zákon č. 218/1997 Sb. o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech

Definice pojmů

Hodnocení vlivů záměru na krajinný ráz pracuje přednostně s pojmy uvedenými v § 12 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Definice pojmů vychází z metodické příručky Vorla et al. (2014) a Vorla et Kupky (2011):

Činnost snižující estetickou a přírodní hodnotu krajinného rázu oblasti či místa – taková činnost, která natolik naruší specifické znaky a hodnoty oblasti či místa, že změní význam a obsah nebo projev jednotlivých charakteristik.

Estetická hodnota krajiny – vyjádření přírodních a kulturních hodnot, harmonického měřítká a vztahů v krajině; předpokladem vzniku estetické hodnoty jsou subjektivní vlastnosti pozorovatele, objektivní okolnosti pozorování a objektivní vlastnosti krajiny (skladba a formy prostorů, konfigurace prvků, struktura složek).

Harmonické měřítko krajiny – vyjadřuje takové členění krajiny, které odpovídá harmonickému vztahu činností člověka a přírodního prostředí; z hlediska fyzických vlastností krajiny se jedná o soulad měřítká celku a měřítká jednotlivých prvků.

Harmonické vztahy v krajině – vyjadřují soulad činností člověka a přírodního prostředí (= absence rušivých jevů), trvalou udržitelnost užívání krajiny, harmonický soulad jednotlivých prvků krajinné scény.

Charakteristika krajinného rázu – dána druhem a uspořádáním krajinných složek, prvků a jevů nebo jejich souborů, které se podílejí na vzniku rázu krajiny; rozlišují se charakteristiky přírodní, kulturní a historické, které vnímáme jako soubor typických znaků.

Krajina – dle § 3 odstavce 1 písmene m) je krajina část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky.

Krajinný ráz – tvořen přírodní, kulturní a historickou charakteristikou daného místa nebo oblasti, respektive vnímatelnými znaky a hodnotami těchto charakteristik.

Kulturní dominanta krajiny – krajinný prvek či složka v krajině nebo to jsou dochované stopy kultivace krajiny, jejichž význam je nesporný z historického hlediska, architektury či jiného oboru lidské činnosti a které ve svém projevu převládajícím způsobem ovlivňují znaky charakteristik krajinného rázu.

Místo krajinného rázu – část krajiny relativně homogenní z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst krajinného rázu. Je nejmenším hodnoceným prostorem; jedná

se zpravidla o vizuálně vymezený krajinný prostor, který je pohledově spojený z většiny pozorovacích míst, nebo o území typické díky své výrazné charakterové odlišnosti.

Oblast krajinného rázu – krajinný celek s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou odrážející se v souboru jejích typických znaků, který se výrazně liší od jiného celku ve všech charakteristikách či v některé z nich a který zahrnuje více míst krajinného rázu; je vymezena hranicí, kterou mohou být přírodní či umělé prvky nebo jiné rozhraní měnících se charakteristik.

1. Metodika hodnocení krajinného rázu

Pro vyhodnocení vlivu stavebního záměru „RS 2 VRT Modřice - Šakvice“ na krajinný ráz byl použit „Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz“, který byl vypracován ve smyslu §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (I. Vorel, R. Bukáček, P. Matějka, M. Culek, P. Sklenička 2004).

Metoda posouzení vlivu záměru na krajinný ráz vychází z principu ochrany takových charakteristik, znaků a hodnot krajinného rázu, které jsou výraznými atributy přírodní a estetické kvality krajiny. Princip metody spočívá v rozložení celkového problému na dílčí, samostatně řešitelné kroky. Snahou je tudíž případnou subjektivitu rozčlenit na řadu menších rozhodnutí a případné nepřesnosti a odchylky vyplývající z více či méně subjektivních pohledů minimalizovat. Rozložení problému se podle metodiky Vorla et al. (2004) provádí:

- 1) Vymezení dotčeného krajinného prostoru
- 2) Vymezení oblastí a míst krajinného rázu
- 3) Identifikace znaků krajinného rázu a jejich klasifikace
- 4) Posouzení vlivu na identifikované znaky
- 5) Určení snesitelnosti zásahu na základě zjištěné míry vlivu a vyhotovení závěru

Výstupem studie je závěr, ve kterém se konstatuje míra zásahů navrhovaného záměru do:

- přírodních, kulturních nebo historických charakteristik
- přírodních a estetických hodnot
- významných krajinných prvků (VKP)
- zvláště chráněných území (ZCHÚ)
- kulturních dominant
- harmonického měřítka a vztahů

Obecné schéma hodnocení navrhované stavby nebo navrhovaného využití území na krajinný ráz ve smyslu §12 zákona č.114/1992 Sb. (dle. Vorel, Bukáček, Matějka, Culek, Sklenička 2004) je uvedeno v následující tabulce:

Tab. 1: Obecné schéma hodnocení navrhované stavby nebo navrhovaného využití území na krajinný ráz ve smyslu §12 zákona č.114/1992 Sb. (dle. Vorel, Bukáček, Matějka, Culek, Sklenička 2004)

Kroky postupu hodnocení	Postup	Podklady
Vymezení hodnoceného území		
Popis navrhované stavby nebo navrhovaného využití území, definování cíle a klíčových otázek	Popis z hlediska možného ovlivnění krajinného rázu navrhovanou stavbou nebo navrhovaným využitím území, konfliktů. Definování cíle a klíčových otázek hodnocení na základě obecné charakteristiky území a očekávaného vlivu navrhované stavby nebo využití území	Projektová dokumentace navrhované stavby, územně plánovací podklad navrhovaného využití území, např. urbanistická studie, územně plánovací dokumentace
Vymezení dotčeného krajinného prostoru (DoKP)	Vymezení dotčeného krajinného prostoru (místa krajinného rázu) jakožto území skutečně nebo potenciálně zasaženého vlivem navrhované stavby nebo využití území. Vymezuje se pomocí bariér očekávané viditelnosti stavby (terénní horizonty, okraje lesních porostů, hmoty nelesní zeleně, horizonty a okraje zástavby)	Terénní průzkum, topografická mapa, analýza fotopanoramát, řezu terénem a diagramy viditelnosti
Hodnocení krajinného rázu dané oblasti a místa		
Vymezení oblastí a míst krajinného rázu	Obecná charakteristika širšího území (oblasti krajinného rázu) a jeho zařazení do krajinných souvislostí (biogeografie, geomorfologie, vegetační kryt, osídlení, kultura, historie), vymezení míst krajinného rázu v dotčeném krajinném prostoru, nejjednodušším příkladem je situace, kdy DoKP je totožný s jediným místem krajinného rázu	Terénní průzkum, letecké snímky, biogeografické členění ČR, geomorfologické členění ČR, vodní toky, krajinářské hodnocení (TERPLAN 1972), geologická mapa, mapa potenciální vegetace, údaje o osídlení, historická charakteristika místa
Identifikace rysů a hodnot krajinného rázu na úrovni oblasti a místa KR	Identifikace rysů a hodnot jednotlivých charakteristik krajinného rázu v dotčeném krajinném prostoru (DoKP) - rysy a hodnoty přírodní, kulturní a historické charakteristiky, přítomnost estetických hodnot, harmonického měřítko a vztahů, klasifikace z hlediska významu jednotlivých znaků krajinného rázu dané oblastí nebo místa	Terénní průzkumy, letecké snímky, hranice ZCHÚ, VKP, ÚSES, biogeografické členění, biochory, seznam nemovitých kulturních památek, hranice MPR, MPZ, VPR, VPZ, KPZ, historické mapy a literatura, historická fotodokumentace
Posuzování zásahu do krajinného rázu		
Posouzení vlivu na identifikované rysy a hodnoty	Posouzení vlivu navrhované stavby nebo navrhovaného využití území na identifikované rysy a hodnoty jednotlivých charakteristik krajinného rázu	Výsledky předchozích kroků hodnocení
Určení snesitelnosti zásahu na základě zjištěné míry vlivu záměru	Shrnutí výsledků předchozího hodnocení, zvážení míry zásahů do jednotlivých hodnot, zvážení významu a ceny jednotlivých rysů a hodnot (významné, určující, jedinečné), vyslovení závěru (přijatelný, nepřijatelný, na hranici přijatelnosti), event. podmínek pro minimalizaci zásahu do krajinného rázu.	Výsledky předchozích kroků hodnocení

Analýza potenciální viditelnosti – metodika:

Analýza viditelnosti byla zpracována v programu ArcMap 10.8.2 společnosti ESRI, za použití extenze Viewshed. Analýza byla provedena nad digitálním modelem terénu 1. generace DMP 1G (ČÚZK) převedeného do rastrového formátu (s rozlišením 2 m) v souřadnicovém systému S-JTSK. Digitální model povrchu představuje zobrazení přirozeného nebo lidskou činností upraveného zemského povrchu včetně staveb a rostlinného pokryvu. Model byl vymezen v letech 2009–2013 metodou leteckého laserového skenování reliéfu, tudíž kromě informací o terénu zahrnuje data i o rostlinném pokryvu a větších antropogenních objektech (budovy, infrastruktura apod.). Limitující faktor analýzy představuje absence informací o překážkách, které jsou proměnlivé v čase (zejména vegetace). Výstup zpracované analýzy proto vyjadřuje maximální možnou viditelnost stavby pouze na základě digitálního modelu. Analýza byla provedena pro okruh o poloměru 5 km od záměru. Výstupem analýzy jsou plochy, ze kterých bude záměr viditelný.

Výsledkem analýzy je mapa viditelnosti, která nám ukazuje, ze kterých míst bude záměr pravděpodobně viditelný. Mapa analýzy viditelnosti je součástí Přílohy 2.

Dále bylo na lokalitě v listopadu roku 2022, únoru, březnu, dubnu 2023 a dubnu 2024 provedeno detailní terénní šetření v rámci kterého byla navštívena místa s výhledem na plánovaný záměr. Pozornost byla věnována krajině a okolí, kam je záměr situován, zejména pak lokalitám s předpokladem vyšší návštěvnosti, které na lokalitě zastupují např. vyhlídková místa, rozhledny, turistické, případně polní cesty atd.

2. Popis záměru

Posuzovaný záměr představuje novostavbu vysokorychlostní železniční trati, s návrhovou rychlostí 320 km/h (výhledově až 350 km/h), která je situována v Jihomoravském kraji, v úseku Brno (Modřice) – Šakvice s připojením do konvenční sítě oblasti Rakvice do mezistaničního úseku Podivín – Zaječí. Pro připojení bez nutnosti úrovnového křížení tratí musí jedna z přípojných tratí mimoúrovňově křížovat stávající konvenční trať Břeclav – Brno. Lokalita za ŽST Zaječí, kde konvenční trať ve směru do Břeclavi je směrově zatočená je taky místo pro křížování budoucí plánované vysokorychlostní tratě ve směru na Slovensko, která je plánována v souběhu s dálnicí D2. Součástí projektu je napojení do železničního uzlu Brno (ŽUB) a na další návazné tratě. Z hlediska územního rozsahu se ve výsledné variantě jedná celkem o cca 45 km nové vysokorychlostní dvojkolejní tratě.

Trasa záměru je definována traťovým úsekem Brno (Modřice) – Šakvice – Rakvice jako dvoukolejná trať bez železničních stanic anebo zastávek. VRT vychází ze Železničního uzlu Brno (dále v textu ŽUB) v oblasti Dolních Heršpic od křížování s dálnicí D1. VRT je pro napojení do ŽUB navržena tak, že umožňuje napojení do stávající tak i plánované železniční stanice Brno hl. nádraží.

VRT při výjezdu ze ŽUB je navržena s postupným nárustem traťové rychlosti ze 160 km/h na 200 km/h v oblasti ŽST Modřice. Z důvodu propojení VRT do Brno hl. nádraží (i do VRT směr Ostrava) i do VRT směr Praha do Terminálu Vídeňská.

Trasa je v oblasti Modřice vedena v souběhu se stávající konvenční drážní infrastrukturou tvořenou infrastrukturou ve správě SŽ a privátních vlečkových kolejí napojených do ŽST Brno východ a ŽST Modřice. Součástí stavby je taky přeložka opravny trakčního vedení (OTV) do prostoru v jiné připravované stavbě SŽDC vedle ŽST Brno východ. V ŽUB se navrhuje modernizace celé dotčené konvenční infrastruktury stanic Brno východ a Modřice. Trať VRT je v této oblasti navrhována jako dvoukolejní trať v prostoru mezi vlečkami v západní části a kolejištím ŽST Brno východ a potom Modřice.

ŽST Modřice se v rámci modernizace vybuduje nový podchod pro cestující (přístup od Nádražní ulice na nástupiště) a pro chodce pod kolejištím ŽST Modřice a pak úrovnově po Brněnskou ulici.

Po překonání ŽST Modřice pokračuje opětovně VRT v souběhu s dvoukolejní tratí směrem na Břeclav. Po křížení řeky Bobravy v katastru obce Popovice se VRT odklání od konvenční tratě na západ mimo zastavené území města Rajhrad do souběhu s dálnicí D52. Zde je VRT koordinována se stavbou Jižní tangenty propojení dálnic D52 s D2 v oblasti Popovice a Rajhrad.

Průchod obcí Rajhrad je řešen na jejím západním okraji prostřednictvím hloubeného tunelu pod ul. Stará pošta, která bude po dobu realizace tunelu dočasně přeložena. Po výjezdu z Rajhradu VRT pokračuje jižním směrem převážně polnohospodářsky obhospodařovanou krajinou západně od Holasic, mezi obcemi Vojkovice a Sobotovice a Ledce. U obce Ledce křížuje VRT řeku Šatavu mostní estakádou.

Následně pokračuje VRT západně od obce Hrušovany u Brna přes východní okraj pískovny. V katastru obce Unkovice se stavba VRT koordinuje s plánovanou konvenční tratí Brno – Znojmo, která bude v úseku Brno – odbočka Unkovice provozována rychlostí 200 km/h na navrhované trati VRT. V odbočce Unkovice se trať na Brno odpojí jihozápadním směrem na Znojmo v samostatné stopě. Za Unkovicemi pokračuje VRT směrem na jih západně od Žabčic.

V blízkosti obcí Vranovice a Přibice trasa využívá západního okraje koridoru ZÚR a prochází západně od hřbitova ve Vranovicích. Trasa VRT prochází západně od Vranovic přes lesopark a pokračuje do lokality Evropsky významné lokality (EVL) Vranovický a Plačkův les. EVL a řeky Svratka a Šatava jsou trasou VRT křížovány estakádou délky 1340 m, realizace estakády je vzhledem k ochraně EVL navržena výsuvem mostní konstrukce od jihu.

V úseku Pouzdřany – Popice je navržena přeložka konvenční dvoukolejné tratě dovnitř oblouku (severovýchodním směrem). VRT se od Pouzdřan dostává do souběhu s konvenční tratí. Prochází okrajem obce Popice, vlevo od ŽST Šakvice směrem do Zaječí.

V oblasti ŽST Zaječí je VRT rozdělena na hlavní větev směr Slovensko a na dvě propojovací jednokolejné tratě, z kterých severní překřičuje obloukem konvenční trať mimoúrovňově a stáčí se směrem na Rakvice, kde se za železniční zastávkou napojí do stávající konvenční koleje v nové odbočce Nové Mlýny. Jižní propojovací koleje VRT se obloukem přimkne ke konvenční trati a opětovně se za železniční zastávkou napojí do stávající konvenční koleje v nové odbočce Nové Mlýny. Hlavní větev VRT směr Slovensko nebude v této stavbě realizována.

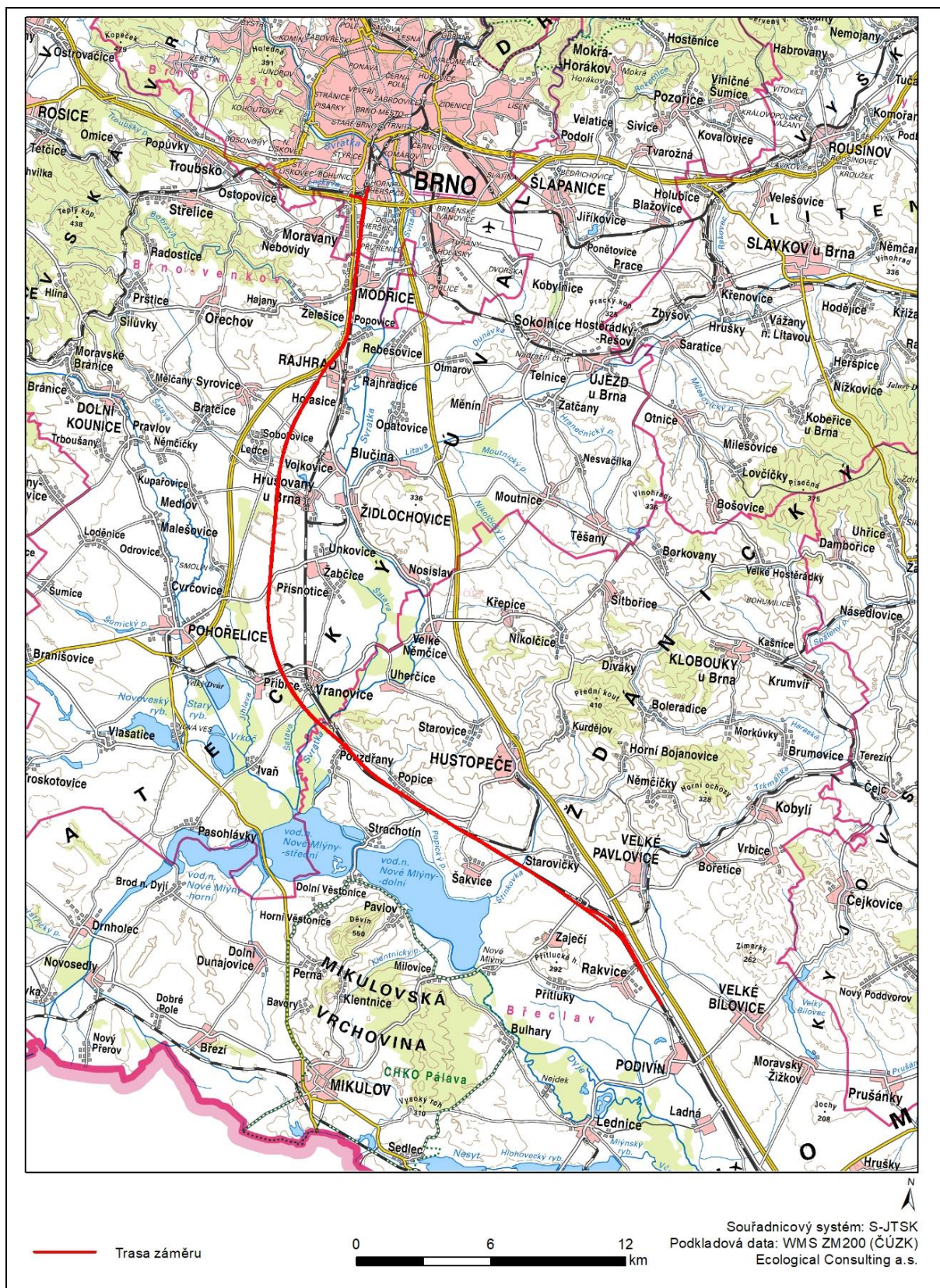
Konvenční trať v úseku Břeclav – Rakvice bude modernizována pro rychlost 200 km/h samostatnou stavbou SŽ. V úseku Rakvice – Modřice bude zachována maximální rychlost 160 km/h.

Jižně v prostoru mezi ŽST Zaječí a navrhovanými kolejemi VRT je navržena Údržbová základna Zaječí, která bude sloužit jako základna pro diagnostiku a údržbu vysokorychlostních tratí a rychlých spojení.

Realizace předmětného záměru se předpokládá v jedné stavbě, tj. stavba bude uvedena do provozu jako celek.

Celková situace záměru je vyobrazena na obr. 1.

Obr. 1: Rozsah a umístění trasy záměru

Jak je zřejmé z textu výše, součástí záměru, je vyjma vlastního tělesa VRT (jehož vizuální projev se zřejmý sám o sobě) také návrh objektů, které se budou výrazněji vizuálně uplatňovat, a to zejména díky jejich výškovému situování (a rovněž prostorovému rozsahu) v dotčené krajině, jejíž reliéf je málo výškově členitý. Především se jedná o konstrukce mostních objektů vysokorychlostní trati, které lze z obecného hlediska považovat za mohutnější než obdobné objekty na konvenční železniční trati¹. Specifikem mostů VRT je časté používání dlouhých mostních estakád či přemostění dlouhých rozpětí, které vychází z potřeby přímějšího směrového i výškového trasování VRT při překonávání např. širokých údolí, chráněných území nebo stávající sítě komunikací atd. V rámci předmětného záměru je nutné z těchto větších prvků zmínit estakádu přes Šatavu a zejména pak estakádu přes EVL Vranovický a Plačkův les.

Dále je navržena řada standardních či menších železničních a silničních mostů v místech mimoúrovňových křížení, silniční nadjezdy, protihlukové stěny (dále jen PHS), přesmyk v Modřicích, tunel v Rajhradě, zemní valy atd., které však v dálkových pohledech již tak vizuálně dominantní (jako výše uvedené estakády či vlastní těleso železnice) nebudou.

Vizuálně nejvýraznější objekty záměru²:

Mostní objekty, nadjezdy:

- Sobotovice, Ledce u Židlochovic:
  - o most km 15,045, estakáda Šatava – estakáda přes potok a nivu Šatavy; z komorové předpjaté konstrukce, série 8 prostých polí; délka mostu 396 m, max. výšky 23,586 m (potok Šatava)
- Pouzdřany, Vranovice nad Svratkou
  - o Estakáda km 26,850 přes Vranovický a Plačkův les (přes NPR Plačkův les (resp. EVL CZ 0620084 Vranovický a Plačkův les) dvojitě spřažený nosník ocel-beton s komorovým průřezem přes silnici III/41621 Vranovice – Iváň, říčku Šatava s přilehlým záplavovým územím a slepými rameny, lesní cesty a řeku Svratku včetně oboustranných břehů a povodňových hrází; max. výška 17,4 m a délka 1 329 m

¹ Z obecného hlediska je u vysokorychlostních tratí nutné budovat mohutnější konstrukce mostních objektů (jak nosné konstrukce, tak spodní stavby) zejména díky vyšší návrhové rychlosti (zohlednění odezvy konstrukce na dynamické zatížení kolejovou dopravou a zvýšené nároky na dodržení limitních hodnot povolených deformací konstrukce, které jsou podmíněny splněním přísnějších požadavků na tuhost konstrukce pro zajištění geometrické stability koleje; striktní kritéria mezního stavu použitelnosti atd.).

² V případě výšek objektů jsou uváděny maximální hodnoty nad terénem.

- Dolní Heršpice
  - o ŽST Modřice, most km 3,320, přesmyk přes koleje č. 94, 1, 2 a 701 – integrovaný železobetonový polorámový most s nosnou konstrukcí železobetonové desky o cca délce 333,9 m, max. výšky 9,7 m
- Modřice
  - o most ev. km 134,305 přes vodoteč Bobrava – 2 nosné konstrukce, železobetonová deska (kolej 1) a betonová klenba (kolej 2) o délce 30,6 m a výšce 7,504 m
  - o most km 8,173 přes vodoteč Bobrava – integrovaný železobetonový polorámový most o délce 30,6 m a výšce 7,578 m
  - o ŽST Modřice, silniční nadjezd ev. km 136,575, silnice III/15280 přes VRT a koleje č. 1 a 2 - ocelový příhradový dvoutrámový nosník se spodní mostovkou o délce 55 m a výšce 7,52 m
- Hrušovany u Brna:
  - o Most km 16,718 přes polní cestu – integrovaný železobetonový polorámový most o délce 43,18 m a výšky 8,59 m
  - o Most km 17,600 přes účelovou komunikaci – integrovaný železobetonový polorámový most o délce 44,59 m a výšky 8,75 m
  - o Silniční nadjezd km 15,906, silnice III/41619 přes VRT a koleje č. 1 a 2 – železobetonový deskový most o délce 89,5 m a výšce 8,64 m
- Pouzdřany
  - o Most km 27,691 přes polní cestu – železobetonový rámový most o délce 9,02 m a výšky 8,82 m
  - o Most km 28,343 přes místní komunikaci – integrovaný železobetonový polorámový most o délce 42,47 m a výšky 7,14 m
  - o Silniční nadjezd km 28,995, silnice III/4206 přes VRT a koleje č. 1 a 2 – integrovaný železobetonový deskový o délce 41,8 m a výšky 8,39 m
- Popice
  - o Most km 33,550, silnice II/420 přes silnice II/420 – integrovaný železobetonový polorámový most o délce 42,47 m a výšky 7,28 m
  - o Most km 33,708 přes přítok Popického potoka – integrovaný železobetonový polorámový most o délce 5,5 m a výšky 7,09 m
  - o Silniční nadjezd km 31,214 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – železobetonový deskový o délce 73,4 m a výšce 8,49 m

- Silniční nadjezd km 32,401 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – ocelový příhradový se spodní mostovkou o délce 60,3 m a výšce 8,065 m
- Popovice u Rajhradu
  - Silniční nadjezd km 8,911, silnice III/00219, Popovice přes VRT, koleje č. 1 a 2 a konvenční trať – železobetonová rámová konstrukce, přímo pojízdná délky 26,25 m a výšky 7,93 m
- Rajhrad
  - Silniční most km 9,531, rampy D2, Rajhrad přes VRT, koleje č. 1 a 2 – železobetonová přesypaná rámová konstrukce délky 93,5 m a výšky 13,68 m
- Vojkovic u Židlochovic
  - Silniční nadjezd km 13,536, silnice III/15266 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – železobetonový spojitý jednostránkový nosník o délce 46 m a výšce 7,92 m
- Sobotovice
  - Silniční nadjezd km 14,324 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – železobetonový spojitý jednorámový nosník délky 47,55 m a výšky 9,88 m
- Žabčice
  - Silniční nadjezd km 20,507, silnice II/416 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – předpjatý deskový o délce 101,2 m a výšce 8,99 m
  - Silniční nadjezd km 21,715 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – integrovaný železobetonový deskový o délce 36,63 m a výšce 8,19 m
  - Most km 21,220 přes přítok Popického potoka - integrovaný železobetonový rámový most o délce 10,4 m a výšce 7,82 m
- Vranovice nad Svratkou
  - Silniční nadjezd km 23,450 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – integrovaný železobetonový deskový o délce 36,63 m a výšce 8,19 m
  - Silniční nadjezd km 24,630, silnice II/381 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – integrovaný železobetonový deskový o délce 43 m a výšce 8,29 m
  - Most km 24,421 přes železniční vlečku Vranovice – Pohořelice - integrovaný železobetonový polorámový most o délce 41 m a výšce 8,93 m
- Unkovic
  - Most km 18,786 přes polní cestu - integrovaný železobetonový rámový délky 10,4 m a výšky 9,8 m
- Šakvice
  - Silniční nadjezd km 35,703, silnice III/4203 přes VRT, koleje č. 1 a 2 – železobetonový deskový o délce 43,73 m a výšce 8,64 m

- Silniční nadjezd km 36,360, místní komunikace přes VRT, koleje č. 1 a 2 a konvenční trať -- železobetonový deskový o délce 58,9 m a výšce 8,49 m
- Silniční nadjezd km 37,730, silnice III/4203 – spřažený železobetonový s předem předpjatými nosníky přes VRT a konvenční trať délky 91,72 m a výšce 12,58 m
- Silniční most v km 38,436 přes vodoteč Štinkovku – integrovaný železobetonový polorámový délky 37,21 m a výšky 9,182 m (od vodního toku)
- Zaječí
  - Silniční nadjezd km 41,900, silnice III/421 přes VRT – železobetonový deskový most o 2 nosných konstrukcích délky 105,8 a 18,8 m a výšky 13,46 a 13,9 m
  - Silniční nadjezd km 41,900, silnice III/421, spojovací kolej do údržbové základny - železobetonový polorámový délky 29,5 a výšky 7,39 m
- Rakvice
  - Most km 43,150, přesmyk Rakvice - kolej č. 2 přes konvenční trať – integrovaný železobetonový polorámový most o délce 192 m a výšky 10,1 m (nosnou konstrukcí tvoří ŽB deska (příčel))
  - Most km 45,464 přes silnici III/42115 - kolej č. 1 – integrovaný železobetonový polorámový most o délce 57,5 m a výšky 7,37 m

Protihlukové stěny (dále jen PHS)

V rámci záměru je uvažováno se standardním rozsahem PHS a dále pak nadstandardním. Pro přehlednost jsou v tabulkách níže uvedeny PHS v uvedeném rozdělení.

Dále tabulka obsahuje umístění PHS a základní prostorové charakteristiky těchto objektů.

Tab. 2: Standardní rozsah PHS

SO	Název SO	Označení PHS podle Hlukové studie	Staničení [km]		Strana ve směru staničení	Trať	Výška nad TK [m]	Délka [m]
			od	do				
17-61-01	ŽST Modřice, protihluková stěna Modřice I, západ	PHS1	5,500	5,883	P	VRT	3,5	383
17-61-02	ŽST Modřice, protihluková stěna Modřice II, Nádražní, východ	PHS3*	136,594	137,010	P	KT	3,5	416
17-61-03	ŽST Modřice, protihluková stěna Modřice III, Nádražní, východ	PHS4	135,955	136,555	P	KT	3,5	600
17-61-04	Modřice - Unkovice, protihluková stěna Modřice IV, západ	PHS2	5,915	6,565	P	VRT	3,5	650
17-61-05	ŽST Modřice, úprava protihlukové stěny podél komunikace II/152	-	0,040	0,218	L	KOM	3,5	178
16-61-01	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Popovice I, východ	PHS6	134,092	134,233	P	KT	3,5	141
16-61-02	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Popovice II, východ	PHS7	133,585	133,694	P	KT	3,5	109
11-61-01	Modřice - Unkovice, protihluková stěna Modřice V, západ	PHS5	6,920	7,015	P	VRT	3,5	95
11-61-02	Modřice - Unkovice, protihluková stěna Rajhrad, komunikace III/42510	PHS1S - PHS4S	0,060	1,404	L	KOM	4,5	1344
16-61-03	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Pouzdřany I, U Mlýna, východ	PHS8	114,408	115,644	P	KT	3,5	1234
16-61-04	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Pouzdřany II, U Mlýna, západ	PHS9	115,356	115,644	L	KT	3,5	286
16-61-05	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Popovice, východ	PHS10	111,066	112,405	P	KT	3,5	1338
12-61-01	Unkovice (včetně) - Šakvice, protihluková stěna Popovice	PHS11	32,293	32,493	L	VRT	4,0	200

Vysvětlivky:

VRT – vysokorychlostní trať; KT – konvenční trať; KOM – pozemní komunikace; P – pravá strana trati nebo komunikace ve směru staničení
L – levá strana trati nebo komunikace ve směru staničení; * včetně zakomponováno zastřešení nástupiště/podchodu a přístupu na nástupiště/podchod

Tab. 3: Nadstandardní rozsah PHS

SO	Název SO	Označení PHS podle Hlukové studie	Staničení [km]		Strana ve směru staničení	Trať	Výška nad TK [m]	Délka [m]
			od	do				
17-61-01	ŽST Modřice, protihluková stěna Modřice I, západ	PHS1	5,500 5,613	5,613 5,883	P	VRT	3,5 5,5	113 270
17-61-02	ŽST Modřice, protihluková stěna Modřice II, Nádražní, východ	PHS3	136,594 136,917	136,917 137,010	P	KT	4,5 5,0	323 38
17-61-03	ŽST Modřice, protihluková stěna Modřice III, Nádražní, východ	PHS4	135,955	136,555	P	KT	4,5	600
17-61-04	Modřice - Unkovice, protihluková stěna Modřice IV, západ	PHS2	5,915	6,565	P	VRT	5,5	650
17-61-05	ŽST Modřice, úprava protihlukové stěny podél komunikace II/152	-	0,040	0,218	L	KOM	3,5	178
16-61-01	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Popovice I, východ	PHS6	134,092	134,233	P	KT	4,5	141
16-61-02	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Popovice II, východ	PHS7	133,585	133,694	P	KT	4,5	109
11-61-01	Modřice - Unkovice, protihluková stěna Modřice V, západ	PHS5	6,920	7,015	P	VRT	3,5	95
11-61-02	Modřice - Unkovice, protihluková stěna Rajhrad, komunikace III/42510	PHS1S - PHS4S	0,060	1,404	L	KOM	4,5	1344
16-61-03	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Pouzdřany I, U Mlýna, východ	PHS8	114,408	115,644	P	KT	3,5	1234
16-61-04	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Pouzdřany II, U Mlýna, západ	PHS9	115,356	115,644	L	KT	3,5	286
16-61-05	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Popice, východ I.	PHS10*	110,915	111,066	P	KT	2,5	151
16-61-06	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Popice, východ II.	PHS10*	111,066	112,200	P	KT	4,0	1134
16-61-07	Šakvice (včetně) - Modřice, protihluková stěna Popice, východ III.	PHS10*	122,200	112,406	P	KT	3,5	206
12-61-01	Unkovice (včetně) - Šakvice - Přítluky - VRT SR, protihluková stěna Popice	PHS11**	32,293	32,493	L	VRT	4,0	200

SO	Název SO	Označení PHS podle Hlukové studie	Staničení [km]		Strana ve směru staničení	Trať	Výška nad TK [m]	Délka [m]
			od	do				
12-61-02	Unkovice (včetně) - Šakvice - Přítluky - VRT SR, protihluková stěna Pouzdřany, východ	PHS12	28,079	28,384	L	VRT	2,5	305
12-61-03	Unkovice (včetně) - Šakvice - Přítluky - VRT SR, protihluková stěna Pouzdřany, západ	PHS13	28,731	29,031	P	VRT	2,5	300
13-61-01	Přítluky (mimo) - propojovací koleje VRT/KT, protihluková stěna Zaječí	PHS14	41,345	41,552	L	VRT	2,5	207
13-61-02	Přítluky (mimo) - propojovací koleje VRT/KT, protihluková stěna Rakvice I.	PHS15	45,115	45,464	P	VRT	2,5	349
14-61-01	VRT/KT - Nové Mlýny, protihluková stěna Rakvice II.	PHS15	45,464	45,693	P	VRT	2,5	229

Vysvětlivky:

VRT – vysokorychlostní trať; KT – konvenční trať; KOM – pozemní komunikace; P – pravá strana trati nebo komunikace ve směru staničení

L – levá strana trati nebo komunikace ve směru staničení; * včetně zakomponováno zastřešení nástupiště/podchodu a přístupu na nástupiště/podch

Zemní valy

Součástí záměru je výstavba zemních valů. Svahy valů budou pokryty nízko rostoucími dřevinami anebo křovinami.

Rozměry zemních valů jsou:

- šířka v koruně valu - 5 m
- výška valu nad povrchem - 5 m
- sklon svahů - 1:2
- min. vzdálenost od drážní infrastruktury (např. odvodnění) - 5 m

Umístění zemních valů je navrženo v:

- k.ú. Popovice – vpravo od konvenční tratě, mezi tratí/polní cestou a obcí, orientace na Popovice
- k.ú. Vranovice – vpravo od VRT ve směru do Břeclavi, od polní cesty po křížení s vlečkou, za vlečkou po přeložku silnice II/381, orientace na Přibice
- k.ú. Vranovice – vlevo od VRT ve směru do Břeclavi, od přeložky silnice II/381 po polní cestu / lávku pro cyklisty v lesoparku, orientace na Vranovice

Údržbová základna v Zaječí

Objekt údržbové základny v Zaječí zahrnuje provozní budovu (budova od jižní strany se dynamicky zvyšující až do 4 nadzemních podlaží), trafostanici (1 podlažní, z pref. železobetonových buněk, zastavěná plocha cca 49,8 m²), zastřešené parkoviště (konzolové ocelové konstrukce se střešním pláštěm z profilované plochy, s plochou parkoviště 600 m²), betonovou plochu pro odpadové hospodářství (300 m²) a ČS PHM s ruční myčkou. V rámci areálu údržbové základny jsou rovněž navrženy výsadby, jejichž konkrétnější návrh bude řešen až v další fázi projektování.

Realizace záměru si vyžádá kácení dřevin. Přesný rozsah bude upřesněn v další fázi projektování, a to v rámci dokumentace pro územní rozhodnutí, resp. na základě výsledků podrobného dendrologického průzkumu.

Součástí záměru jsou rovněž vegetační úpravy (včetně náhradních výsadeb), které budou plnit krajinnotvornou a estetickou funkci (vyjma jiného jako je např. zpevnění svahů a jejich ochrana před působením vodní a větrné eroze, hygienická funkce atd.) a přispějí ke začlenění záměru do krajiny. Při návrhu vegetačních úprav se vycházelo převážně ze sortimentu autochtonních druhů dřevin. Výběr byl upraven také dle místních geobotanických

a klimatických podmínek na dané lokalitě s přihlédnutím k půdním poměrům a nadmožské výšce.

Celkově je navrženo k vegetačním úpravám 21 lokalit. Jejich umístění a podrobný popis (včetně druhového složení) je součástí přílohové části dokumentace (AZ GEO, s. r. o., 2024). Vegetační úpravy jsou navrženy ve velké míře. Je uvažováno s výsadbou stromů a keřů jak v úsecích podél vlastní trati záměru (eventuálně i podél konvenční trati), tak podél přeložek silnic, podél nových účelových komunikací, na zemních valech (v některých případech i oboustranně) a na zbytkových plochách, které nebudou mít funkční využití. Výsadby jsou navrženy jak v zářezech, tak na násypech. Dále je uvažováno s výsadbou popínavých rostlin u PHS (kombinace stálezelených a opadavých druhů pro zajištění rychlého pokrytí PHS a jejich krytí i mimo vegetační období) a použití speciálního hydroosevu se suchomilnou trávo-bylinnou směsí.

Stručný popis vegetačních úprav

- Lokalita 1
  - výsadba listnatých stromů do volných prostorů mezi stávajícími stromy na pozemku
- Lokalita 2
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m
  - výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 3
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m, podél železnice a v její blízkosti
  - na ploše vzdálenější od železnice výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m, výsadba keřů plošně (1 ks/m²)
  - výsadba stromů a keřů na protihlukovém valu
- Lokalita 4
  - výsadba keřů v řadě, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m, na severní straně lokality
  - na jižní straně výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m

- Lokalita 5
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m (oka křižovatek a v blízkosti železnice), případně bude upraveno podle sklonu svahů
  - na ploše vzdálenější od železnice výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 6
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m (v blízkosti železnice a na svazích)
  - na ploše vzdálenější od železnice výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 7
  - výsadba nízkých keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m
- Lokalita 8
  - výsadba keřů na svazích zářezu – nízké keře v rozptýlených skupinách, v krátkých řadách. Vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m, případně bude upraveno podle sklonu svahů
  - na ploše vzdálenější od železnice a v blízkosti silnice (nad tunelem) výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 9
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m (svahy silnice), případně bude upraveno podle sklonu svahů
  - výsadba stromů podél silnice, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 10
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m (v blízkosti železnice)
  - výsadba stromů podél silnice, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 11
  - výsadba stromů podél silnice, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m, částečně i po druhé straně silnice

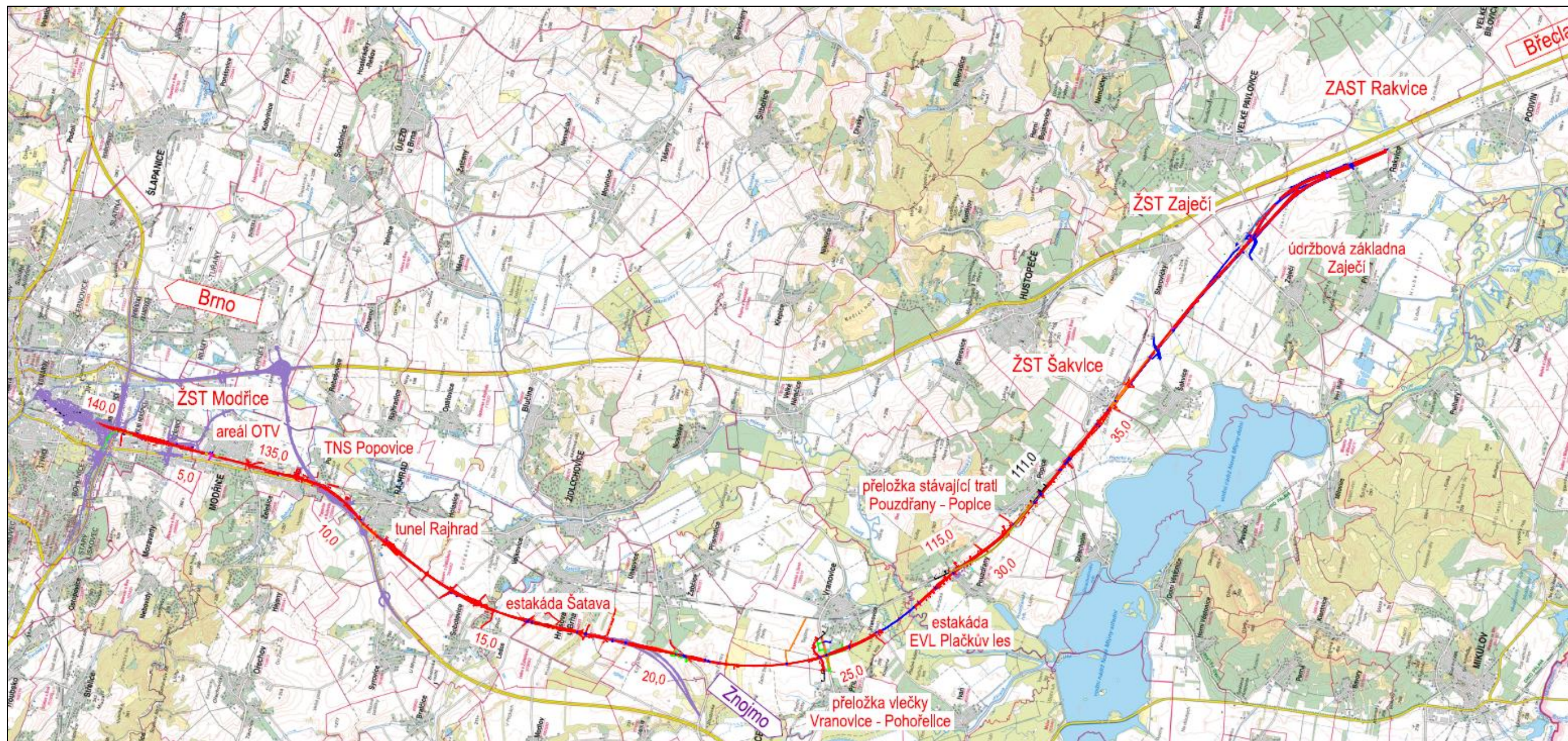
- Lokalita 12
  - výsadba stromů podél silnice, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 13
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m (v blízkosti železnice)
  - ve vzdálenějších oblastech od železnice výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 14
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m (svahy), případně bude upraveno podle sklonu svahů
  - výsadba stromů podél stavby, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 15
  - výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 16
  - výsadba stromů podél silnice, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 17
  - výsadba keřů plošně (max 1 ks/m²)
  - výsadba stromů, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 18
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m, případně bude upraveno podle sklonu svahů
- Lokalita 19
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m (svahy silnice), případně bude upraveno podle sklonu svahů
  - výsadba stromů podél vodního toku a ve vzdálenějších oblastech od železnice, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m
- Lokalita 20
  - výsadba keřů v pásech, vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m (svahy silnice), případně bude upraveno podle sklonu svahů
  - výsadba stromů, případně okrasných keřů v údržbové základně, uspořádání a druhové skladba bude řešena podle podoby údržbové základny

- Lokalita 21
  - výsadba keřů na svazích – keře v rozptýlených skupinách, v krátkých řadách. Vzdálenost řad 1,5 m, vzdálenost keřů v řadě 0,7 m, případně bude upraveno podle sklonu svahů
  - výsadba stromů podél stavby, vzdálenost jednotlivých stromů 10-15 m

Podrobnější informace o technickém řešení, včetně dalších parametrů výše uvedených objektů, jsou uvedeny v příslušných částech dokumentace (AZ GEO, s. r. o., 2024).

Na obrázku dále je zobrazeno umístění některých z významnějších stavebních objektů záměrů, součástí přílohy 1 je pak situace stavby (VALBEK-MOTT-EGIS, 2024).

Obr. 2. Přehledná situace záměru a souvisejících staveb

Při posuzování možnosti umístění výraznějších stavebních záměrů (např. tělesa železničních tratí a komunikací, rozsáhlé stavby, větrné elektrárny apod.) je třeba stanovit krajinářskou hodnotu území, do něhož má být stavba umístěna a posoudit míru vlivu záměru na nalezené hodnoty území. V této souvislosti je nutné uvést, že v tomto případě se bude jednat o umístění nového výrazného technicistního prvku do krajiny, který vyvolá ovlivnění krajinného rázu hodnocené oblasti.

Pro zjištění, zda dochází k zásahu do pozitivních znaků a hodnot krajinného rázu, je nutné provést hodnocení, jehož podstatou je identifikace znaků a hodnot krajinného rázu dotčeného území a stanovení míry jejich ovlivnění plánovaným záměrem. Tento princip používá metodika hodnocení krajinného rázu vydaná v roce 2004 pod názvem „Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz“ (I. Vorel, R. Bukáček, P. Matějka, M. Culek, P. Sklenička 2004), z níž vychází i tato studie.

3. Dotčený krajinný prostor

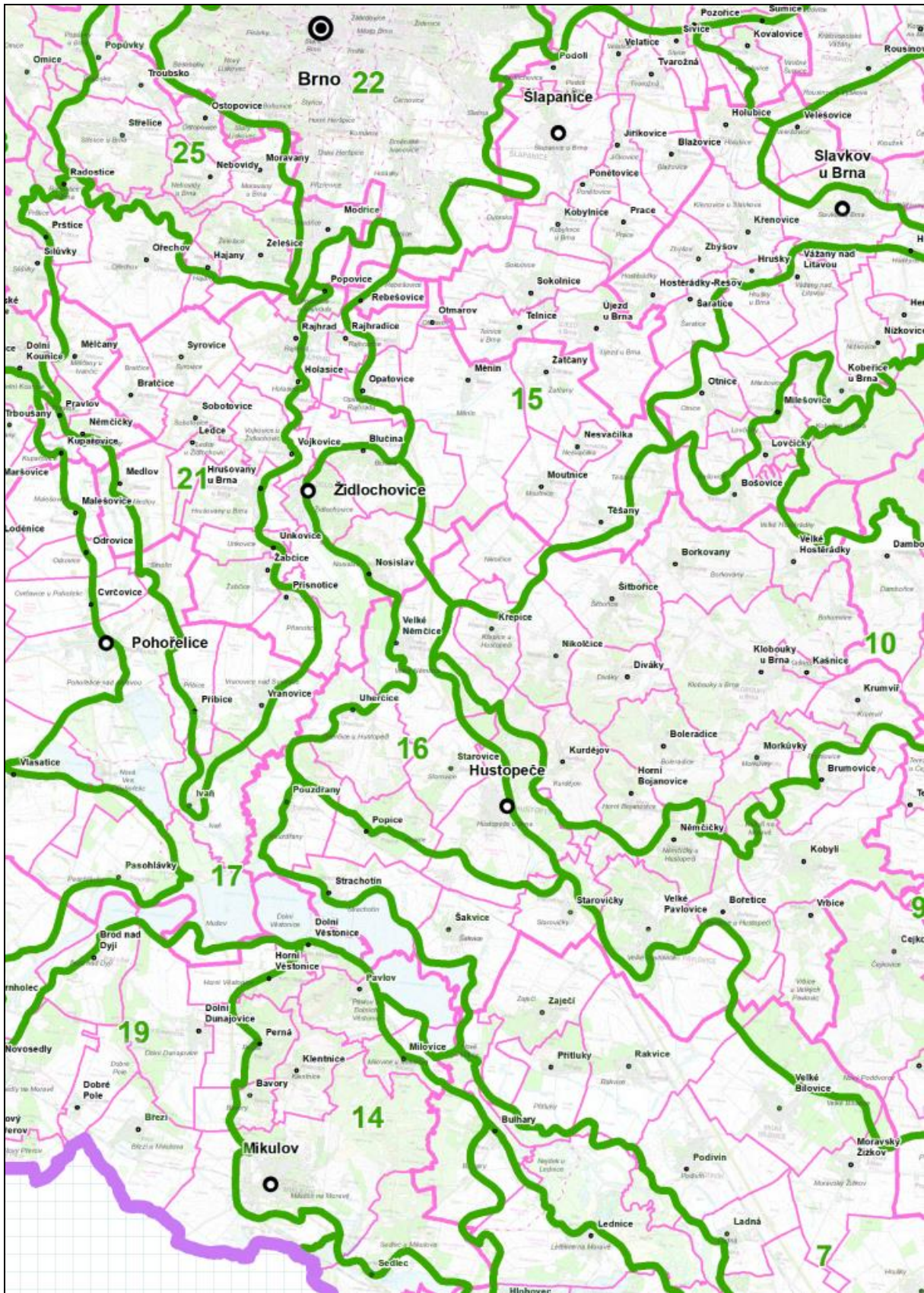
Dotčený krajinný prostor je část krajiny, která bude dotčena předpokládanými vlivy (zpravidla vizuálními) hodnoceného záměru. DoKP zahrnuje jedno nebo více míst krajinného rázu.

3.2. Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen ZÚR) (knesl kynčl architekti s.r.o. (2020)) pro potřeby určení cílových kvalit krajiny na území JMK stanovují a vymezují jednotlivé krajinné celky jako části území Jihomoravského kraje, jejichž charakter je výsledkem činnosti a vzájemného působení přírodních a/nebo lidských faktorů (ve smyslu Evropské úmluvy o krajině). Pro zachování nebo dosažení cílových kvalit jednotlivých krajinných celků se stanovují požadavky a úkoly zabezpečující ochranu a zachování význačných nebo charakteristických rysů krajiny, možný udržitelný rozvoj (zajišťující harmonizaci změn způsobených sociálními, hospodářskými a environmentálními procesy) a vytváření kvalit krajin do budoucna. Stanovené cílové kvality krajinných celků se opírají o identifikované krajinné, přírodní a kulturně historické hodnoty krajiny a reagují na zjištěné negativní nebo rušivé jevy v krajině. Stanovené cílové kvality krajiny akceptují činnost člověka v území jako zásadní podmínku pro zachování kulturní krajiny. Pro každý z vymezených krajinných celků jsou stanoveny územní podmínky pro zachování nebo dosažení cílových kvalit dělící se na obecnější „požadavky na uspořádání a využití území“ a konkrétnější „úkoly pro územní plánování“, kterými jsou vyjádřena územně plánovací opatření podporující ochranu, správu a plánování krajiny ve smyslu Evropské úmluvy o krajině.

ZÚR pro potřeby určení cílových charakteristik krajiny na území JMK stanovují celkem 38 krajinných celků. Jak je zřejmé z obrázku níže, záměr se nachází na území krajinných celků 7 - Velkobílovickém, 16 – Židlochovicko-hustopečském, 17 – Dyjsko-svrateckém, 21 - Ořechovsko-vranovickém a 22 – Brněnském.

Za obrázkem níže je uveden popis jednotlivých krajinných celků, v kap. 7 je následně komentář k souladu řešení záměru se ZÚR JMK.

Obr. 3: Krajinné typy dle Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje

Krajinný celek 7 – Velkobílovický: Pohledově otevřená mírně zvlněná zemědělská krajina se středně velkými bloky zemědělské půdy. Rázovitá krajina vinic a vinařských obcí. Krajinná dominanta Přebuzské hory s vinohrady na jejích svazích umožňující daleké výhledy na panorama Pálavy s hladinou Novomlýnské nádrže a architektonickou dominantou kostela sv. Jana Křtitele v Zaječí.

Krajinný celek 16 – Židlochovicko-hustopečský: Pohledově otevřená zemědělská krajina s mírně až výrazně zvlněným reliéfem s převažujícím zastoupením zemědělské půdy uspořádané do středně velkých bloků, rozsáhlými vinicemi a ovocnými sady. Krajina s výraznými dominantami vrchů a hřbetů (hřbet Žebráků a Uherčických hor), ve svazích s pestrá strukturou využití (vinice, sady, maloplošná obhospodařované pozemky, stepní lada, menší lesní porosty).

Krajinný celek 17 Dyjsko – svratecký: Rovinatá zemědělská krajina, ve struktuře převládají středně velké bloky orné půdy, menší lesní porosty lužních lesů a menší rybníční soustavy. Krajina údolních niv Dyje a dolních toků Svatky, Jihlavy a Jevišovky s dochovanými fragmenty přirozených říčních systémů; s kontrastem horizontály vodních ploch novomlýnských nádrží s hřebeny Pálavy a významnou architektonickou dominantou Rajhradského kláštera.

Krajinný celek 21 - Ořechovsko-vranovický: Zemědělská krajina s plochým až mírně zvlněným reliéfem s dominantním zastoupením středně velkých bloků orné půdy s malým podílem lesních porostů. Krajinotvorná funkce řeky Svatky a na ni vázané přírodě blízké segmenty krajiny.

Krajinný celek 22 – Brněnský: Urbanizovaná krajina plochého až výrazně členitého reliéfu s přírodním rámcem lesních komplexů a zalesněných horizontů. Urbanizovaná krajina s panoramatem historického jádra Brna s jeho historickými stavebními dominantami. V jihovýchodní části pohledově otevřená krajina s významnou stavební dominantou kostela Zvěstování Panny Marie v Tuřanech.

3.1. Vymezení dotčeného krajinného prostoru

Prvním krokem vyhodnocení vlivu záměru „RS 2 VRT Modřice – Šakvice - Rakvice“ je vymezení dotčeného krajinného prostoru.

Dotčený krajinný prostor (DoKP) byl vymezen na základě potenciální viditelnosti navrhovaného záměru (samotného tělesa železniční trati, vč. estakád, mostních objektů, přesmyku, trakčního vedení, protihlukových stěn, souvisejících technologických objektů apod.). Vzhledem k charakteru záměru (rozsáhlá liniová stavba s několika výškově a prostorově výraznějšími částmi – tj. trakční vedení, pozemní komunikace, mostní objekty, estakády, nadjezdy, zemní valy, PHS apod.) a jeho situování do poměrně rovinného terénu, předpokládáme, že okruh zřetelné viditelnosti bude cca 2-3 km, okruh slabé viditelnosti do cca 5 km.

Potenciální viditelnost záměru byla stanovena na základě terénního šetření, map viditelnosti záměru a zkušeností s obdobnými typy stavebních záměrů. Ve výsledku je potencionální viditelnost ovlivněna zejména polohou budoucích stavebních objektů, jejich charakterem (zejména výškou, ale i dalšími prostorovými rozměry), okolním reliéfem, přítomností vzrostlé vegetace (lesa, mimolesní zeleně), zástavby a vzdáleností pozorovatele od stavebního záměru. Dotčený krajinný prostor záměru je znázorněn v příloze č. 3. Jedná se o teoretický okruh, ze kterého by mohl být stavební záměr vizuálně patrný (nezohledňuje dílčí menší geomorfologické útvary, vzrostlou vegetaci s výjimkou lesa apod.). Okruh pro vymezení dotčeného krajinného prostoru byl stanoven ve vzdálenosti max. 5 km od plánované stavby. Při pohledech z větší vzdálenosti, než je vymezená oblast dotčeného krajinného prostoru, se již nebude stavební záměr tak významně pohledově uplatňovat.

Pro potřeby studie posouzení vlivu stavby na krajinný ráz bylo nutné, aby byl tento DoKP podrobněji určován. Jeho vymezení vychází z výsledků studie analýzy viditelnosti a terénního šetření. Při pohledech z větší vzdálenosti, než je vymezená oblast dotčeného krajinného prostoru, již nebude stavební záměr zřetelný a nebude se významně pohledově uplatňovat.

Charakter dotčeného krajinného prostoru je patrný z následujících fotografií, které reprezentují vybrané pohledové lokality v okolí stavebního záměru.

Obr. 4: Pohled z Rozhledny Komec směrem na počáteční úsek trasy záměru (trasa vyznačena červenou šipkou), který není patrný díky plochému reliéfu a výrazné zástavbě, v popředí napřímené a regulované koryto Svratky

Foto: Pospíšilová (Ecological Consulting a.s.)

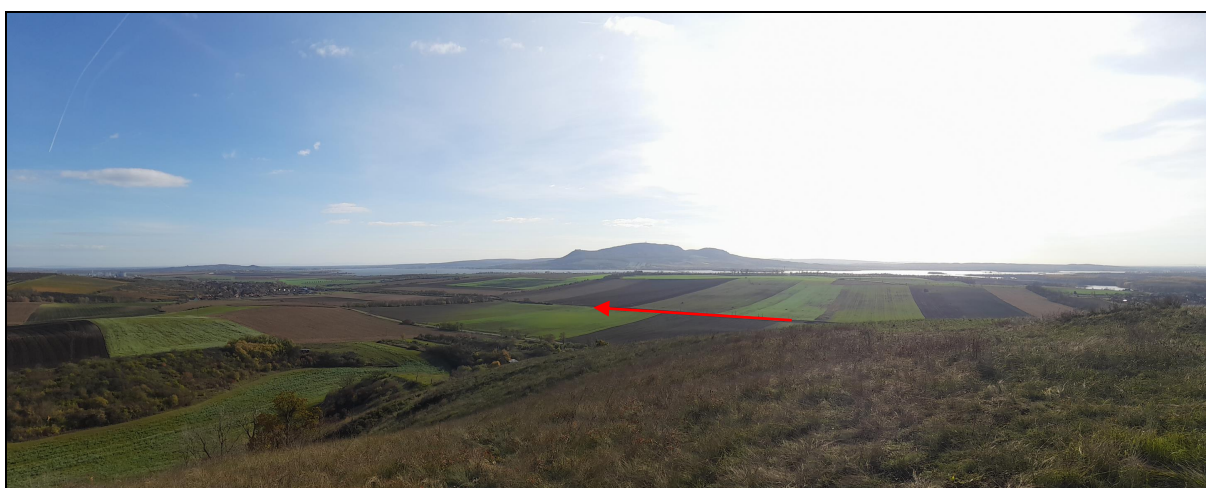
Obr. 5: Pohled na úsek trati severovýchodně od obce Šakvice (trasa záměru vyznačena červenou šipkou) na rovinaté území zemědělské krajiny, v pozadí (širší okolí) vlevo dominantní vrch Děvín (550 m n. m.)

Foto: Pospíšilová (Ecological Consulting a.s.)

Obr. 6: Pohled z NPP Pouzdřanská step – Kolby směrem na jih, v pozadí vlevo vodní plocha Nové Mlýny (trasa záměru vyznačena červenou šipkou)

Foto: Pospíšilová (Ecological Consulting a.s.)

Obr. 7: Pohled z NPP Pouzdřanská step – Kolby směrem na jih, v popředí zvlněné bloky orné půdy, v pozadí plocha vodní nádrže Nové Mlýny za ní pak vrch Děvín (550 m n. m.) (trasa záměru vyznačena červenou šipkou)

Foto: Pospíšilová (Ecological Consulting a.s.)

Obr. 7: Pohled na jihozápad/západ, v popředí směrem vlevo zástavba obce Pouzdřany s dominantou gotického kostela sv Mikuláše a Václava, v pozadí vpravo pak lesní porosty PR Plačkův les a říčka Šatava (trasa záměru vyznačena červenou šipkou)

Foto: Pospíšilová (Ecological Consulting a.s.)³

Obr. 7: Pohled od jihozápadní hranice DoKP, z rozhledny Dalibor na svahy (vinohrady) Přebuzské hory, vpravo řadová novostavba obce Zaječí (v popředí) (stávající žel. trať/trasa záměru vyznačena červenou šipkou)

³ Fotografie dále v textu viz uvedený autor: Pospíšilová (Ecological Consulting a.s.)

Obr. 7: Pohled z rozhledny Maják na Přebuzské hoře směrem k jižní hranici DoKP na otevřenou zemědělskou krajinu; v popředí svahy (vinohrady) na Přebuzské hoře s negativní technicistní dominantou v podobě vysílače, v centrální části zástavba obce Zaječín s kulturní dominantou kostela sv. Jana Křtitele, vpravo zástavba obce Rakvice, v pozadí vlevo zástavba obce Šakvice s negativní technicistní dominantou výrobního a skladového areálu (stávající žel. trať/ trasa záměru vyznačena červenou šipkou)

Podrobnější charakteristika dotčeného krajinného prostoru je podána v následujících kapitolách.

4. Oblast krajinného rázu, místo krajinného rázu

4.1. Vymezení oblastí krajinného rázu (OKR)

Pro objasnění širších vztahů v krajině došlo k vymezení v širším okolí DoKP tří oblastí krajinného rázu. Oblast krajinného rázu je chápána jako rozsáhlá část území s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou, která se výrazně liší od jiné oblasti ve všech charakteristikách či v některé z nich a která zahrnuje jedno či více míst krajinného rázu. Při vymezování krajinných oblastí hrála roli zejména geomorfologická charakteristika okolí a estetické charakteristiky krajinného rázu.

Celkově byly vymezeny v dotčeném území tři krajinné oblasti, a to:

- KO Modřická pahorkatina
- KO Rajhradská pahorkatina
- KO Západní část Dyjsko-moravské pahorkatiny

Detailnější pozornost při popisu nejvýznamnějších charakteristik krajinných oblastí byla věnována nejbližšímu okolí záměru, tedy těm charakteristikám, které se nacházejí převážně v dotčeném krajinném prostoru a mohou být realizací záměru potenciálně nejvýznamněji dotčeny.

4.1.1 Krajinná oblast – Modřická pahorkatina (KO1)

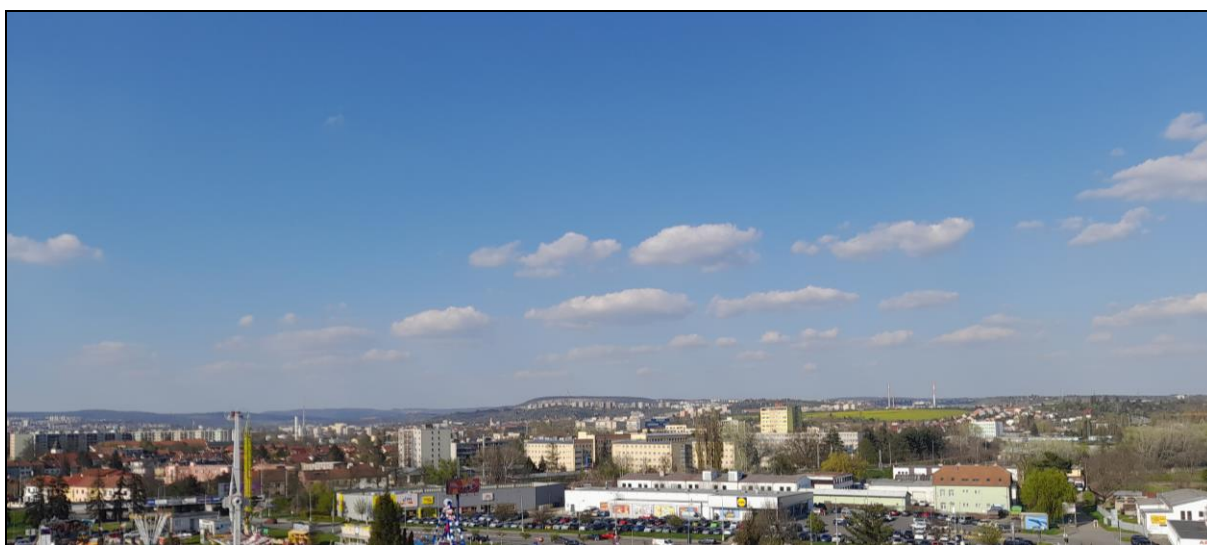
Tato KO představuje urbánní a suburbánní krajinu situovanou u jižního okraje Brna. V oblasti urbánní a suburbánní zástavby dominují zarovnané antropogenní povrchy jako např. navážky a plošiny, dále se podél napřímených, uměle zahloubených a regulovaných toků táhnou mohutné protipovodňové hráze (Svratka a její přítoky).

Z hlediska geomorfologického členění náleží předmětná krajinná oblast k soustavě Vněkarpatské sníženiny, podsoustavě Západní Vněkarpatské sníženiny, celku Dyjsko-Svratecký úval, podcelku Rajhradská pahorkatina a okrsku Modřická pahorkatina. Modřická pahorkatina se pozvolna stupňovitě zvedá západním směrem od Dolnosvratecké nivy, která na ni navazuje od východu. Nadmořská výška Modřické pahorkatiny se pohybuje v rozmezí 200 – 300 m a pomalu stoupá od Dolnosvratecké nivy k západu a k severozápadu (nejvyšší bod Rovný 308 m n. m. severozápadně od Moravan). Reliéf zde odpovídá ploché pahorkatině, ve které převládají zarovnané polní plošiny a mírné dlouhé svahy. V prostorech urbánní a suburbánní zástavby jsou, jak již bylo uvedeno výše, četné antropogenní

zarovnané tvary reliéfu (navážky a plošiny) dále jsou zde významně zastoupeny komunikační zářezy a náspy.

Území je řazeno k Lechovickému bioregionu (Culek 2013). Bioregion je tvořen štěrkopískovými terasami s pokryvy spraší a ostrůvky krystalinika. Převažuje zde 1. dubový vegetační stupeň (panonská dubohabřina, v široké údolní nivě Svratky lužní les typu jilmové doubravy podle Neuhäuslové a kol.). Zájmové území leží v oblasti teplomilné květeny ve fytogeografickém obvodu Panonské termofytikum, fytogeografický okres 18 Jihomoravské úvaly (podokres 18a Dyjsko – svratecký úval).

Vzhledem k významnému zastoupení zastavěných a urbanizovaných ploch v této KO, nalezneme zde pouze omezené množství turistických stezek, které se nacházejí u západní až jihozápadní části této KO (směrem dále od města Brna). V blízkosti severozápadní hranice území vede také naučná stezka (dále jen NS) Bohunice v západní části NS Pohádková potok, a dále pak podél Svitavy Svatojakubská cesta – Moravskoslezská, která za soutokem Svitavy se Svratkou pokračuje dále podél Svratky. Nalezneme zde několik cyklostezek (např. kolem Svratky a Svitavy). Přírodně hodnotná území se zde téměř nevyskytují (podrobněji viz níže).

Obr. 8: Pohled na urbanizovanou krajinu jižního okraje města Brna, v popředí zřejmá hustá zástavba, v pozadí v centrální části vrch Hády (424 m n. m.)

Přírodní charakteristiky

Velkoplošná **zvláště chráněná území** definovaná zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v aktuálním znění, se zde nevyskytují. Žádné cenné původní ekosystémy se zde nezachovaly. Ojedinelý přírodní fragment tvoří soutok Svratky a Svitavy s malými zbytky lužních břehových porostů. Dále je pak možné uvést maloplošné zvláště chráněné

území PP Holásecká jezera, jenž rovněž zastupuje prvek **územního systému ekologické stability (ÚSES)** – lokální biocentrum a nachází se cca 1 km východně od soutoku Svratky se Svitavou. Jedná se o vodní a mokřadní ekosystémy s břehovým porostem.

Obr. 9: Pohled na Soutok Svratky a Svitavy

Z **lokalit sítě Natura 2000** se v této KO nachází pouze evropsky významná lokalita Modřické rameno (CZ0620010), které však záměrem dotčena nebude, jelikož je trasa záměru situována v dostatečné vzdálenosti, a to cca 800 m východním směrem, za zástavbou Modřic).

V širším zájmovém území, které již však není do KO zahrnuto (několik kilometrů jihozápadním směrem od Moravan), se nachází přírodní park Bobrava, který chrání zalesněné údolí řeky Bobravy s přírodě blízkými listnatými lesy a háji.

Žádný nadregionální prvek **územního systému ekologické stability** není v předmětné KO vymezen. Ve východní části k. ú. Modřice KO prochází regionální biokoridor (dále jen RBK) s vazbou na tok Svratky – RBK 1486 Soutok – Rajhradská bažantnice. V trase RBK je situováno regionální biocentrum (Soutok Svratky a Svitavy (RBC 238)). Dalším RBK v KO je RBK Střelický les – Želešický hájek, který vede k RBC Želešický hájek a dále pak pokračuje jako Želešický hájek-RK 1486 s vazbou na tok Bobravy (situován u hranice k.ú. Modřice a Popovice). Z výše uvedených prvků ÚSES dojde k územnímu středu s trasou záměru pouze v případě RBK Želešický hájek-RK 1486 a Želešický hájek – RK 1492. V území je rovněž vymezeno několik dalších lokálních biocenter a biokoridorů.

K významným přírodním charakteristikám můžeme v této KO řadit také přítomnost **významných krajinných prvků**. Jedná se o v zákoně č. 114/1992 Sb., v aktuálním znění,

taxativně vyjmenované vodní toky a jejich údolní nivy, které protékají posuzovanou krajinnou oblastí, lesní porosty a vodní plochy. Žádný registrovaný VKP se v dotčené KO nenachází. Trasa záměru se v rámci předmětné KO dostává do územního střetu s vodními toky Leskava a Bobrava (včetně jejich niv) a Moravským potokem. Křížení vodních toků záměrem je řešeno prostřednictvím dostatečně kapacitních mostních objektů, zásahy do koryt těchto vodotečí jsou navrženy prostřednictvím přírodě blízkých úprav, a tak významné ovlivnění těchto VKP není předpokládáno. Dále se v KO nachází ještě již uvedený Mlýnský náhon a několik menších vodních ploch (např. vodní plocha Primál).

Znaky estetických hodnot

Významnou součástí rázu krajiny je její estetická hodnota. Estetická hodnota krajiny vzniká z pozitivně přijímaných vlastností vnímané krajiny (prostorové vztahy, krajinná scéna) a z pozitivních postojů vnímajícího subjektu (emocionálně i racionálně podmíněných). Je vnímatelným specifickým projevem přírodních, kulturních a estetických hodnot, harmonického měřítká a harmonických vztahů v krajině.

Obraz krajinné oblasti není harmonický, jelikož je utvářen reliéfem a způsobem využití území. Reliéf při řece Svatce jižním směrem od Brna je rovinatý, směrem k západu se pozvolna zvedá, nicméně pouze mírnými svahy.

Obr. 10: Pohled na rovinatý reliéf z cyklotrasy 5005 směrem na trasu záměru (vyznačena červenou šipkou), zřejmé antropogenní prvky (komíny, stožáry VN, průmyslové objekty) s negativním vizuálním projevem

Významnými liniovými prvky v této krajině, které vedou ve směru sever – jih a díky nimž dochází k výrazné fragmentaci krajiny, jsou silnice I/52, dálnice D2 (která zde zastupuje východní hranici OKR) a rovněž řeka Svratka (případně i krátký úsek Svitavy v severní části OKR před soutokem s vlastní Svratkou). Za jižní hranici KO lze považovat řeku Bobravu, tekoucí ve směru západ-východ.

Krajina zde je dlouhodobě odlesněná, intenzivně využívaná a významně urbanizována, a to zejména v severní, centrální a východní části KO. Zelené vegetační struktury se v jádrovém území vyskytují omezeně v úzkých liniích podél napřímených a regulovaných vodních toků Svratky a Svitavy, případně pomístně v rámci městské výsadby. Směrem na západ až jihozápad dále od Brna v krajinném pokryvu přibývá zemědělských ploch, nicméně i zde nese krajina rysy urbanizace, která se projevuje pronikáním a rozšiřováním nové komerční i rezidenční zástavby, výstavbou nových komunikací atd. Mezi antropogenně přetvořenou krajinou a zemědělskými plochami jsou ostrá rozhraní bez jakéhokoliv přechodu. Urbánní ráz krajiny se výrazně projevuje také v pohledových horizontech, v nichž dominuje mohutná městská zástavba Brna. Směrem k západní až jihozápadní hranici OKR dochází, jak již bylo uvedeno výše, k mírnému zvlňnění reliéfu. S přibližováním se k řece Bobravě přibývá v krajinném pokryvu dřevinná vegetace tvořená listnatými lesíky (dále směrem na západ tvoří přechod do přírodního parku Bobrava, který však již není součástí KO). V centrální části KO převládají zastavěné plochy, které tvoří široké pásy především podél komunikací D2, Vídeňská, Ořechovská, Modřická, Brněnská.

V této krajině a jejím okolí lze díky charakteru reliéfu a výrazné zástavbě nalézt pouze omezené množství míst, odkud je možný panoramatický výhled do celé krajiny a výhledy na horizont nejsou významněji narušeny. Harmonický charakter krajiny je významně narušen přítomností antropogenních prvků. Negativní dominantu této KO představuje nákupní centrum Olympia (viz obrázky dále v textu). Také je pak z výrazných antropogenních prvků třeba zmínit IKEU, Avion Shopping Park a další plošně rozsáhlá zařízení obchodu a služeb (obvyklé prvky periférie větších měst).

Jak již bylo výše uvedeno, v dotčené OKR převládají rozlehlé zastavěné plochy, zřejmý je nedostatek výrazných prvků, které by toto území členily a vytvářely tak drobnější prostorovou strukturu.

Historicko – kulturní charakteristiky

Jak je z obrázku níže zřejmé, historickou osu krajinné oblasti (tekoucí ve směru sever-jih) tvoří řeka Svatka, jejíž koryto je oproti původní podobě výrazně napřimené a regulované. Dále je pak třeba zmínit osy komunikací (zejména stávající D52) ve stopě starých obchodních stezek a železniční trať Brno - Břeclav.

Jak již bylo uvedeno v textu výše, krajina je zde silně urbanizovaná a přeměněná dlouhodobou a intenzivní činností člověka. Vzhledem k tomu, že je KO situována v úrodné rovinaté nivě řeky Svatky a rovněž díky příhodným klimatickými podmínkám doházelo k osídlování území již v pravěku a vystřídaly se tu nejrůznější kultury. Podrobněji bude osídlování věnováno v textu níže (historicko-kulturní charakteristiky následujících vymezených oblastí krajinného rázu).

Úrodná zemědělská krajina s matricí orné půdy, formovaná po staletí zemědělskou činností, která dlouho sloužila samozásobení a poté využívala pro odbyt svých zemědělských produktů blízkost rostoucího města Brna, zásadně změnila svůj krajinný ráz po roce 1990. Příměstské obce (Moravany, Modřice, Dolní Heršpice) se sice rozrůstaly a významně zvyšovaly počet obyvatel již v průběhu celého 20. století, avšak k hlavním změnám v krajinném rázu došlo až po roce 1990 vlivem masivních procesů rezidenční i komerční urbanizace, které změnily zcela strukturu krajiny i její funkce na rozsáhlých plochách. Ve výhodné poloze významných komunikací (jižně od křížení dálnic D1 a D2, podél D52 ve směru na Vídeň) se soustředila komerční zástavba. Mírně odlišnou podobu v současném využití krajiny a krajinném pokryvu zaznamenáme v západní a jihozápadní části KO, kde stále plošně převládají zemědělské plochy (převážně intenzivně využívané rozsáhlé bloky orné půdy). Ojediněle se zde vyskytují i dříve založené ovocné sady, zčásti opuštěné.

Na obrázcích níže je vidět srovnání historické podoby zájmového území (historická mapa z II. vojenského mapování) se současným stavem. Jak je z obrázků zřejmé, historické cesty v území zůstaly zachovány. Rovněž je z porovnání patrné výrazné napřimení (úprava) koryta řeky Svatky (ortofoto – stávající stav) oproti historické mapě a rozrůstající se zástavba a odlesnění v území.

Obr. 11: Historická mapa dotčené krajinné oblasti a blízkého okolí II. vojenské mapování (zdroj: Národní geoportál INSPIRE, geoportal.gov.cz/)

Obr. 12: Současná mapa (ortofoto) dotčené krajinné oblasti a blízkého okolí (zdroj: mapy.cz),

Významným milníkem v oblasti byla výstavba železniční trati Vídeň – Brno, resp. v úseku Břeclav – Brno. Tato trať (z Břeclavi do Brna) je nejstarší parostrojní železnicí na českém území. Podrobněji bude popisu historického vývoje této trati věnováno v textu níže (historicko-kulturní charakteristiky následujících vymezených oblastí krajinného rázu).

V OKR se nachází také kulturní památky, které byly díky svému významu zapsány Národním památkovým ústavem do seznamu kulturních nemovitých památek, především se jedná o kostely či menší stavby, povětšinou s lokálním vizuálním působením.

Níže je uveden výčet některých kulturních nemovitých památek v dotčené KO:

- Kostely: Neposkvrněného početí Panny Marie (Želešice), sv. Gotharda (Modřice), sv. Václava (Moravany)
- kaple: sv. Václava (Modřice),
- sochy: sv. Jana Nepomuckého (Želešice, Modřice), sv. Floriána (Modřice)
- městské a měšťanské domy (Želešice, Modřice)
- fara (Modřice)
- vodní mlýn (Želešice)
- radnice (Modřice)
- ad.

Výše uvedené kulturní nemovité památky jsou také významnými kulturními dominantami této OKR.

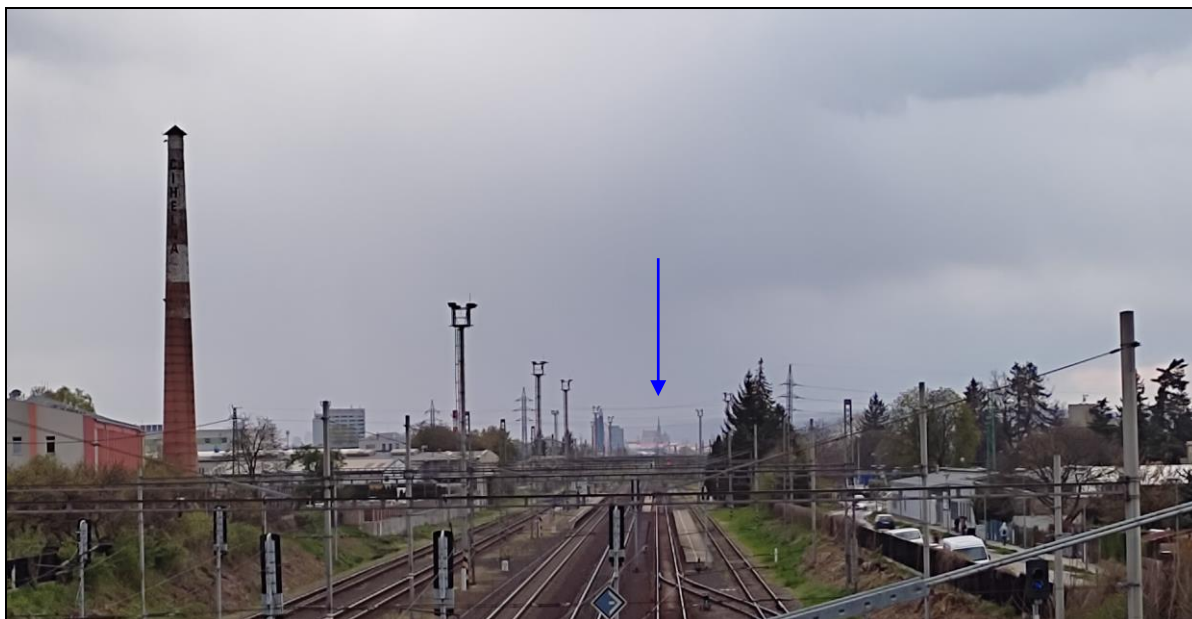

Obr. 13: Kostel sv. Gotharda v Modřicích

Jak již bylo uvedeno, negativní kulturní dominanty jsou v této OKR (vyjma západní a jihozápadní části) hojné a výrazné. Z vizuálně nejvýraznějších je třeba zmínit nákupní centrum Olympia, IKEU, Avion Shopping Park a další plošně rozsáhlá zařízení obchodu a služeb. Dále pak tělesa dálnic D2, D1 a silnice I/52, trakční vedení stávající železniční trati, komíny a stožáry vysílačů. S lokálnějším působením je také možné uvést stožáry vedení VN a VVN, průmyslové objekty a areály v okrajových částech (Moravany, Přízřenice, Modřice).

Obr. 14: Pohled na negativní antropogenní dominantu KO představující nákupní a zábavní centrum Olympia

Obr. 15: Pohled z mostu propojující ulici Nádražní a Brněnskou (směrem na sever) na stávající železniční trať, resp. směrem na žst. Modřice; po levé straně budoucí uvažovaná trať VRT, po pravé straně konvenční trať, na obrázku v popředí zřejmé antropogenní prvky (komín, trakční vedení, stožáry VN) s negativním projevem, v pozadí městská zástavba jižní části Brna a dále pak uprostřed kulturně historická dominanta centra Brna - Petrov

Obr. 16: Pohled z elevace na zemědělské půdě „Horka“ v Moravanech směrem na severovýchod, v popředí vpravo nepůvodní zástavba Jabloňových sadů, v pozadí pak městská krajina jižní části Brna s dominantou AZ Tower (mírně vlevo)

Obr. 17: Pohled z elevace na zemědělské půdě „Horka“ v Moravanech směrem na severovýchod, v popředí vlevo nepůvodní zástavba Jabloňových sadů, v pozadí pak městská krajina jižní části Brna, ve středu vizuálně dominantní Vienna Point Brno

Výše zmiňované indikátory přítomnosti znaků přírodní, kulturní a historické charakteristiky krajinné oblasti Modřická pahorkatina byly shrnuty do následující tabulky.

Tab. 4: Indikátory přítomnosti přírodních, kulturních a historických hodnot krajinné oblasti

1. Indikátory přítomnosti přírodních hodnot dle zákona č. 114/1992 Sb.
1.1. Přítomnost evropsky významné lokality (EVL) soustavy NATURA 2000
1.2. Přítomnost velkých, napřímených a regulovaných řek (Svratka, Svitava) i menších vodních toků
1.3. Přítomnost přírodní památky
1.4. Výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů
1.5. Omezený výskyt dřevinné vegetace (vyjma jihozápadní hranice)
1.6. Přítomnost skladebných prvků vyšších ÚSES (regionální úrovně)
1.7. Přítomnost významných krajinných prvků (VKP)
1.8. Zelené travní pásy a liniový břehový porost podél Svratky a Svitavy
2. Indikátory přítomnosti estetických hodnot
2.1. Kompaktní městská a velkoměstská zástavba Brna na severním horizontu
2.2. Velké fádňní bloky orné půdy v západní části KO
2.3. Krajina výrazně fragmentována komunikační sítí (D2, D1, I/52 atd.)

2.4. Přítomnost významného množství antropogenních prvků v krajině – plošně rozsáhlá zařízení obchodu a služeb (např. IKEA, Avion Shopping Park), tělesa dálnic D2, D1 a silnice I/52, trakční vedení stávající železniční trati, komíny a stožáry vysílačů, stožáry vedení VN a VVN, průmyslové objekty a areály v okrajových částech
2.5. Nově vysázená stromořadí a nově vybudované cesty členící zemědělskou krajinu
2.6. Fenomén obchodního a zábavního centra Olympia
2.7. Obytná i komerční zástavba různé velikosti a typů – kompaktní městská a velkoměstská zástavba, řadové bytové domy, obchodní centra, průmyslové a skladovací objekty, autosalony, čerpací stanice atd.
3. Indikátory přítomnosti kulturní a historické charakteristiky
3.1. Přítomnost kulturních nemovitých památek
3.2. Přítomnost území s významnou historickou stopou
3.3. Přítomnost nejstarší parostrojní železnice na českém území
3.4. Ovocné sady a zahrady na okrajích sídel
3.5. Přítomnost kulturních dominant (kostely, zámky, kapličky)
3.6. Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky, vodní toky)
3.7. Přítomnost sítě cyklostezek, turistických tras a naučných tras

4.1.2 Krajinná oblast – Rajhradská pahorkatina (KO2)

Z hlediska geomorfologického členění náleží předmětná krajinná oblast k soustavě Vněkarpatské sníženiny, podsoustavě Západní Vněkarpatské sníženiny, celku Dyjsko-Svratecký úval a podcelku Rajhradská pahorkatina. Rajhradská pahorkatina představuje plochou nížinnou pahorkatinu mezi nivami řek Svatky a Jihlavy, která je tvořena především neogenními a čtvrtohorními sedimenty a sprašovými překryvy. Nacházejí se zde štěrkoviště, ojediněle i pískové přesypy. Území Rajhradské pahorkatiny pokrývají zejména pole.

Území je řazeno k Lechovickému bioregionu (Culek 2013). Bioregion je tvořen štěrkopískovými terasami s pokryvy spraší a ostrůvky krystalinika. Převažuje zde 1., dubový vegetační stupeň, na severních svazích pak 2. bukově-dubový stupeň.

Reliéf je z velké části jednotvárný, rovinný, místy, zvláště při okraji vrchovin přecházející do pahorkatiny. Významným prvkem jsou dlouhá, poměrně přímá (cca 1 - 4 km široká a jen 20 - 40 m hluboká) údolí tranzitních toků. Pouze průlomky toků přes výchozy tvrdých hornin při okrajích bioregionu jsou úzké, skalnaté. Charakteristickým prvkem jsou malá suchá údolíčka - úpady. Dle výškové členitosti má reliéf charakter ploché pahorkatiny s členitostí 30 - 75 m, v plochých sníženinách až roviny s členitostí do 30 m. Při okrajích okolních pahorkatin

členitost roste až na 130 m a reliéf má ráz členité pahorkatiny. Typická nadmořská výška bioregionu je 190 - 280 m.

Potenciální vegetace je řazena do dubohabrových hájů a teplomilných doubrav, omezeně i šipákových doubrav. Bioregion představuje část severopanonské podprovincie ovlivněné srážkovým stínem, sousedstvím hercynských bioregionů a s charakteristickým výskytem acidofilních druhů.

Osídlení je velmi staré a kontinuální od neolitu. Zejména východní a jihovýchodní okraje bioregionu byly souvisle odlesněny ještě v prehistorických dobách a dnes jsou bez přirozené lesní vegetace (pouze s ostrůvky akátin nebo kulturních borů). Přirozená náhradní vegetace se dnes vyskytuje téměř výhradně jen na tvrdých podkladech. Charakteristickým jevem jsou rozsáhlé kultury (pole, sady, místy i vinice).

Krajinnou oblastí prochází síť turistických stezek a cyklostezek. Nalezneme zde rovněž naučnou stezku Rajhradsko, NS Krajinou Výhonu a dále několik přírodně hodnotných území (např. PŘP Výhon, PP Nové hory, PP Nosislavská zátočina, PP Přísnotický les a PP Knížecí les.

Krajinná oblast je charakteristická poměrně harmonickým měřítkem.

Obr. 18: Pohled z Rozhledny Akátová věž (na NS Krajinou Výhonu) směrem na jihozápad, v „popředí“ (cca 5 km) obec Holasice, za ní Rajhrad

Obr. 19: Pohled z vrchu Výhon (355 m n. m.) směrem na severozápad, v popředí zachovalé agrární struktury původní zemědělské krajiny, kdy tato vegetace oddělovala jednotlivá políčka od sebe (formou kamenných záhozů, remízků apod.), dále zřejmá zástavba obce Židlochovice s kulturní dominantou zámku (modrá šipka), za Židlochovicemi pak zřejmá zástavba Hrušovan u Brna, v pozadí na horizontu Jevišovická pahorkatina

Obr. 20: Pohled ze zemědělské půdy (Hrušovany u Brna, nedaleko ulice U Výzkumu), z míst plánované trasy záměru směrem k Brnu, v popředí zřejmé vinice, v pozadí vrch Výhon (355 m n. m.)

Přírodní charakteristiky

Velkoplošná **zvláště chráněná území** definovaná zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v aktuálním znění, se zde nevyskytují, ale nachází se zde řada (již výše uvedených) maloplošných zvláště chráněných území. V rámci předmětné krajinné oblasti však k územnímu střetu s žádným maloplošným zvláště chráněným územím nedojde.

Z lokalit sítě **Natura 2000** se v KO nachází evropsky významné lokality Bezourek (CZ0620001), Židlochovický zámecký park (CZ0623032), Přísnotický les (CZ0623801) a Knížecí les (CZ0623800). Žádná z nich však záměrem dotčena nebude, jelikož je trasa záměru situována v dostatečné vzdálenosti od uvedených EVL.

Z hlediska posuzování vlivu na krajinný ráz mají velký význam přírodní parky. Dle § 12, odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny může orgán ochrany přírody a krajiny k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, zřídit obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území. Nejbližším přírodním parkem je PŘP Výhon, nacházející se v k.ú. Židlochovice (dále zasahuje také do k.ú. Blučina, Nosislav). Přírodní park byl vyhlášen zejména díky paleontologickým a archeologickým nálezům (mamutí kosti, bronzové předměty, knížecí hrob s výstrojí a šperky), výskytu chráněných druhů rostlin (např. vstavač vojenský, len žlutý, lilie zlatohlávek) a živočichů (66 druhů ptáků (např. vlha pestrá, strnad luční, pěnice vlašská), dále ještěrka obecná, slepýš křehký, z hmyzu pak např. martináč hruškový, otakárek fenyklový a ovocný) a významným krajino tvorným prvkům, které představují staré sady a vinice. PŘP záměrem však dotčen nebude, jelikož se nachází v dostatečné vzdálenosti od trasy záměru (cca 4,2 km východním směrem).

Obr. 21: Pohled z naučné stezky Krajinou Výchonu směrem do centrální části Přírodního parku Výchon

Žádný nadregionální prvek **územního systému ekologické stability (ÚSES)** není v předmětné KO vymezen. V severní části KO je vymezeno regionální biocentrum Rajhradská bažantnice (RBC 211), které je propojeno regionální biokoridorem Rajhrad bažantnice – Slámová s RBC Slámová). Dalším RBK v KO je RBK 1490 Želešický hájek-RK 1486 s vazbou na tok Bobravy, který vychází z RBC Želešický hájek (situován u hranice k.ú. Modřice a Popovice). Jižním směrem od RBC Želešický hájek vede RBK Želešický hájek – RK 1492. Mezi Židlochovicemi, Blučinou a Nosislaví (ve vzdálenosti cca 3 km východním směrem od trasy záměru) je vymezeno RBC 191 Výchon. V ploché krajině jihozápadně od Hrušovan u Brna je vymezeno RBC 48 Červené vrchy (ve vzdálenosti cca 2,5 km od záměru). Dále se v lužním lese (v nivě řeky Svatky) mezi Nosislaví a Židlochovicemi nachází RBC 47 Nosislav (ve vzdálenosti cca 2,4 km od záměru). V k.ú. Židlochovice je vymezen zleva říčním tokem Svatky a zprava říčkou Šatavou RBK 088 Nosislav – Slámová. Z výše uvedených prvků ÚSES dojde k územnímu středu s trasou záměru pouze v případě RBK Želešický hájek-RK 1486 a Želešický hájek – RK 1492. V území je rovněž vymezeno několik dalších lokálních biocenter a biokoridorů.

K významným přírodním charakteristikám můžeme v této KO řadit také přítomnost **významných krajinných prvků**. Jedná se o v zákoně č. 114/1992 Sb., v aktuálním znění, taxativně vyjmenované vodní toky a jejich údolní nivy, které protékají posuzovanou krajinou

oblastí, lesní porosty a vodní plochy. Trasa záměru se v rámci předmětné KO dostává do územního střetu s vodním tokem Šatavou (včetně nivy), dále pak drobnými lesními porosty (jižně od Rajhradu, jihozápadně od Hrušovan u Brna). Křížení vodních toků záměrem je řešeno prostřednictvím dostatečně kapacitních mostních objektů, zásahy do koryt těchto vodotečí jsou navrženy prostřednictvím přírodě blízkých úprav, a tak významné ovlivnění těchto VKP není předpokládáno. V případě zásahů do nivy toku a dále pak lesního porostu lze s lokálním negativním ovlivněním již uvažovat, zejména díky navrženému kácení dřevin v těchto místech. Vyjma již uvedených VKP, se kterými je trasa záměru v přímém střetu, protéká touto KO řeka Svratka, Litava, Vojkovický náhon a několik drobnějších toků. Rovněž se zde vyskytují drobnější vodní plochy (např. Hrušovanské rybníčky, Klínky, Unkovické louky, rybník Šimlochy, Šejba, Ludmila, Blučiňák aj.). Ty jsou vázané na nivu Svratky a Šatavy a společně s doprovodnou zelení vytváří registrované VKP.

Obr. 22: Rybník Šejba severně od Hrušovan u Brna

Obr. 23: Charakter koryta Šatavy v místě křížení s trasou záměru mezi obcemi Ledce a Vojkovice

Znaky estetických hodnot

Scenérie krajinné oblasti má charakter intenzivně využívané kulturně zemědělské krajiny s přírodními či přírodě blízkými prvky s pozitivním projevem, jako je vzrostlá zeleň, zejména líniová, dále pak ostrůvkovitá či zapojená. Rovněž zde nalezneme plochy ovocných sadů, vinice a také zahrádkářské oblasti. Nicméně je však nutné zmínit zřejmé ovlivnění krajiny lidskou činností v podobě těžby štěrku, která zde probíhá dlouhodobě.

Krajina je v některých směrech pohledově otevřená. OKR je tvořena rovinným až mírně zvlněným reliéfem (zejména východním směrem k Přírodnímu parku Výhon) s dominantním

zastoupením středně velkých bloků orné půdy a s malým podílem lesních porostů. Jako pohledové horizonty z vyvýšených elevací lze považovat z východní strany kopec Výhon, ze západní Bobravskou vrchovinu, z jihovýchodní pak Pálavské vrchy. V této OKR převládají horizontální linie (orná půda, liniové stavby). Významným liniovým prvkem v krajině, který rovněž vytváří její osu (sever – jih), je napřímené a regulované koryto Svratky. Dalšími antropogenními prvky, jež výrazně fragmentují krajinu jsou pozemní komunikace D52 (vytvářející západní hranici KO), D2 (východní hranice KO) a stávající trať železnice. Za jižní hranici lze považovat silnici II/381, případně železniční trať z Vranovic do Pohořelic, severně od obce Přibice. Jak již bylo uvedeno, ve zdejší krajině výrazně převládají plochy zemědělské půdy, a to především orné. Celkově lze krajinu hodnotit jako intenzivně využívanou. Sídla zde jsou situována převážně v údolích okolních vodních toků (např. Šatava). Způsob zemědělského hospodaření na konci minulého století (velké lány, scelené pozemky) spolu s terénem zásadně určuje ráz této krajiny. Vzhledem k tomu, že většina nejbližších sídel je převážně pod úrovní horizontu, dochází k tomu, že se významně pohledově neuplatňují. Ze zájmového území jsou umožněny cenné výhledy na kopec Výhon (směrem na východ), jenž zastupuje vizuální dominantu této oblasti, dále pak směrem na jih jsou umožněny dálkové pohledy na Pálavu, směrem na západ/severozápad na Bobravskou vrchovinu. Za zmínku jistě stojí rozhledna Akátová věž v Židlochovicích, ze které jsou umožněny výhledy do okolní krajiny. Krajinný obraz vnímaný právě odsud je důležitý proto, že se jedná o místo s vysokou návštěvností (místních i turistů). Pro běžného pozorovatele jsou pak umožněny také výhledy z místních komunikací a z turistických stezek.

Charakter krajiny je narušen přítomností technicistních prvků, jednoznačně vizuálně nejvýraznějším jsou tělesa dálnice D52 a D2, trakční vedení železniční trati, stožáry vysílačů, VVN aj.

Jak již bylo výše uvedeno, v dotčené OKR převládají rozlehlé plochy orné půdy, je zde nedostatek výrazných prvků, které by toto území členily a vytvářely tak drobnější prostorovou strukturu. Krajinu člení zejména horizontální linie v podobě dopravních staveb (komunikace a železnice), dále pak vzrostlá zeleň kolem komunikací, případně zapojená v podobě menších lesních porostů.

Obr. 24: Pohled do zemědělské otevřené krajiny

Historicko – kulturní charakteristiky

Historickou osu krajinné oblasti tvoří řeka Svatka (tekoucí ve směru sever-jih) s liniovými doprovodnými porosty a osy komunikací ve stopě starých obchodních stezek (vyjma již uvedeného silnice III. třídy z Rajhradu do Pohořelic byla hlavní cestou nazývanou Jantarová stezka, která propojovala významná evropská města od severu na jih) a železniční trať Brno – Břeclav (podrobněji viz níže).

OKR lze charakterizovat jako zemědělskou krajinu, ve které má orná půda významný podíl. Je zde však možné nalézt i menší plochy a přirozenou vegetaci, i když krajina zde je málo zalesněná. Směrem na jih KO, je díky teplým klimatickým podmínkám možné zde nalézt i plochy vinic a ovocných sadů.

Vzhledem k tomu, že se oblast rozprostírá v úrodné rovinaté nivě řeky Svatky (rovněž je součástí KO soutok Svatky s Litavou (dříve označována jako Cezava) a rovněž díky příhodným klimatickým podmínkám docházelo k osídlování území již v pravěku a vystřídaly se tu nejrůznější kultury. Archeologické nálezy dokazují, že území bylo osídleno již ke konci doby kamenné. Oblast plnila důležitou hospodářsko-společenskou roli. Koncentrovala se zde

mj. metalurgie, výroba kostěné a parohové industrie a kvalitní a estetické keramiky. Aktivní bylo i zapojení do dálkového výměnného obchodu, díky poloze na soutoku výše uvedených řek a nálezům importů (jantar a předměty s mykénskými vlivy). Pronikáním slovanských kmenů do oblasti byly ovládnuty nebo vytlačeny zbytky lidu předcházejících kultur při tzv. jantarové cestě. Dlouhá staletí museli osadníci chránit své příbytky před nájezdy Avarů z východu, Franků a Němců ze západu, Tatarů, Kumánů a Turků z východu. Mnoho vesnic bylo takto vypáleno a zničeno. V době bitvy na Moravském poli roku 1278 kraj těžce trpěl, co nezničila válečná tažení, dokonaly hordy loupeživých rytířů. Po několika stoletích se situace opakovala. Po bitvě na Bílé hoře byly obce zpusťošeny a postiženy morem.

Zájmové území (jižním směrem od Brna) náleží k tzv. bývalým Sudetám, což mělo významný vliv na vývoji zdejšího osídlování.

V rámci této KO je také nutno zmínit těžbu štěrkopísku, která zde má dlouholetou tradici a probíhá již od doby 1. republiky. Díky těžební činnosti došlo v lokálních ohledech v původní krajině k jistým nevratným změnám, zejména krajinného reliéfu (k rekultivaci na těchto plochách ještě nedošlo). Rozsáhlé štěrkopískové terasy se těžily a místy dosud těží v centrální části této KO, konkrétně v okolí obcí Hrušovany u Brna, Ledce u Židlochovic, a Žabčice.

Obr. 25: Pohled na pískovnu v Hrušovanech u Brna

Jak již bylo stručně uvedeno v kap. 4.1.1 Významnou událostí v oblasti byla výstavba železniční trati Vídeň – Brno, resp. v úseku Břeclav – Brno. Trať z Břeclavi do Brna je nejstarší parostrojní železnici na českém území. Výstavba železnice začala v roce 1838 a úsek Brno–Rajhrad byl již koncem tohoto roku sjízdný (pravidelný provoz byl na celé trati z Břeclavi do Brna zahájen v. červenci 1839, čímž navázala na dráhu z Vídně do Břeclavi, jež byla zprovozněna o měsíc dříve). Trať Břeclav–Brno náležela k síti Severní dráhy císaře Ferdinanda (KFNB), ovšem se zprovozněním celého spojení z Vídně do Krakova přestala být hlavním aktivem společnosti. Tím spíše, že v 70. letech 19. století vybuďovala konkurenční Rakouská společnost státní dráhy (StEG) spojení z Vídně do Brna přes Hrušovany nad Jevišovkou. V 90. letech 19. století byly do trati Břeclav–Brno zaústěny čtyři nové místní dráhy: z Hodonína přes Čejč (1897), z Hustopečí (1894), z Pohořelic (1895) a ze Židlochovic (1895), z toho poslední dvě postavila přímo KFNB. Zdvoukolejnění se trať dočkala za první republiky v letech 1930–1936. Po Mnichovské dohodě byla trať na sedmi místech přerušena novou hranicí. Součástí Německé říše se staly Břeclav, Zaječí, Šakvice a Vojkovice. Po skončení druhé světové války se trať stala opět součástí spojení mezi Prahou a Bratislavou. V roce 1967 byla celá trať elektrifikována.

Obr. 26: Výřez z mapy evropských železničních sítí z roku 1849, kde je již dobře patrná železnice v úseku Brno-Břeclav

Velké změny v území přinesly rovněž události v roce 1948, poté i kolektivizace zemědělství. Dalším významným historickým mezníkem byl rok 1989, po kterém následovaly významné změny technické infrastruktury v území (plynofikace, výstavba kanalizace atd.). Došlo i ke

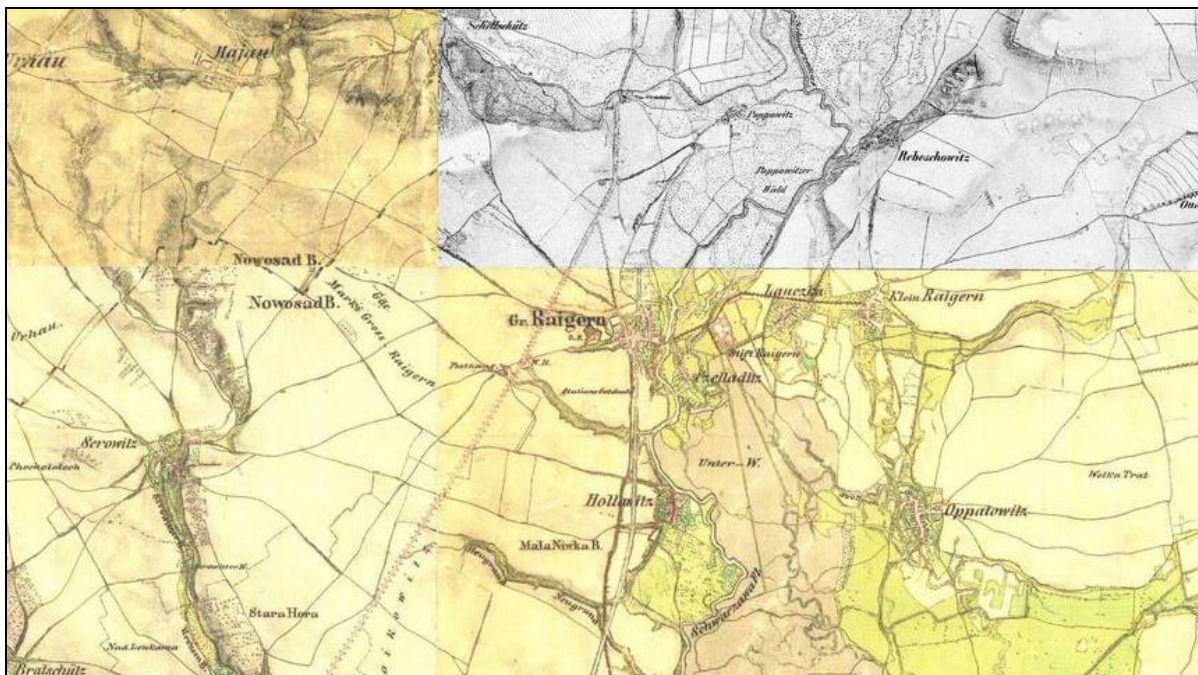

změnám charakteru zástavby venkovských oblastí. Struktura tvořená zemědělskými usedlostmi zahrnujícími i hospodářské stavby se doplnila ještě v předválečném období o rodinné domy bez hospodářského zázemí. V poválečném období se bydlení i na venkově rozrostlo o typizovanou bytovou výstavbu, degradující prostředí venkova na úroveň městské periferie. V posledních letech dochází dále zejména na okrajích obcí k rozrůstání nepůvodní zástavby nerespektující historicko-urbanistickou strukturu.

Obr. 27: Pohled do krajiny z vyvýšených partií Hrušovan u Brna, v popředí za zemědělskou půdou zřejmá nepůvodní moderní zástavba, vlevo pak dominanta Hrušovanského cukrovaru

Na obrázcích níže je vidět srovnání historické podoby zájmového území (historická mapa z II. vojenského mapování) se současným stavem. Jak je z obrázků zřejmé, historické cesty v území zůstaly zachovány. Rovněž je z porovnání patrné výrazné napřímení (úprava) koryta řeky Svratky (ortofoto – stávající stav) oproti historické mapě. Patrná je i změna sídelní struktury. Původní sídla silnicového typu a úzké pruhy záhumenic s okolní zemědělskou půdou a vinohrady byla na mnoha místech zastavěna vlivem rozvoje zástavby a také je vidět důsledek rozvoje těžby a odlesnění území.

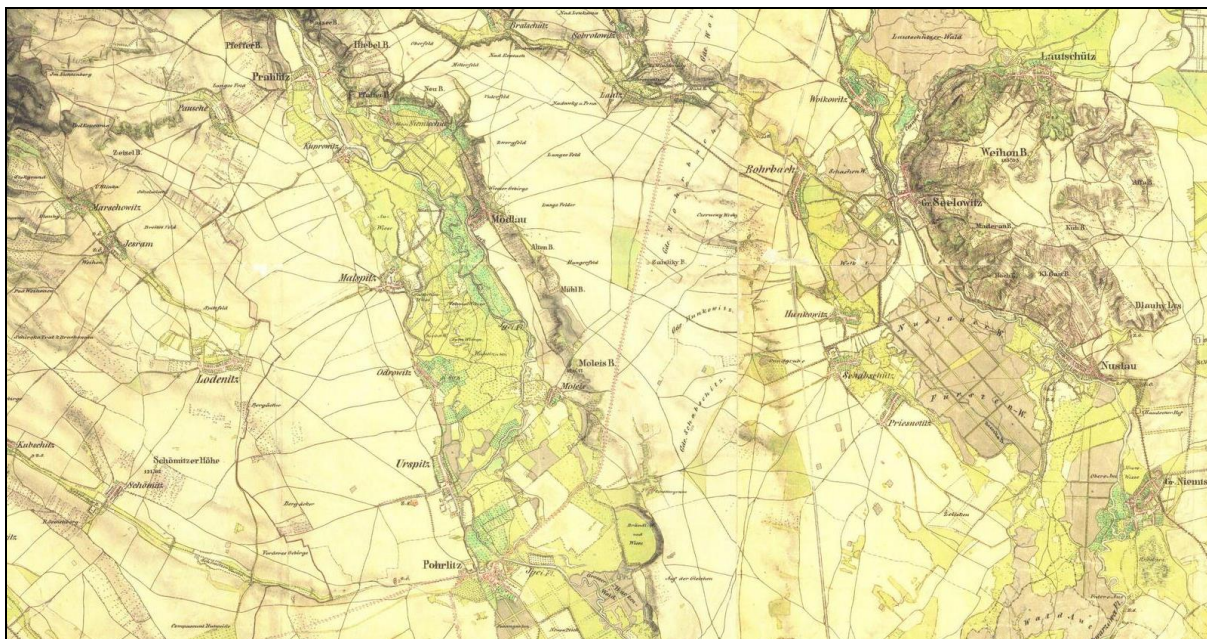

Obr. 28: Historická mapa severní části dotčené krajinné oblasti a blízkého okolí II. vojenské mapování (zdroj: Národní geoportál INSPIRE, geoportal.gov.cz/)

Obr. 29: Současná mapa (ortofoto) severní části dotčené krajinné oblasti a blízkého okolí (zdroj: mapy.cz)

Obr. 30: Historická mapa jižní části dotčené krajinné oblasti a blízkého okolí II. vojenské mapování (zdroj: Národní geoportál INSPIRE, geoportal.gov.cz/)

Obr. 31: Současná mapa (ortofoto) jižní části dotčené krajinné oblasti a blízkého okolí (zdroj: mapy.cz)

V OKR se nachází řada kulturních památek, které byly díky svému významu zapsány Národním památkovým ústavem do seznamu kulturních nemovitých památek, především se jedná o zámky, kostely, kapličky či menší stavby, povětšinou s lokálním vizuálním působením.

Níže je uveden výčet některých kulturní nemovité památky v dotčené KO:

- Zámky: Zámek Žabčice, Zámek s parkem (včetně jeho ochranného pásma) (Židlochovice)
- Benediktinský klášter Rajhrad
- kostely: sv. Václava (Přísnovice), sv. Vavřince (Vojkovic), Povýšení sv. Kříže (Židlochovice, Rajhrad), sv. Petra a Pavla (Rajhrad)
- kaple: sv. Václava (Holasice, Modřice),
- sochy: sv. Jana Nepomuckého (Holasice, Vojkovic, Židlochovice), sv. Floriána (Vojkovic, Rajhrad), sousoší ležících lvů (Holasice)
- zvonice bývalého kostela sv. Mikuláše (Židlochovice)
- fara (Židlochovice)
- cukrovar (Židlochovice), Pitrův most (Rajhrad), busta Josefa Dobrovského (Rajhrad), podzemní hrobka Žerotínů (Židlochovice), Strejcův sbor (Židlochovice), vila dr. Viktora Bauera (Hrušovany u Brna), sýpka (Žabčice)
- smírčí kříže (Hrušovany u Brna, Přísnovice), klášter benediktinů (Rajhrad)
- ad.

Obr. 32: Zámek v Židlochovicích (vlevo), zámek v Žabčicích v dezolátním stavu (uprostřed), Benediktinský klášter Rajhrad (vpravo)

Výše uvedené kulturní nemovité památky jsou také významnými kulturními dominantami v OKR. Z vizuálně významných dominant, kterou lze zároveň řadit mezi kulturní Benediktinský klášter v Rajhrad a zámek Židlochovice s parkem.

Z výraznějších negativních kulturních dominant můžeme zmínit tělesa dálnic D52 (u západní hranice KO), D2 (u východní hranice KO), trakční vedení stávající železniční trati (vedoucí cca středem KO) a stožáry vysílačů. Nutné je také uvést výrobní a logistické areály, průmyslové a skladovací objekty, stožáry vedení VN a VVN, solární elektrárny atd.

Obr. 33: Pohled z dálnice D52 (směrem od Rajhradu k Židlochovicím), vlevo zřejmě skladovací a průmyslové objekty

Výše zmiňované indikátory přítomnosti znaků přírodní, kulturní a historické charakteristiky krajinné oblasti Rajhradská pahorkatina byly shrnuty do následující tabulky.

Tab. 5: Indikátory přítomnosti přírodních, kulturních a historických hodnot KO2

1. Indikátory přítomnosti přírodních hodnot dle zákona č. 114/1992 Sb.
1.1. Přítomnost několika evropsky významných lokalit (EVL) soustavy NATURA 2000
1.2. Přítomnost přírodního parku Výhon
1.3. Přítomnost přírodních památek
1.4. Výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů
1.5. Přítomnost skladebných prvků vyšších ÚSES (regionální úrovň)
1.6. Přítomnost významných krajinných prvků (VKP) ze zákona i registrovaných
1.7. Přítomnost větších vodních toků (Šatava, Svratka, Litava) a vodních ploch
2. Indikátory přítomnosti estetických hodnot
2.1. Intenzivně využívaná zemědělská krajina s převahou velkých bloků orné půdy na úkor lesa
2.2. Otevřená krajina s rovinným až mírně zvlněným reliéfem
2.3. Střední část KO ovlivněna těžbou štěrkopísku (změna reliéfu)
2.4. Převaha horizontálních linií (orná půda, liniové stavby)
2.5. Fragmentace krajiny zejména díky komunikacím
2.6. Přítomnost antropogenních prvků v krajině – těleso D52, D2, trakční vedení železnice, stožáry elektrického vedení, stožáry vysílačů, výrobní a logistické areály, průmyslové a zemědělské objekty, solární elektrárny
2.7. Velká část sídel pod úrovní horizontu
3. Indikátory přítomnosti kulturní a historické charakteristiky
3.1. Přítomnost kulturních nemovitých památek
3.2. Těžbou štěrkopísku s dlouhodobou tradicí
3.3. Přítomnost kulturních dominant (klášter, kostely, zámky, kapličky)
3.4. Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky, vodní toky)
3.5. Přítomnost sítě cyklostezek, turistických tras a naučných tras
3.6. Přítomnost nejstarší parostrojní železnice na českém území
3.7. Přítomnost území s významnou historickou stopou

4.1.3 Krajinná oblast – Západní část Dyjsko-moravské pahorkatiny (KO3)

Z hlediska geomorfologického členění náleží předmětná krajinná oblast k soustavě Vněkarpatské sníženiny, podsoustavě Jihomoravské pánve, celku Dolnomoravský úval, podcelku Dyjsko-moravská pahorkatina a okrskům Popická sníženina, Příkladcká hora, Strachotínský a Šakvický kopec.

Předmětná krajinná oblast je řazena k Hustopečskému bioregionu (Culek 2013). Území je tvořeno pahorkatinou na vápnitém flyši a spraších. Bioregion je charakteristický mísením panonských (převážně mimo les) a karpatských (převážně v lese) prvků. Jeho biotu je možno řadit do 2.bukovo-dubového, na jižních svazích pak do 1.dubového vegetačního stupně, potenciální vegetace náleží do dubohabrových hájů s ostrovy teplomilných a šipákových doubrav. Mimo les jsou typické pole, vinice a sady, početné jsou i fragmenty stepních lad, místy i s katránem. Biocenózy lad a lesíků byly nedávno značně zredukovány terasováním svahů. Reliéf je v průměru pahorkatinný s výškovou členitostí 75 - 150 m, místy je však velmi členitý charakteru ploché až členité vrchoviny s výškovou členitostí 150 - 210 m (Židlochovický výhon). Skalní tvary zde zcela chybí.

Osídlení je velmi staré, pravěké a kontinuální. K trvalému odlesnění rozsáhlých ploch došlo ještě před středověkem. Komplexy lesní vegetace jsou ostrůvkovité, nespojitě, v některých částech je stromová vegetace přítomna pouze v podobě akátin. Převažují rozsáhlé polní kultury (pole, sady, vinice), v posledních desetiletích navíc bylo mnoho svahů terasováno. Původní náhradní vegetace je zachována prakticky pouze na prudkých svazích.

Touto krajinnou oblastí prochází rovněž síť turistických stezek a cyklostezek, včetně naučných (např. naučná stezka Vrány Krákorky, částečně Mandloňová NS), dále také vinařské cyklostezky. Vyjma již uvedeného se v této krajinné oblasti nachází množství rozhleden (Dalibor, Maják, Slunečná, U Obrázku, Mandloňové sady). Nalezneme zde několik přírodně hodnotných území (např. PP Plácky, PR Plačkův les a říčka Šatava, NPR Pouzdřanská step – Kolby, PP Hochberk, PP Trkmanec-Rybníčky).

Krajinná oblast je charakteristická poměrně harmonickým měřítkem.

Přírodní charakteristiky

Velkoplošná **zvláště chráněná území** definovaná zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v aktuálním znění, se zde nevyskytují, ale nachází se zde řada již výše uvedených maloplošných zvláště chráněných území PP Plácky, PR Plačkův les a říčka Šatava, NPR Pouzdřanská step – Kolby, PP Hochberk, PP Trkmanec-Rybníčky). Stavební záměr bude zasahovat do jednoho maloplošného zvláště chráněného území, kterým je PR Plačkův les a říčka Šatava v cca km 26,5.

Z **lokalit sítě Natura 2000** zasahuje záměr do evropsky významné lokality Vranovický a Plačkův les (CZ0620084). Jedná se o pozůstatky rozsáhlých podpálavských lužních ekosystémů, nyní zatopených VD Nové Mlýny s reprezentativními porosty tvrdých luhů. V menší míře se zde vyskytují i měkké luhy a makrofytní vegetace stojatých vod. V území se rozmnožuje řada obojživelníků včetně bohaté populace skokana ostronosého. Vyskytuje se zde řada chráněných druhů ptáků.

Níže jsou uvedeny lokality soustavy Natura 2000, které se do přímého územního střetu se záměrem nedostávají, nicméně nacházejí se v blízkém okolí.

Severně od obce Pouzdřany (východně od předmětného záměru) se nachází EVL Pouzdřanská step – Kolby (CZ0624060). Jedná se o jednu z nejvýznamnějších lokalit teplomilné fauny i flóry v ČR. Na lokalitě se vyskytují významné populace několika druhů rostlin a živočichů zařazených do soustavy Natura (pelyněk Pančičův, koniklec velkokvětý a katrán tatarský, přástevník kostivalový, střevlík panonský a roháč obecný). Z naturových biotopů jsou nejvýznamnější a plošně nejrozsáhlejší porosty panonských dubohabřin a panonských teplomilných doubrav na spraši. Z nelesních společenstev pak panonské sprašové stepní trávníky a širokolisté suché trávníky. Tyto biotopy hostí celou řadu živočišných a rostlinných druhů majících z ochrannářského hlediska regionální až národní význam. Z rostlin jsou to například bezobalka sivá, koniklec velkokvětý, kosatec nízký, kosatec různobarvý, hlaváček jarní, kozinec bezlodyžný, zvonek boloňský, sinokvět měkký, sápa hlíznatá a řada dalších. Řada druhů zde má jediné známé místo výskytu v České republice či zde má své největší populace.

Severně od obce Popice (severovýchodně od trasy záměru) je dále vymezena EVL Hochberk (CZ0620005). Severní část lokality je tvořena panonskou dubohabřinou přecházející na jižním okraji do panonské doubravy na spraši. Ve stromovém patře se často objevuje dub pýřitý. V dobře vyvinutém podrostu se vyskytuje řada teplomilných druhů. Jedná se o velmi bohatou lokalitu vzácných, ohrožených a chráněných rostlinných i živočišných druhů. Hodnotná ukázka teplomilných trávníků a panonských dubohabřin v

intenzivně zemědělsky využívané krajině Hustopečska s výskytem vzácných a chráněných druhů rostlin.

Dále východně od obce Rakvice (za silnicí I/425) je vymezena EVL Trkmanské louky (CZ0622026), severovýchodně od ní (za tělesem dálnice D2) pak EVL Trkmanec – Rybníčky (CZ0622037). Tyto plochy představují významné lokality slanomilných rákosin a bývalých slanisek. Jedná se o biotopy zamokřených terénních sníženin s výskytem slanomilných rostlinných společenstev s populacemi některých zvláště chráněných druhů, zejména kriticky ohroženého pcháče žlutoostenného (*Cirsium brachycephalum*), který plní funkci hnízdiště a tahové zastávky mokřadních ptáků, na kterém se vyskytují významná společenstva obojživelníků a bezobratlých živočichů, s početným zastoupením zvláště chráněných druhů.

Obr. 34: Pohled na napřímené a regulované koryto řeky Svratky s břehovým porostem

V této krajinné oblasti se žádný **přírodní park** nenachází.

Z nadregionálních prvků územního systému ekologické stability (ÚSES) prochází trať záměru severozápadně od žst. Zaječí NRB Přední kout - Milovický les. U jihozápadního okraje je pak situována hranice NRB Soutok-Údolí Dyje (trasou záměru nebude dotčen). Záměr se

dostává do územního střetu s RBK 089 Plačkův les – Nosislav, který je vymezen zleva říčním tokem Svratky a zprava Šatavou (k.ú. Nosislav). Tento RBK navazuje na RBC 144 Nosislav. Dále je v KO vymezen RBK K140 Plačkův les představující lesní vegetační typ, směs dřevin lužního lesa a M1 – mokřady (nivního (lužního) typu) a RBC Starovičky.

Vyjma již uvedeného jsou v KO navrženy regionální prvky ÚSES. V lužním lese, resp. v nivě řeky Svratky jižně od Vranovic (v severozápadní části okresu Břeclav, v ochranné zóně nadregionálního biokoridoru NRBK K 140) je navrženo RBC 45 Plačkův les (ve vzdálenosti cca 700 m od záměru), dále pak mezi Pouzdřany a Uherčicemi je navrženo RBC 46 Pouzdřany (ve vzdálenosti cca 550 m od záměru). Rovněž jsou v KO vymezeny lokální prvky ÚSES.

K významným přírodním charakteristikám můžeme v této KO řadit také přítomnost **významných krajinných prvků**. Jedná se v zákoně č. 114/1992 Sb., v aktuálním znění, o taxativně vyjmenované vodní toky a jejich údolní nivy, které protékají posuzovanou krajinnou oblastí, lesní porosty a vodní plochy. Trasa záměru se v rámci předmětné KO dostává do územního střetu s vodními toky Šatava, Svratka, Popický, Zaječí potok a Trkmanka (včetně jejich niv), dále pak lesními porosty (Hájek a Plačkův les – jihozápadně od Vranovic). Křížení vodních toků záměrem je řešeno prostřednictvím dostatečně kapacitních mostních objektů, zásahy do koryt těchto vodotečí jsou navrženy prostřednictvím přírodě blízkých úprav, a tak významné ovlivnění těchto VKP není předpokládáno. V případě zásahů do niv těchto toků a dále pak lesních porostů lze s lokálním negativním ovlivněním již uvažovat, zejména díky navrženému kácení dřevin v těchto místech. Vyjma již uvedeného v KO nalezneme VKP vodní tok Štinkovka, drobné bezejmenné toky (říční síť je zde však řídká) a vodní plochy (rybník Šutrák, Trkmanské rybníčky, drobné vodní plochy v blízkosti Štinkovky a Zaječího potoku). Dále mimo již zmíněných lesních porostů se zde také nachází VKP les jihozápadně od Starovic a u jižní hranice Hustopečí.

Obr. 35: Pohled ze silnice I/425 (východně od Rakvic) na upravené koryto Trkmanky, v místech křížení se silnicí I/425 a stávající železniční tratí; v pozadí těleso dálnice D2

Znaky estetických hodnot

Scenérie krajinné oblasti se vyznačuje poměrně harmonickým snoubením kulturní zemědělské krajiny se středními bloky orné půdy a s přírodními či přírodě blízkými prvky s pozitivním projevem, jako je vzrostlá zeleň, ať už především liniová, či ostrůvkovitá. O strukturální pestrosti v případě půdních bloků lze hovořit pouze v případě střídání různých způsobů využití této zemědělské půdy (odlišnými plodinami na orné půdě). V severní části KO, zejména mezi meandrujícími koryty řeky Svratky a Šatavou je však možné nalézt i lesní porosty a převládá zde lesozemědělská krajina. V oblasti nalezneme také (zejména směrem na jih díky teplým klimatickým podmínkám) významné zastoupení vinic, případně ovocných sadů, dále pak množství terasovaných svahů. Z hlediska harmonických vztahů v krajině je zemědělská činnost v souladu s přírodním prostředím. V oblasti jsou zřejmé plynulejší přechody ze sídel do krajiny přes drobnou hospodářskou drážbu. Stále zde přetrvávají zachovalé pohledy některých sídel.

Krajina zde je pohledově otevřena. OKR je tvořena zejména zvlněným reliéfem v severní, severozápadní a východní (severovýchodní) části. Jižní až jihovýchodní část pak přechází do zvlněného až plochého reliéfu (zejména v místech konce trasy uvažovaného záměru lze hovořit o rovině). Nejvýraznější krajinnou osu tvoří stávající železniční trať Brno - Břeclav. Vizualní významnou dominantou na západní (jihozápadní) straně jsou Pálavské vrchy, resp. vrch Děvín (550 m n. m.), který se uplatňuje při pohledech tímto směrem. Z vyvýšených míst východní až jihovýchodní části této KO jsou rovněž umožněny daleké výhledy na Novomlýnské nádrže. Směrem na východ se uplatňuje návrší Hustopečské pahorkatiny (Slunečná, U Obrázku, Kraví Hora), směrem na severovýchod pak Divácká vrchovina (Liščí Vrch, Přední Kout).

Obr. 36: Pohled z NPR Pouzdřanská step na severozápadní část KO, kde převažuje lesozemědělská krajina se zvlněným reliéfem, v popředí zástavba obce Pouzdřany s dominantou gotického kostela sv Mikuláše a Václava, v pozadí vpravo pak lesní porosty PR Plačkův les a říčka Šatava (trasa záměru vyznačena červenou šipkou)

Obr. 37: Pohled z NPR Pouzdřanská step na jihovýchodní část KO, zřejmý zvlněný reliéf lesozemědělská krajina, vlevo zástavba obce Popice, za ní část hladiny Novomlýnských nádrží

Obr. 38: Pohled na úsek trati záměru (trasa záměru vyznačena červenou šipkou) situované v plochem reliéfu zemědělské krajiny, v pozadí vlevo zřejmá dominanta vrchu Děvín (550 m n.m.), vpravo pak negativní dominanta výrobního a skladového areálu nedaleko železniční zastávky v Šakvicích

Obr. 39: Pohled z Žerotínského vrchu na Hustopečskou pahorkatinu, v popředí vpravo rozsáhlejší lesní komplex zalesněný vrch Přední kout – směrem na Liščí a Žerotínský vrch, zřejmé agrární terasy v centrální části

Obr. 40: Pohled z rozhledny Dalibor na rozsáhle plochy vinogradů na Přítlucké hoře (293 m n. m.) a zemědělské plochy v popředí, vpravo zástavba obce Zaječí s kulturní dominantou kostela sv. Jana Křtitele, směrem do pozadí těleso stávající železnice (trasa záměru – vyznačeno červenou šipkou), za ním dálnice D2, v pozadí (centrální část) pak Velké Pavlovice, za nimi zalesněné svahy Němčičské vrchoviny

Jak je zřejmé z fotografií výše, z vyšších partií jsou umožněny panoramatické výhledy do celé krajiny. Výhledy na horizont nejsou významněji narušeny, na horizontu se směrem na západ uplatňují zejména Pálavské vrchy, směrem na sever/severovýchod Přední kout (410 m n. m.). Jak již bylo uvedeno, vizuálně významnou dominantou Pálavských vrchů je na východní straně vrch Děvín (550 m n. m.), který se uplatňuje v dálkových pohledech.

Harmonický charakter krajiny je částečně narušen na některých místech přítomností technicistních prvků. K vizuálně výraznějším můžeme zařadit velké zemědělské a průmyslové objekty (dominantní je zejména výrobní a skladový areál nedaleko železniční zastávky v Šakvicích viz obrázky dále v textu), eventuálně průmyslové a zemědělské objekty severně od obce Zaječí, dále pak trakční vedení železniční trati, stožáry vysílačů, VVN atd. Vyjma již uvedeného je třeba zmínit poměrně významné zastoupení fotovoltaických elektráren v území (2 v Popicích, 3 v Hustopečích, 2 v Šakvicích, 2 v Zaječí).

Historicko – kulturní charakteristiky

Jak již bylo uvedeno v kapitolách výše, významně historicky se i v této KO uplatňuje železniční trať Vídeň – Brno, resp. Břeclav – Brno, jelikož se jedná o nejstarší parostrojní železnici na českém území. Podrobněji bylo již popisu historického vývoje této trati věnováno (historicko-kulturní charakteristiky KO2). Tato trať vytváří historickou osu krajinné oblasti. Dále je pak třeba zmínit osy komunikací ve stopě starých obchodních stezek.

Změny v krajině této oblasti souvisejí zejména s rokem 1948 a následnou kolektivizací zemědělství. Po roce 1989, kdy došlo k významným změnám technické infrastruktury (plynofikace, výstavba kanalizace atd.), došlo rovněž i ke změnám charakteru zástavby venkovských oblastí. Struktura tvořená zemědělskými usedlostmi zahrnujícími i hospodářské stavby se doplnila ještě v předválečném období o rodinné domy bez hospodářského zázemí. V poválečném období se bydlení i na venkově rozrostlo o typizovanou bytovou výstavbu, degradující prostředí venkova na úroveň městské periferie. V posledních letech dochází dále (zejména na okrajích obcí) k rozrůstání nepůvodní zástavby nerespektující historicko-urbanistickou strukturu. V této KO převládají menší až střední neortogonální návěsní obce situované zejména v blízkosti páteřních komunikací. Nejvýznamnější a rovněž největší jsou vlastní Hustopeče. Původně obec vznikla ve 13. století, ale osídlení území je doloženo již z předholocénní doby, díky výhodné poloze a klimatickým podmínkám (podrobněji historickému osídlení bylo věnováno již výše, v rámci KO2 (historicko-kulturní charakteristiky). Městem se staly v roce 1572. Město bylo ve vlastnictví řady významných šlechtických rodů, např. Lichtenštejnů. Také bylo a stále je významným centrem vinařství. Vinice této oblasti patřily k největším v českých zemích. V období Třicetileté války poklesla

výměra vinic v území na desetinu původního stavu. Po roce 1900 pronikla do oblasti révokaza, díky které došlo ke zničení téměř veškerých vinic. Vinařství v oblasti začalo opět vzkvétat v třicátých letech, kdy vznikaly nové vinařské školy a zemědělské vinařské spolky. Po roce 1955 nastal rozvoj velkovýsadeb družstevních vinohradů, ale i malých záhumenkových vinic. V současné době patří území opět mezi nejznámější vinařskou oblast Moravy.

Obr. 41: Pohled na vinice v KO3

Významné pro toto město je Dukelského náměstí. Dolní část náměstí zdobí kamenná kašna s antickým námětem. Na vlastním Dukelském náměstí vyjma dominanty kostela sv. Václava (viz níže v této kapitole) stojí barokní mohutný morový sloup sv. Trojice a novorenesanční radnice z roku 1906.

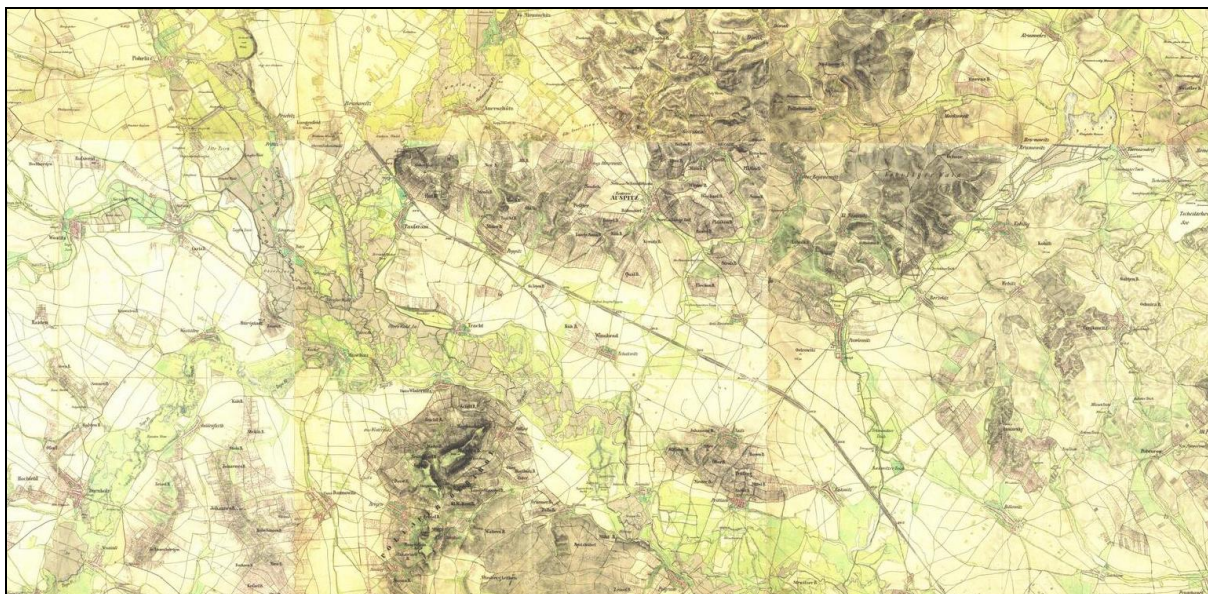

Obr. 42: Morový sloup na Dukelském náměstí (vlevo) a radnice (vpravo)

Na obrázcích níže je vidět srovnání historické podoby zájmového území (historická mapa z II. vojenského mapování) se současným stavem. Jak je z obrázků zřejmé, historické cesty v území zůstaly zachovány. Rovněž je z historické mapy patrné již dřívější odlesnění zejména jižní (jihozápadní) části území, dále pak za jihozápadní hranicí KO absence Novomlýnských nádrží, které byly postaveny až v 70. a 80. letech 20.století.

Obr. 43: Historická mapa dotčené krajinné oblasti a blízkého okolí II. vojenské mapování (zdroj: Národní geoportál INSPIRE, geoportal.gov.cz/)

Obr. 44: Současná mapa (ortofoto) dotčené krajinné oblasti a blízkého okolí (zdroj: mapy.cz)

V OKR se nachází řada kulturních památek, které byly díky svému významu zapsány Národním památkovým ústavem do seznamu kulturních nemovitých památek, především se jedná o zámek, kostely, kapličky či menší stavby, povětšinou s lokálním vizuálním působením.

Níže je uveden výčet některých kulturní nemovité památky v dotčené KO:

- Zámek: Zámek v Pouzdřanech,
- kostely: sv. Jana Křtitele (Přibice, Rakvice, Zaječí), sv. Kateřiny (Starovičky), sv. Barbory (Šakvice), sv. Oldřicha a Metoděje (Strachotín), sv. Jiřího (Starovice), sv. Ondřeje (Popice), sv. Mikuláše a Václava (Pouzďřany)
- kaple: Panny Marie, Matky dobré rady (Vranovice), sv. Jana Nepomuckého (Starovice), sv. Rocha, sv. Šebestiána a sv. Rozálie (Popice), sv. Rozálie (Pouzďřany)
- sochy: sousoší sv. Jana Nepomuckého s prosebníci (Šakvice, Rakvice, Zaječí), sv. Floriána (Vranovice, Strachotín, Popice), sv. Isidora Madridského (Šakvice), Panny Marie Immaculaty (Starovice), sv. Gattarda (Starovice), sv. Josefa (Starovice), sousoší Nejsvětější Trojice (Popice), sv. Vendelína (Popice), sv. Jana Nepomuckého (Pouzďřany, Uherčice)
- měšťanské domy a domy (Pouzďřany)
- studniční kaple (Přibice), kostnice (Vranovice), poklona (Popice), radnice (Uherčice), fara (Pouzďřany)
- boží muka (Vranovice, Starovičky, Strachotín, Pouzďřany, Uherčice)
- ad.

Obr. 45: Kostel sv. Václava a Anežky České v obci Hustopeče (vlevo), Kostel sv. Barbory v Šakvicích (střed), kostel sv. Jana Křtitele v Rakvicích (vpravo)

Obr. 46: Zámek v Pouzdřanech v dezolátním stavu

Výše uvedené kulturní nemovité památky jsou také významnými kulturními dominantami v OKR. Jednou z vizuálně významných dominant, kterou lze zároveň řadit mezi kulturní, je gotický kostel sv. Mikuláše a Václava v Pouzdřanech.

Výše zmiňované indikátory přítomnosti znaků přírodní, kulturní a historické charakteristiky krajinné předmětné krajinné oblasti byly shrnuty do následující tabulky.

Tab. 6: Indikátory přítomnosti přírodních, kulturních a historických hodnot krajinné oblasti KO3

1. Indikátory přítomnosti přírodních hodnot dle zákona č. 114/1992 Sb.
1.1. Přítomnost evropsky významných lokalit (EVL) soustavy NATURA 2000
1.2. Přítomnost národní přírodní rezervace
1.3. Přítomnost přírodní rezervace
1.4. Přítomnost přírodní národní památky
1.5. Výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů
1.6. Meandrující koryta Svratky a Šatavy
1.7. Přítomnost skladebných prvků ÚSES (nadregionální a regionální úrovně)
1.8. Přítomnost významných krajinných prvků (VKP) ze zákona
1.9. Přítomnost lesních porostů
2. Indikátory přítomnosti estetických hodnot
2.1. Harmonické snoubení kulturní zemědělské a lesozemědělské krajiny (v severní části)
2.2. Pohledově otevřená krajina se zvlněným reliéfem postupně se snižující k jihozápadu.
2.3. Přítomnost terasovaných svahů
2.4. Kvalitní dílčí scenérie tvořené kulturními dominantami v souladu s přírodními prvky

2.5. Rozsáhlé plochy vinogradů, v menší míře sady, menší plochy ovocných sadů teplomilných druhů ovoce
2.6. Výskyt lad a luk
2.7. Vizuální významná dominanta na západní straně - vrch Děvín uplatňující se v dálkových pohledech, z vyšších míst umožněn i dálkový pohled na vodní plochu Novomlýnských nádrží
2.8. Přítomnost antropogenních prvků v krajině – velké zemědělské a průmyslové objekty (dominantní výrobní a skladový areál v Šakvicích, trakční vedení železniční trati, stožáry vysílačů, VVN)
2.9. Přítomnost území s významnou historickou stopou – historická osa (trasa železnice) zachována v původní stopě
3. Indikátory přítomnosti kulturní a historické charakteristiky
3.1. Přítomnost kulturních nemovitých památek
3.2. Menší až střední neortogonální návěsní obce situované zejména v blízkosti páteřních komunikací
3.3. Přítomnost kulturních dominant (velký počet kostelů, zámek, kapličky)
3.4. Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky)
3.5. Přítomnost sítě cyklostezek (včetně vinařských), turistických tras a naučných tras
3.6. Silný region vinařství
3.7. Přítomnost nejstarší parostrojní železnice na českém území
3.8. Plynulejší přechody ze sídel do krajiny přes drobnou hospodářskou drážbu
3.9. Přítomnost významného množství rozhleden

4.2. Vymezení míst krajinného rázu

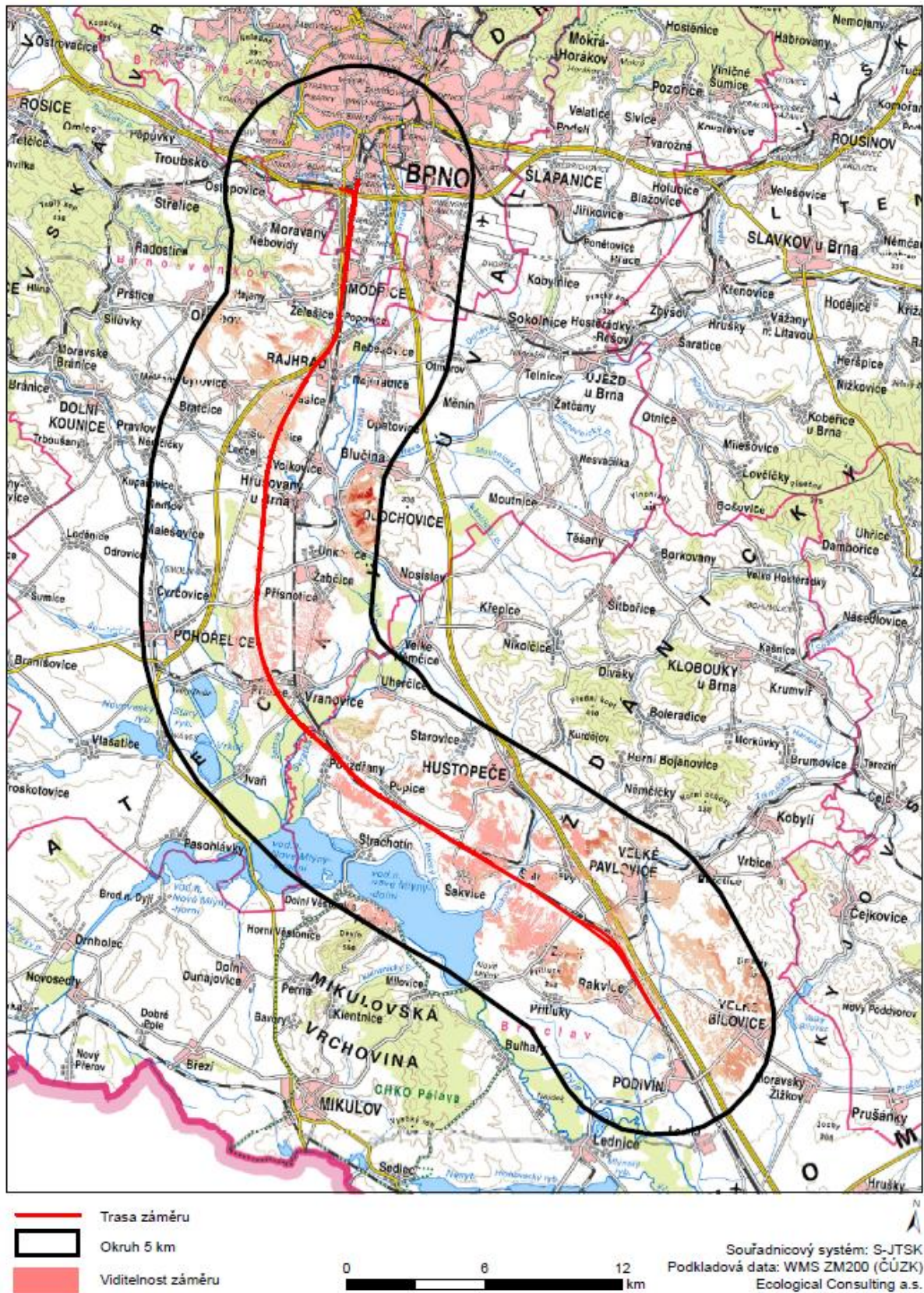
Ve stanoveném dotčeném krajinném prostoru (DoKP), ve kterém byly vymezeny tři krajinné oblasti, bylo vymezeno celkem pět dílčích krajinných prostorů, které jsou z hlediska charakteristik krajinného rázu víceméně homogenní, a každý se skládá z několika míst krajinného rázu (MKR). Pro zjednodušení bylo dále v textu v tomto případě přistoupeno k detailnímu hodnocení jednotlivých krajinných prostorů.

Místem krajinného rázu chápeme část krajiny, stejnorodou z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od ostatních míst krajinného rázu. Každé místo krajinného rázu má tedy svůj individuální charakter. Místa krajinného rázu rovněž představují oblasti, ze kterých bude záměr teoreticky viditelný, tedy byly vygenerovány vizuálně potenciálně dotčené plochy bez hustého lesního porostu a zástavby, které byly sceleny do relativně kompaktních území (vymezení krajinných oblastí je uvedeno na obrázku níže a je součástí přílohy 3).

Pro zjednodušení nebyly vymezovány samotná místa krajinného rázu, ale území bylo rozděleno do víceméně homogenních krajinných prostorů, které se skládají z mnoha míst krajinného rázu.

Vymezení krajinných prostorů bylo provedeno na základě tzv. analýzy potenciální viditelnosti, a dále na základě terénních šetření a geomorfologických a přírodních charakteristik území.

Mapové vyjádření analýzy viditelnosti je uvedeno na obrázku níže a dále pak v příloze č. 2. Metodika analýzy je popsána v kapitole 1.

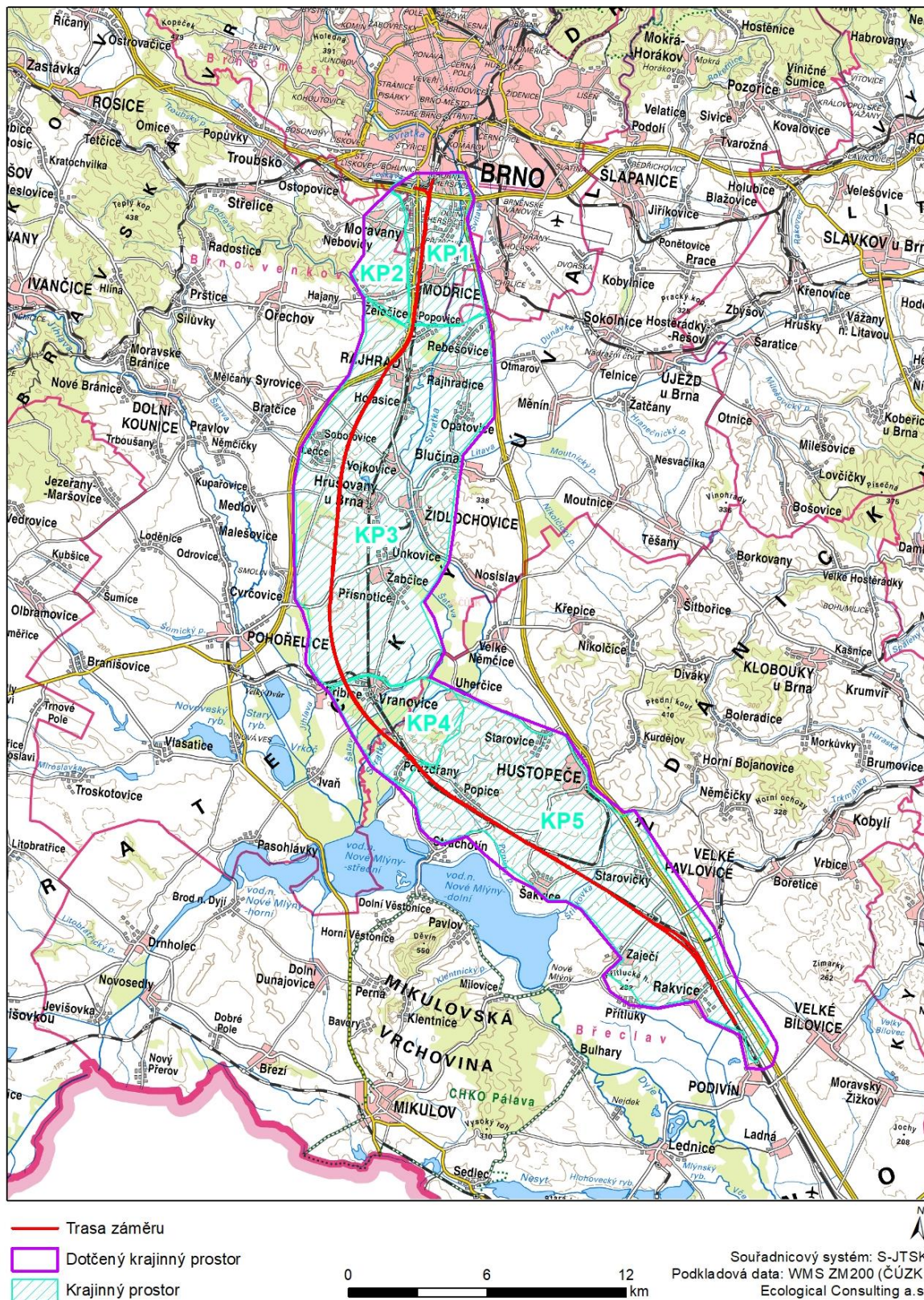

Obr. 47. Analýza potenciální viditelnosti záměru, viz rovněž příloha č. 2

Celkem bylo vyčleněno **5** dílčích **krajinných prostorů** (viz obr. níže a příloha č. 3):

- 1) KP Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny (jižní okraj Brna)
- 2) KP Antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny
- 3) KP Okolí Rajhradska a Hrušovanska
- 4) KP Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava (mezi obcemi Vranovice a Pouzdřany)
- 5) KP Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko

Obr. 48. Vymezení dotčeného krajinného prostoru a dílčích krajinných prostorů (KP) v souvislosti s posuzovaným záměrem

5. Identifikace znaků krajinného rázu dotčeného krajinného prostoru a jejich klasifikace

V předcházející podkapitole byly popsány základní znaky krajinných oblastí a byly stanoveny krajinné prostory jako soubory několika míst krajinného rázu.

Pro vyhodnocení vlivu stavby na krajinný ráz je však třeba určit znaky všech vymezených krajinných prostorů a pro jednotlivé znaky stanovit význam těchto charakteristik v celkovém výrazu krajiny a jejich projev, tedy provést jejich klasifikaci. Identifikované znaky jsou pro krajinné prostory uvedeny v tabulkách níže.

5.1. Krajinný prostor č. 1 – Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny (KP1)

KP zahrnuje přibližně východní polovinu Modřické pahorkatiny u jižního okraje města Brna. Jedná se o úsek přibližně mezi severní částí extravilánu Horních Heršpic po křížení silnice I/52 s vodním tokem Bobrava. Západní hranici vytváří zastavěná část vedle silnice I/52 (zprava od silnice I/52, resp. od ulice Vídeňská a Brněnská), východní pak dálnice D2. Jedná se o KP, kde bude samotná stavba realizována, a to v místech stávající trati. Vzhledem k charakteru předmětného území a omezené viditelnosti záměru z důvodu přítomnosti mnoha dopravních staveb a urbanizovaného prostředí, je místo krajinného rázu vydefinováno v poměrně úzkém profilu okolo trasy záměru. Ve větších vzdálenostech se stavební záměr nebude významně vizuálně projevovat.

Vymezení KP je patrné v mapě v příloze 3.

V následující tabulce jsou uvedeny identifikované znaky a hodnoty KP1.

Tab. 7. Identifikované znaky přírodních, estetických, kulturních a historických charakteristik krajinného prostoru KP1

KP 1	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	Natura 2000 – okrajově zasahuje do EVL Modřické rameno
	VKP vodní tok Leskava – antropogenně ovlivněný
	VKP vodní tok Svatka – antropogenně ovlivněný, koryto regulované a napřímené
	VKP vodní tok Svitava – antropogenně ovlivněný, koryto regulované a napřímené
	VKP vodní tok Mlýnský náhon – antropogenně ovlivněný
	VKP vodní tok Moravanský potok – antropogenně ovlivněný
	VKP vodní plocha - Primál
	Soutok Svatky a Svitavy s břehovým porostem
	Regionální prvky ÚSES – okrajově zasahuje RBK Pod Myslivnou-Soutok, RBC Soutok Svatky a Svitavy a RBK Soutok-Rajhradská bažantnice
	Omezené množství zeleně v podobě liniově vysazených stromořadí, zahrady v okolí sídel, parky, aleje, zelené travní pásy a liniový břehový porost okolo vodních toků
Znaky estetických hodnot vč. měřítka a vztahů v krajině	Kompaktní městská a velkoměstská zástavba Brna na severním horizontu
	Převládající antropogenní prvky – zejména plošně rozsáhlá zařízení obchodu a služeb (např. IKEA, Avion Shopping Park), robustní stavby dopravní infrastruktury (D2, D1 a silnice I/52 a jejich sjezdy, železniční koridor), trakční vedení stávající železniční trati, komíny a stožáry vysílačů, stožáry vedení VN a VVN, průmyslové a logistické objekty - hmotově i výškově přesahující harmonické měřítko krajiny
	Urbanizované území, převažující průmyslová, komerční zástavba a skladovací areály
	Minimální zastoupení estetických hodnot
	Obytná i komerční zástavba různé velikosti a typů – kompaktní městská a velkoměstská zástavba, řadové bytové domy, obchodní centra, průmyslové a skladovací objekty, autosalony, čerpací stanice atd.
	Fenomén obchodního a zábavního centra Olympia
	Ovocné sady a zahrady na okraji Modřic a Přízřenic
Výrazná fragmentace území díky husté síti dopravní infrastruktury	
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Zástavba města Brna
	Přítomnost kulturní dominanty na severním horizontu uplatňující se v dálkových pohledech – Petrov, hrad Špilberk
	Přítomnost kulturních dominant s lokálním působením (kostely, kapličky, sochy atd.)
	Některé urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky, vodní toky)
	Přítomnost cyklostezek (např. kolem Svatky a Svitavy)
	Přítomnost nejstarší parostrojní železnici na českém území
	Přítomnost nemovitých kulturních památek
	Přítomnost území s významnou historickou stopou – Císařská cesta Brno-Vídeň
Hustá síť silnic, včetně novodobé stavby dálnic D1, D2 a silnice I/52	

Obr. 49: Pohled z rozhledny Komec na charakter městské krajiny Brna, v pozadí vlevo kulturní dominanty Brna hrad Špilberk, od něj vpravo Petrov (nejsou součástí KP, pouze se uplatňují v dálkových pohledech), v popředí nepůvodní zástavba (kompaktní městská a velkoměstská zástavba, řadové bytové domy)

Obr. 50: Pohled na vedení stávající železniční trati v Modřicích, jak je zřejmé, vizuální projev trati do okolí je díky reliéfu a zástavbě minimální

Obr. 51: Pohled z mostu propojující ulici Nádražní a Brněnskou v Modřicích (směrem na jih) na stávající železniční trať, resp. směrem na žst. Modřice; po pravé straně budoucí uvažovaná trať VRT, po levé straně konvenční trať; úsek uvažované oboustranné PHS, zřejmě převládající antropogenní prvky (železniční koridor, trakční vedení stávající železniční trati)

Obr. 52: Pohled na JV část KP, resp. na doprovodnou vegetaci Mlýnského náhonu, vlevo v pozadí zřejmá nepůvodní zástavba

Obr. 53: Pohled ze silnice II/152 východním směrem od žst. Modřice na rovinný terén, z obrázku je zřejmý minimální podíl zeleně v KP, v popředí vpravo zřejmá nepůvodní zástavba

5.2. Krajinný prostor č. 2 – Antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny (KP2)

KP zahrnuje přibližně západní polovinu Modřické pahorkatiny. Jedná se zejména o zemědělské pozemky v okolní Moravan a Želešnic, resp. mezi dálnicí D1 a vodním tokem Bobravy, která vytváří jižní hranici tohoto KP. Východní hranici vytváří zastavěná část vedle silnice I/52 (zprava od silnice I/52, resp. od ulice Vídeňská a Brněnská), západní pak lesní porost v okolí Kozí horky. V tomto KP nebude samotná stavba realizována, nicméně vzhledem k reliéfu, který se zde směrem na západ zvedá, je z vyšších partií umožněn výhled do širšího okolí. Krajinný prostor byl vymezen maximálně do vzdálenosti cca 3,5 km od záměru. Ve větších vzdálenostech se stavební záměr nebude významně vizuálně projevovat.

Vymezení KP je patrné v mapě v příloze 3.

V následující tabulce jsou uvedeny identifikované znaky a hodnoty KP2.

Tab. 8. Identifikované znaky přírodních, estetických, kulturních a historických charakteristik krajinného prostoru KP2

KP 2	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	VKP vodní tok Moravanský potok – antropogenně ovlivněný
	VKP vodní tok Leskava – antropogenně ovlivněný
	VKP les – drobný lesík severně od Moravan, větší lesní porost západně od Modřic
	VKP vodní tok vč. nivy Bobravy – přírodního charakteru s meandrujícím korytem
	Vodní plochy – drobné bezejmenné vodní plochy
	Ovocné sady a zahrady na okrajích sídel (zejména Moravany)
	Lokální prvky ÚSES
	Vyšší zastoupení zeleně
Znaky estetických hodnot vč. měřítko a vztahů v krajině	Velké bloky orné půdy okolo Moravan
	Kompaktní městská a velkoměstská zástavba Brna uplatňující se za severním a východním horizontem
	Urbanizované území - Přítomnost významného množství antropogenních prvků v krajině – plošně rozsáhlá zařízení průmyslových a logistických areálů, komíny a stožáry vysílačů, stožáry vedení VN a VVN - hmotově i výškově přesahující harmonické měřítko krajiny
	Reliéf se zvedá směrem k západu
	Mezi antropogenně přetvořenou krajinou a zemědělskými plochami jsou ostrá rozhraní bez jakéhokoliv přechodu
	Zástavba různé velikosti a typů – kompaktní městská a velkoměstská zástavba, řadové bytové domy, průmyslové a skladovací objekty,

KP 2	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
	Nově založené cesty a liniová vysázená stromořadí členící zemědělskou krajinu
	Ovocné sady a zahrádkářská kolonie v okolí Moravan
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Stará obytná zástavba rodinných domků v jádru Moravan
	Přítomnost kulturní dominanty na severním horizontu v dálkových pohledech – Petrov, hrad Špilberk
	Přítomnost kulturních dominant s lokálním působením (kostel, křížky, sochy atd.)
	Přítomnost naučné stezky (NS Bohunice), turistických stezek a cyklostezek
	Most nedokončené Hitlerovy dálnice Půllán jihozápadně od Moravan
	Přítomnost nemovitých kulturních památek

Obr. 54: Pohled na západní část Moravan, resp. hranici KP, zřejmý stoupající reliéf a větší množství dřevinné vegetace, vpravo patrné velké průmyslové areály, za nimi nepůvodní zástavba, v popředí velké bloky zemědělské půdy a antropogenní prvky s negativním projevem (stožáry el. vedení)

Obr. 55: Pohled ze západní části Moravan směrem na severovýchod, opět zřejmý členitější reliéf (zvedající se na západ), v popředí velké bloky zemědělské půdy, po levé straně nepůvodní zástavba, po pravé velké průmyslové objekty, v pozadí vlevo Hády (424 m n. m.)

5.3. Krajinný prostor č. 3 – Okolí Rajhradska a Hrušovanska (KP3)

KP zahrnuje velkou část KO Rajhradská pahorkatina. Je vymezen ze severu vodním tokem Bobrava, ze západu pak dálnicí D52, z východu dálnicí D2 cca po Židlochovice, kde dále přechází k vrcholu Výhon, od kterého pokračuje tato hranice po okraji lesního porostu Nosislavský les a dále korytem Šatavy k jižní hranici, za kterou lze považovat silnici II/381, případně železniční trať z Vranovic do Pohořelic, severně od obce Přibice. V tomto KP bude samotná stavba realizována v jeho ose, a to v nové stopě (odmyká se od stávající trati). Krajinný prostor byl vymezen maximálně do vzdálenosti cca 5 km od záměru. Dle analýzy viditelnosti je zřejmé, že záměr bude nejlépe viditelný z vrcholu Výhon. Ve větších vzdálenostech se stavební záměr nebude významně vizuálně projevovat.

Vymezení KP je patrné v mapě v příloze 3.

V následující tabulce jsou uvedeny identifikované znaky a hodnoty KP3.

Tab. 9. Identifikované znaky přírodních, estetických, kulturních a historických charakteristik krajinného prostoru KP3

KP 3	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	Natura 2000 – EVL Bezourek (CZ0620001), EVL Židlochovický zámecký park (CZ0623032), EVL Přísnotický les (CZ0623801), EVL Knížecí les (CZ0623800)
	Přítomnost značného množství skladebných prvků ÚSES (regionální úroveň) – RBK Želešický hájek, RBC Rajhradská bažantnice, RBK Rajhrad bažantnice – Slámová, RBC Slámová, RBC Želešický hájek, RBC Výhon, RBC Červené vrchy, RBC Nosislav, RBK Nosislav – Slámová, dále pak prvků lokální úroveň
	Přírodní park Výhon
	PP Nové hory,
	PP Nosislavská zátočina
	PP Knížecí les
	PP Přísnotický les
	Migračně významné koridory pro zvláště chráněné druhy velkých savců
	Několik vodních ploch - Rebešovický rybník, Hrušovanské rybníčky, Klínky, Unkovické louky, rybník Šimlochy, Šejba, Ludmila, Blučíňák, Lhéta, Obecní rybník v Žabčicích aj.
	VKP vodní tok/ niva Šatava
	VKP vodní tok/ niva Svratka
	VKP vodní tok/ niva Litava
	VKP vodní tok Vojkovický náhon
	VKP vodní tok Ivanovický potok
	VKP drobné bezejmenné toky

KP 3	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
	VKP registrovaný - drobnější vodní plochy Hrušovanské rybníčky, Klínky, Unkovické louky, rybník Šimlochy, Šejba, Ludmila, Blučíňák vázané na nivu Svratky a Šatavy a společně s doprovodnou zelení
	VKP les – lesní porost Hvozdec od Rajhradu
	VKP les – okolo Bažantnice Rajhrad
	VKP les - Nosislavský les
	VKP les – Ledecký lesík
	VKP les – Šimlochy
	VKP les – Přísnotický les
	Vodní plochy –, Šimlochy
	VKP les západně od Žabčic
	Zastoupení lesní a mimolesní zeleně (remízky, doprovodná vegetace vodních toků apod.) v krajině
	Výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů
	Přítomnost středních lesních komplexů
	Ložiska štěrkopísků
	Znaky estetických hodnot vč. měřítka a vztahů v krajině
Intenzivně využívaná zemědělská krajina s převahou velkých bloků orné půdy na úkor lesa, nicméně přítomny i přírodní či přírodě blízké prvky s pozitivním projevem (vzrostlá zeleň, zejména liniová, remízky, ostrůvky či zapojená).	
Otevřená krajina s rovinným až mírně vlnitým reliéfem	
Zřejmé antropogenní ovlivnění - střední část KP ovlivněna těžbou štěrkopísku (změna reliéfu) – agrární terasy, příkré svahy a dna pískoven, skládky odpadu (Žabčice)	
Převaha horizontálních linií (orná půda, zejména liniové dopravní stavby – D52, D2, železniční trať, liniová vegetace, vodní toky – zejména napřímené koryto Svratky)	
Výskyt ploch ovocných sadů, vinice a také zahrádkářské oblasti, zejména jižně od Hrušovan u Brna, jihozápadně od Unkovic	
Vyhlídková místa – Výhon, rozhledna Akátova věž v Židlochovicích, vyhlídkové místo v Rebešovicích	
Omezené množství míst, odkud je možný panoramatický výhled do daleké krajiny (vyjma výše uvedených vyhlídkových míst) díky rovinnému reliéfu	
Z vyhlídkových míst a výškových elevací umožněn dálkový pohled na Pálavské vrchy případně Bobravskou vrchovinu	
Velká část sídel pod úrovní horizontu	
Vyvážené měřítko se zahloubenou prostorovou krajinnou scénou	
Fragmentace krajiny zejména díky komunikacím	
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Přítomnost antropogenních prvků v krajině – těleso D52, D2, trakční vedení železnice, stožáry elektrického vedení, stožáry vysílačů, výrobní a logistické areály, průmyslové a zemědělské objekty, solární elektrárny
	Dominantní Hrušovanská cukerná rafinerie
	Historické využívání krajiny k těžbě štěrkopísku s dlouhodobou tradicí (Ledce, Hrušovany u Brna, Úlehla)
	Různorodá zástavba – původní zemědělské usedlosti a hospodářské stavby, rodinné domy, typizovaná bytová výstavba (degradující prostředí venkova na úroveň městské periferie), na okrajích obcí rozrůstání nepůvodní zástavby nerespektující historicko-urbanistickou strukturu
	Tvrziště kulatý kopec
	Sídla zde jsou situována převážně v údolích okolních vodních toků (Šatava)

KP 3	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
	Přítomnost historicko-kulturních dominant - Benediktinský klášter Rajhrad, barokní zámek a zámecký park v Židlochovicích
	Přítomnost nejstarší parostrojní železnici na českém území
	Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky, vodní toky)
	Historická komunikační spojnice Moravy a Slezska (Jantarová stezka)
	Přítomnost území s významnou historickou stopou – Císařská cesta Brno-Vídeň
	Přítomnost turistických stezek, cyklostezek a naučných stezek

Obr. 56: Pohled z vrchu Výhon (355 m n. m.) směrem na jihozápad, v popředí vlevo obec Židlochovice s kulturní dominantou zámku, za Židlochovicemi pak zřejmá zástavba Hrušovan u Brna s dominantní cukernou rafinerií, v pozadí vlevo na horizontu Jevišovická pahorkatina, vpravo pak Pálavské vrchy s dominantou vrchu Děvína (550 m n. m.)

Obr. 57: Pohled z rozhledny Akátová věž směrem na severozápad, v popředí zástavba Holasice, za ní Rajhrad a v pozadí pak kamenolom v Želešicích, za kterým je již nepatrná městská zástavba jižního okraje Brna

Obr. 58: Pohled na antropogenní prvky s negativním vizuálním projevem v podobě zemědělského areálu a komínu

Obr. 59: Pohled do pohledově otevřené krajiny, zřejmě velké bloky orné půdy a plochý reliéf, jedná se o místo oblast mezi Příbicemi a silnicí 416, kde je trasa záměru uvažována v nové stopě

5.4. Krajinný prostor č. 4 – Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava (KP4)

KP zahrnuje území mezi obcemi Vranovice a Pouzdřany, resp. nivu meandrujících řek Svratky a Šatavy s okolními lesními porosty a dále pak NPR Pouzdřanskou step – Kolby. KP je vymezen ze severu silnicí II/381, případně železniční trať z Vranovic do Pohořelic. Jihovýchodní hranici vytváří komunikace Hlavní v Pouzdřanech, resp. cyklostezka 5043 Moravská vinná, která vede souběžně s ní. V tomto KP bude samotná stavba realizována v nové stopě. Dle analýzy viditelnosti byl krajinný prostor vymezen maximálně do vzdálenosti cca 4,5 km od záměru, nicméně vlastní terénní průzkum prokázal, že záměr bude nejlépe viditelný z vrcholu NPR Pouzdřanskou step – Kolby, který je bez zástavby a vzrostlé vegetace a umožňuje výhled do širšího okolí, tzn. vizuální projev záměru se bude uplatňovat zejména do cca 1,2 km od osy VRT.

Vymezení KP je patrné v mapě v příloze 3.

V následující tabulce jsou uvedeny identifikované znaky a hodnoty KP4.

Tab. 10. Identifikované znaky přírodních, estetických, kulturních a historických charakteristik krajinného prostoru KP4

KP 4	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	Natura 2000 EVL Vranovický a Plačkův les (CZ0620084), Pouzdřanská step – Kolby (CZ0624060)
	NPR Pouzdřanskou step – Kolby
	PR Plačkův les a říčka Šatava
	Unikátní step - Pouzdřanská step - Kolby
	Výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů
	Meandrující koryta Svratky a Šatavy a jejich slepá ramena
	PP Plácky
	VKP vodní tok/ niva - Šatava
	VKP vodní tok/ niva - Svratka
	VKP les - Vranovický les
	VKP les - Plačkův les
	VKP les - Dolní les (Hatě)
	VKP les - Termanec
	VKP les - severozápadně od Pouzdřan
	VKP les - větrolam v jihovýchodní části obce Pouzdřany (za hřbitovem)
	VKP les - Virholec
	Drobné vodní plochy (Vranovice, v okolí Šatavy)
Přítomnost skladebných prvků ÚSES (regionální úrovně) - RBK Plačkův les – Nosislav, RBC Nosislav, RBK Plačkův les, dále lokální prvky ÚSES	
Vysoké zastoupení lesní a mimolesní zeleně v krajině	

KP 4	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
	Přírodní meandrující koryto Svratky a Šatavy s jejich nivami a břehovým porostem
	Četná slepá ramena, opuštěná koryta, mokřady – zachovalá nivní fluviální krajina
	Přítomnost větších lesních komplexů s přirozenější druhovou skladbou
Znaky estetických hodnot vč. měřítká a vztahů v krajině	Krajinná dominanta – vrch Pouzdřanská step
	Harmonická lesozemědělská krajina
	Zvlněný reliéfem postupně se snižující k jihozápadu
	Přítomnost terasovaných svahů
	Kvalitní dílčí scenérie tvořené kulturními dominantami v souladu s přírodními prvky
	Zachovalý, přirozený, meandrující vodní tok Svratka a Šatava se slepými rameny a břehovým porostem
	Plochy vinohradů, plochy ovocných sadů teplomilných druhů ovoce
	Výskyt lad a luk
	Krajinná veduta – vrch Děvín, Pálavské vrchy a vodní plocha Novomlýnských nádrží jihozápadním směrem
	Přítomnost antropogenních prvků v krajině v menší míře
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Plynulejší přechody ze sídel do krajiny přes drobnou hospodářskou drážbu
	Přítomnost turistických stezek, cyklostezek a naučných stezek
	Přítomnost kulturních nemovitých památek s dominantou gotického kostela sv. Mikuláše a Václava
	Menší až střední neortogonální návěsní obce situované zejména v blízkosti páteřních komunikací
	Přítomnost lokálních nemovitých památek (kostely, kapličky)
	Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky)
	Přítomnost sítě cyklostezek, turistických tras a naučných tras
Region vinařství	
Přítomnost území s významnou historickou stopou – Císařská cesta Brno-Vídeň	

Obr. 60: Pohled z vyhlídkového místa NPR Pouzdřanská step - Kolby (294 m n.m.) do lesozemědělské krajiny, v popředí severozápadní část obce Pouzdřany, vlevo pak směrem do pozadí Vranovický les, niva meandrující Svratky a Šatavy v údolí a PR Plačkův les a říčka Šatava

Obr. 61: Pohled z vyhlídkového místa NPR Pouzdřanská step - Kolby (294 m n.m.) na obec Pouzdřany s dominantou gotického kostela sv. Mikuláše a Václava, v popředí stávající železniční trať, od které se trasa záměru v tomto KP odklání směrem na západ, v pozadí pak zřejmý významný podíl lesních porostů

5.5. Krajinný prostor č. 5 – Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko (KP5)

KP je vymezen cca mezi obcemi Uherčice, Starovice, Hustopeče, Pouzdřany, Strahotín, Šakvice, Zaječí, Rakvice, Velké Pavlovice a Starovičky (náleží sem i Popice, které jsou uvnitř KP). Severovýchodní hranici představuje hlavní komunikace mezi Uherčicemi a Starovicemi, východní až jihovýchodní pak těleso dálnice D2 cca po Rakvice/Podivín, jižní (směrem na západ) komunikace přes ulice Rakvická a Dolní, dále pak svahy (vinohrady) Přítlucké hory. Od nich přechází jihozápadní hranice směrem k Novomlýnským nádržím (již nejsou součástí KP), dále pak přes komunikaci na ulici Pouzdřanské až po pás vzrostlých dřevin (větrolam) u východní a jihovýchodní hranice obce (větrolam je součástí KP4). V tomto KP bude samotná stavba realizována v místech stávající trati (vyjma úseku mezi Pouzdřany a Popicemi v km 111-115, kde dojde k mírnému odklonění trasy). Krajinný prostor byl vymezen maximálně do vzdálenosti cca 5 km od záměru a vzhledem k rovinatému reliéfu cca mezi Šakvicemi a Podivínem lze očekávat jeho vizuální projev v závěrečném úseku trati i na tuto vzdálenost.

Vymezení KP je patrné v mapě v příloze 3.

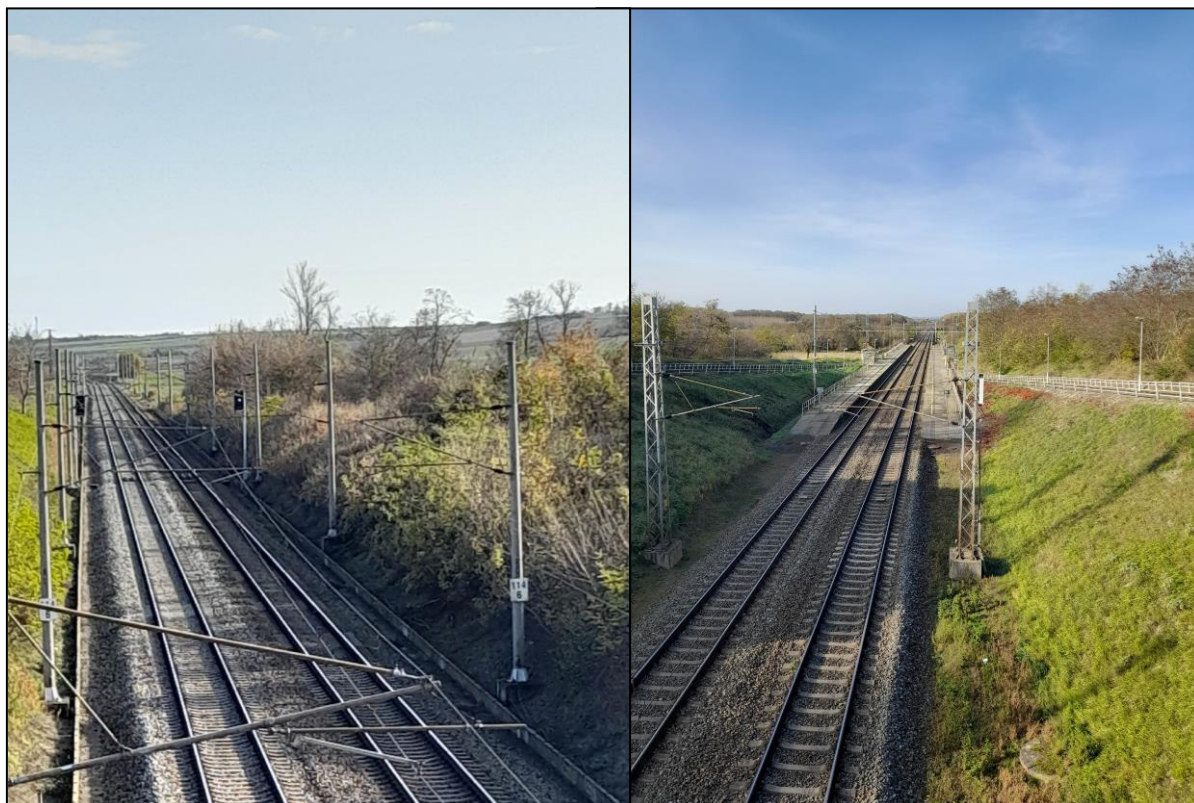
V následující tabulce jsou uvedeny identifikované znaky a hodnoty KP5.

Tab. 11. Identifikované znaky přírodních, estetických, kulturních a historických charakteristik krajinného prostoru KP5

KP 5	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	EVL Hochberk (CZ0620005)
	PP Hochberk
	Přítomnost skladebných prvků ÚSES všech úrovní NRBK Přední kout- Milovický les, NRBK Soutok-Údolí Dyje, RBK Pouzdřany-Přední kout, RBC Starovičky a lokální prvky ÚSES
	Přítomnost lesních porostů
	VKP vodní tok – Popický potok
	VKP vodní tok – Zaječí potok
	VKP vodní tok – Štinkovka
	VKP vodní tok - Trkmanka
	VKP vodní plocha – rybník Šutrák
	VKP vodní plocha – drobné vodní plochy v okolí Štinkovky
	VKP les severně od Popic
	VKP les jihozápadně od Starovic
	VKP les u jižní hranice Hustopečí
	Přítomnost rozptýlené a mimolesní zeleně
Znaky estetických hodnot vč. měřítka a vztahů v	Krajinná veduta – vrch Děvín, vodní plocha Novomlýnských nádrží
	Harmonická zemědělská krajina pohledově otevřená
	Plochý reliéfem mírně se snižující k jihozápadu

KP 5	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty
krajině	Plynulejší přechody ze sídel do krajiny přes drobnou hospodářskou drážbu
	Rozlehlé plochy vinogradů, plochy ovocných sadů teplomilných druhů ovoce
	Množství lad a luk
	Přítomnost antropogenních prvků v krajině – velké zemědělské a průmyslové objekty (dominantní výrobní a skladový areál v Šakvicích), trakční vedení železniční trati, stožáry vysílačů, VVN, fotovoltaické elektrárny)
	Přítomnost území s významnou historickou stopou – historická osa (trasa železnice) zachována v původní stopě
	Zachovalé pohledy sídel, částečně i Hustopečí
	Široce terasované svahy v okolí Hustopečí
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Přítomnost kulturních nemovitých památek
	Tvrziště v Popicích
	Přítomnost lokálních kulturních dominant (velký počet kostelů)
	Časté křížky, Boží muka, kapličky, sochy apod.
	Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky)
	Přítomnost sítě cyklostezek, turistických tras a naučných tras, včetně vinařských cyklostezek
	Významný region vinařství
	Pozůstatky německého osídlení v okolí Hustopečí
Přítomnost území s významnou historickou stopou – Císařská cesta Brno-Vídeň	

Obr. 62: Pohled na stávající žel. trať u žst. Pouzdřany přibližně v místech napojení záměru do stávající stopy, směrem na severozápad k KP4 (vlevo), směrem na jihovýchod (vpravo); zřejmě větší zastoupení dřevinné vegetace v pozadí obr. vlevo (KP4 – lesozemědělský charakter krajiny), oproti KP5, kde je zastoupena kulturní zemědělská krajina

Obr. 63: Pohled z vyhlídkového místa NPR Pouzdřanská step - Kolby (294 m n.m.) na jihozápad – zřejmý plochý reliéf kulturní zemědělské krajiny, v pozadí vlevo antropogenní prvek výrobní a skladový areál v Šakvicích s vizuálně negativním projevem, vlevo krajinná dominanta částí Děvínského vrchu a před ní hladina Novomlýnských nádrží

Obr. 64: Pohled na plochý reliéf kulturní zemědělské krajiny severní části KP5, rozsáhlé vinohrady a antropogenní prvky v podobě stožárů el. vedení, vysílače, vlevo v popředí pak nepůvodní zástavba, v pozadí krajinná dominanta vrch Děvín (550 m n. m.)

Obr. 65: Pohled na plochý reliéf kulturní zemědělské krajiny (foceno z polní kultury nedaleko žst. Šakvice) s velkými bloky orné půdy, antropogenní prvky v podobě trakčního vedení železniční trati, dále pak v pozadí dominantní výrobní a skladový areál v Šakvicích s negativním vizuálním projevem

Obr. 66: Pohled z rozhledny Maják na Přítlucké hoře směrem k jižní hranici na otevřenou zemědělskou krajinu; v popředí svahy (vinohrady) na Přítlucké hoře, v centrální části a vpravo zástavba obce Zaječí s kulturní dominantou kostela sv. Jana Křtitele, za ní zástavba obce Starovičky, v pozadí vlevo zástavba obce Šakvice s negativní technicistní dominantou výrobního a skladového areálu, v dále pak Hustopeče

6. Vyhodnocení míry vlivu záměru na krajinný ráz – posouzení zásahu

V této kapitole je provedena klasifikace každého znaku determinované charakteristiky krajinného rázu jednotlivých krajinných prostorů. Jednotlivé znaky byly klasifikovány podle pozitivních či negativních projevů, dle jejich významnosti v krajinném rázu, dle cennosti.

Pro názornost je výsledek klasifikace znaků KR pro KP zpracován ve formě tabulek (viz níže za textem).

Jednotlivé identifikované znaky KR jsou klasifikovány ve třech kategoriích:

- První kategorií tvoří projev znaku KR, který může být negativní, neutrální nebo pozitivní.
- Druhou kategorií je klasifikace dle významu znaku KR v daném místě krajinného rázu. Význam může být zásadní, spoluurčující či doplňující.
- Třetí kategorií tvoří klasifikace dle cennosti. Dle cennosti může být znak jedinečný, význačný či běžný.

Posouzení míry vlivu na identifikované znaky je pak provedeno v posledním sloupci tabulky. Pro posouzení míry vlivu je použita sedmistupňová stupnice, kdy nejmenší vliv představuje komentář pozitivní zásah a nejhorší možný stav pak komentář stírající zásah. Detailní popis jednotlivých kategorií znaků krajinného rázu je uveden v metodickém postupu (viz. metodický postup, Vorel et al. 2004).

Vizualizace záměru

V souvislosti s posouzením míry vlivu záměru na krajinný ráz byly vytvořeny 3D vizualizace záměru (Valbek spol. s r. o., 2024), které byly promítnuty do fotografií pořízených ve vybraných místech okolí záměru, a to zejména z míst vyznačených na základě terénního průzkumu (z vyhlídkových míst, turisticky atraktivních míst atd.). Na obrázcích níže jsou uvedeny tedy vždy originály fotografie (aktuální stav) a dále pak fotografie s promítnutou vizualizací záměru. Dále jsou uváděny 3D vizualizace záměru do leteckých snímků pořízených z dronu, které umožní představu o vizuální podobě záměru z ptáčích perspektivy.

V době zpracování vizualizací (květen 2024) nebylo ještě známo konkrétní uvažované řešení vegetačních úprav, tzn. v rámci vizualizací nejsou zohledněny návrhy v takové podobě, které jsou popsány v kap. 2 (resp. podrobněji v přílohové části dokumentace (AZ GEO, s. r. o., 2024)). Vizualizace v úseku od Šakvic do Rakvic nebyly v době odevzdání předkládaného dokumentu objednatelem dodány.

Srovnávací fotografie a fotovizualizace jsou uvedeny níže, včetně okomentování.

Obr. 67: Aktuální stav - Pohled z mostu propojující ulici Nádražní a Brněnskou (směrem na sever) na stávající železniční trať, resp. směrem na žst. Modřice; na obrázku v popředí zřejmé antropogenní prvky (komín, trakční vedení, stožáry VVN) s negativním projevem, v pozadí městská zástavba jižní části Brna a dále pak uprostřed kulturně historická dominantna centra Brna – Petrov (modrá šipka)

Obr. 68: Vizualizace záměru (znázorněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled z mostu propojující ulici Nádražní a Brněnskou (směrem na sever) na novou trať VRT v souběhu s konvenční tratí - po levé straně budoucí uvažovaní trať VRT (oranžová šipka vlevo), po pravé straně konvenční trať (oranžová šipka vpravo), na obrázku v popředí zřejmě antropogenní prvky (komín, trakční vedení, stožáry VVN) s negativním projevem, v pozadí městská zástavba jižní části Brna a dále pak uprostřed kulturně historická dominanta centra Brna – Petrov (modrá šipka)

Obr. 69: Aktuální stav - Pohled z cyklotrasy Moravská vinná směrem na Pouzdřany (západ) - na záměrem přímo dotčenou polní kulturu; v centrální části zřejmě vedené stávající žel. tratě přes rozsáhle zemědělské plochy, mírně doprava zástavba obce Pouzdřany

Obr. 70: Vizualizace záměru (znázorněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled z cyklotrasy Moravská vinná směrem na Pouzdřany (západ) - nové vedení VRT přes rozsáhlé bloky zemědělské půdy v rovinném terénu

Obr. 71: Aktuální stav - Pohled z NPP Pouzdřanská step – Kolby směrem na jih, v popředí zvlněné bloky orné půdy, v pozadí plocha vodní nádrže Nové Mlýny, za ní pak vrch Děvín (550 m n. m.), mírně vlevo v popředí zástavba obce Popice, v dále pak dominantní výrobní a skladový areál v Šakvicích s negativním vizuálním projevem

Obr. 72: Vizualizace záměru (znázorněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled z NPP Pouzdřanská step – Kolby směrem na jih – zřejmé nové vedení VRT směrem k Popicím (modrá šipka), v blízkosti stávající žel. tratě, která zde vede v souběhu s trasou VRT

Obr. 73: Aktuální stav - Pohled z vyhlídkového místa NPR Pouzdřanská step - Kolby (294 m n.m.) - detail do lesozemědělské krajiny, v popředí severozápadní část obce Pouzdřany, vlevo pak směrem do pozadí Vranovický les, niva meandrující Svratky a Šatavy v údolí a PR Plačkův les a říčka Šatava

Obr. 74: Vizualizace záměru (znázorněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled z vyhlídkového místa NPR Pouzdřanská step - Kolby (294 m n.m.) – nové vedení VRT z EVL a průchod trasy přes žst. Pouzdřany, na snímku zřejmé umístění uvažovaného zemního valu směrem k obci Pouzdřany, který bude ozeleněn

Dále jsou uváděny 3D vizualizace záměru do leteckých snímků pořízených z dronu, které umožní představu o vizuální podobě záměru z ptačí perspektivy

Obr. 75: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) směrem od západu/jihozápadu na začátek trasy v Horních Heršpicích (modrá šipka), kde se napojuje na stavbu „Železniční uzel Brno“, podchází dálnici D1 a pokračuje v souběhu se stávající tratí; za zástavbou Horních Heršpic zřetelný zalesněný vrch Hády

Obr. 76: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) směrem od jihu na vedení trasy VRT v Modřicích, a to silně zastavěným a antropicky ovlivněným územím (zřejmě velké průmyslové, logistické a skladovací objekty, komíny, sídlištní zástavba atd. s negativním projevem), umístění PHS (oranžová šipka v pozadí); modernizovaná stanice Modřice a pěší lávka spojující stanici Modřice s ulicí Brněnskou (prostřední oranžová šipka)

Obr. 77: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) směrem od jihozápadu na vedení trasy VRT v blízkosti Popovic (modrá šipka) směrem k Rajhradu v souběhu se stávající D52; trasa VRT zde začíná zářezem klesat pod stávající terén a podchází silniční napojení města; v popředí vpravo lesní porost Popovický les (Bažantnice Rajhrad), za ním pak ve směru západ-východ údolí Bobravy – zřejmá zejména doprovodný a břehový porost kolem meandrujícího koryta

Obr. 78: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) směrem od východu na vedení trasy VRT v hlubokém zářezu (oranžová šipka vlevo) v okolí Rajhradu (modrá šipka); kde dále trasa přes město (před ulicí Stará pošta) vede tunelem (oranžová šipka vpravo); zřejmá nepůvodní městská zahuštěná zástavba Rajhradu, včetně sídlišť i satelitů

Obr. 79: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) směrem od severu na vedení trasy VRT v okolí Rajhradu v souběhu se stávající D52 (modrá šipka) – trasa vede v tunelu pod stávající komunikací, která bude přeložena; stávající komunikace bude doplněna o PHS směrem k Rajhradu a ozeleněna

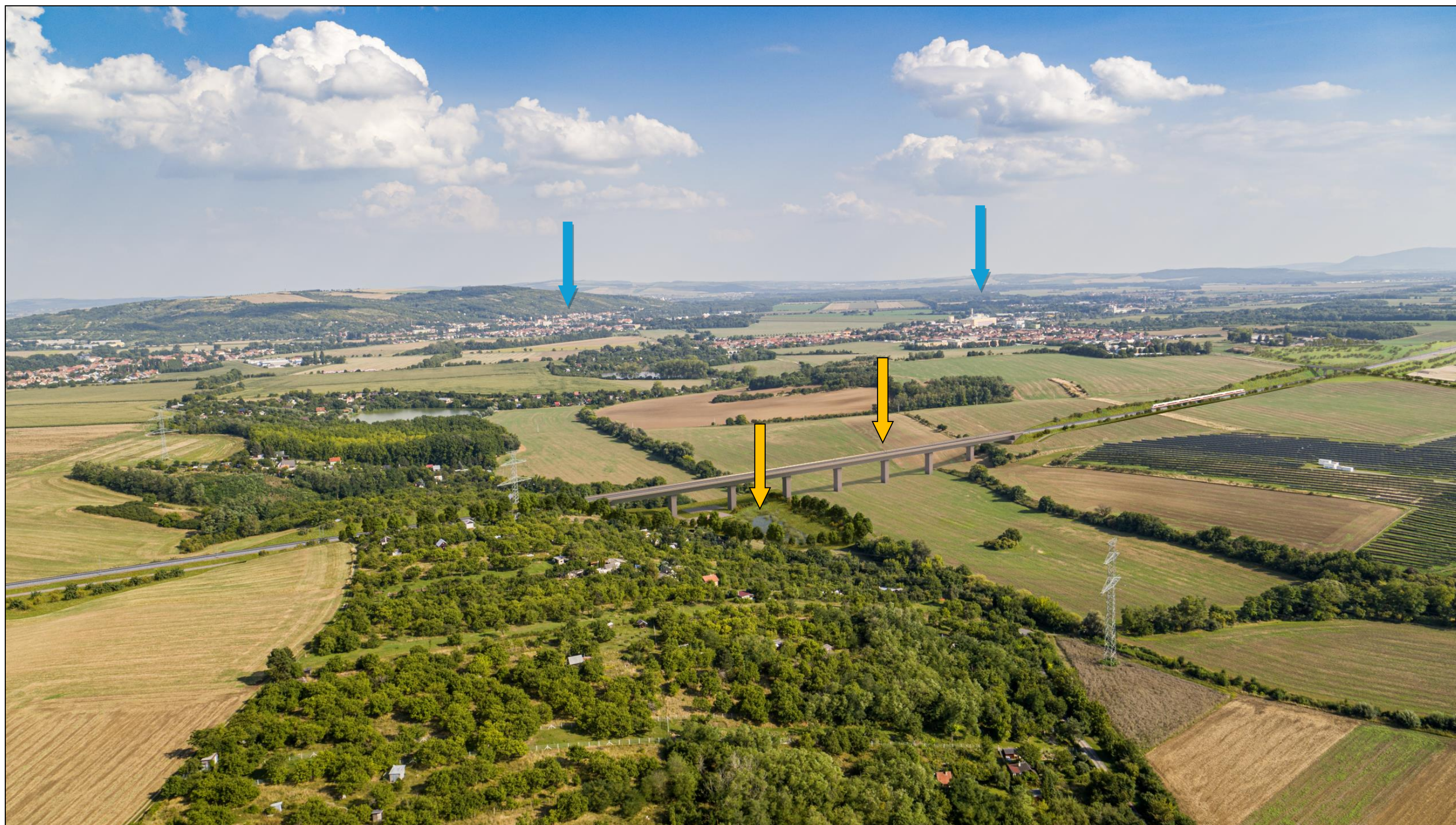
Obr. 80: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) směrem od jihu na Břeclavský portál tunelu (oranžová šipka) za Rajhradem (modrá šipka), za zástavbou Rajhradu pak Popovický les; vpravo zřejmé ozelenění portálu tunelu včetně okolí trasy VRT; v popředí vlevo rozsáhle průmyslové a skladovací objektu s negativním vizuálním projevem, dále vlevo pak stávající těleso D52; v dále zratelná zástavba města Brna

Obr. 81: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) od jihu/jihovýchodu na trasu VRT vedenou v zářezu přes rozsáhle zemědělské pozemky v okolí obcí Ledce (modrá šipka vlevo) a Sobotovice (modrá šipka vpravo), zřetelný rovinný a plochý reliéf tohoto území

Obr. 82: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) od severu na trasu VRT vedenou estakádou přes údolí Šatavy, pod ní uvažována retenční nadrž regulující odtok dešťové vody z tratě; v pozadí obce Židlochovice (modrá šipka vlevo) a Hrušovany u Brna s dominantou cukerné rafinerie (modrá šipka vpravo), zřetelné vyšší zastoupení zeleně v krajině, v popředí vpravo vinice, úhlopříčně přes celý snímek pak technicistní prvky s negativním projevem v podobě stožárů VVN

Obr. 83: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) od severozápadu na trasu VRT vedenou přes velké bloky zemědělské půdy a přes pískovnu (modrá šipka vpravo) západně od obce Hrušovany u Brna (s dominantou cukerné rafinerie - modrá šipka vlevo), kde přes trať VRT přechází silnice mezi Hrušovany u Brna a obcí Ledce; ztelný urbanistický tlak na krajinu díky těžbě štěrkopísku

Obr. 84: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) od severovýchodu na trasu VRT vedenou přes velké bloky zemědělské půdy a přes okraj pískovny v Žabčicích (modrá šipka vpravo), na snímku je zřejmé vedení nového silničního nadjezdu pro silnici mezi Žabčicemi a Pohořelicemi; v pozadí zástavba Pohořelic (modrá šipka vlevo); znatelný urbanistický tlak na krajinu díky těžbě štěrku s negativním projevem, stejně tak jako technicistní prvky v podobě stožárů elektrického vedení

Obr. 85: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) na trasu VRT v okolí Vranovic (modrá šipka), na snímku je zřejmé umístění nového zemního valu směrem k Vranovicím (oranžová šipka uprostřed) a upravená železniční vlečka Vranovice - Pohofelic (oranžová šipka vpravo), za ní je navržený most se silnicí a cyklostezkou; na snímku zřejmé vyšší zastoupení roztroušené krajinné zeleně a větších lesních porostů

Obr. 86: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) na trasu VRT v okolí Vranovic (modrá šipka vlevo), zřejmě umístění nové lávky pro pěší a cyklisty (oranžová šipka vpravo) pro propojení Vranovic a přilehlého lesa, umístění nového zemního valu směrem k Vranovicím (oranžová šipka vlevo); na snímku zřejmě vyšší zastoupení větších lesních porostů; v pozadí pak vodní plocha Novomlýnských nádrží (modrá šipka vlevo), od ní doprava částečně krajinná dominanta vrchu Děvín

Obr. 87: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) ze severu v okolí Vranovic na vedení trasy VRT na velké estakádě přes EVL Vranovický a Plačkův les (CZ0620084) pro minimalizaci zásahů do tohoto přírodně hodnotného území; na snímku zřejmé vysoké zastoupení lesních porostů; v pozadí pak vrch Pouzdřanské stepy (modrá šipka vlevo), vodní plocha Novomlýnských nádrží (modrá šipka uprostřed) a od ní doprava krajinná dominanta vrchu Děvín (modrá šipka vpravo)

Obr. 88: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Detail estakády přes EVL Vranovický a Plačkův les, z míst uvažovaného vedení trasy záměru skrz tuto EVL; z vizualizace je zřejmá částečná minimalizace vizuálního projevu tělesa estakády díky okolní vzrostlé dřevinné vegetaci, která těleso VRT na estakádě bude částečně krýt, nad okolní porost bude vystupovat pak zejména hustá síť sloupů trakčního vedení

Obr. 89: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) nad NPP Pouzdřanská step – Kolby/ vrchem Pouzdřanské stepy směrem na jihozápad na vedení trasy VRT v souběhu se stávající železnicí (oranžová šipka vlevo) v blízkosti obce Pouzdřany (modrá šipka vpravo), kde je směrem k obci uvažován ozeleněný a osázený zemní val (oranžová šipka vpravo); na snímku v popředí zřejmé vyšší zastoupení krajinné zeleně a plochy vinic a sadů, vpravo nepůvodní zástavba v podobě satelitů, za ní pak větší zemědělské objekty, v pozadí plocha vodní nádrže Nové Mlýny, za ní pak krajinná dominanta vrch Děvín (550 m n. m.) (modrá šipka vlevo)

Obr. 90: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) ze severozápadu v okolí Popic (modrá šipka vlevo) na vedení trasy VRT (oranžová šipka vpravo) v souběhu se stávající tratí (oranžová šipka vlevo), za konvenční tratí směrem k Popicím nová PHS (malá oranžová šipka), silniční nadjezd s přístupem na zastávku (oranžová šipka uprostřed); na snímku zřetelná nepůvodní zástavba Popic v podobě satelitů a vícepodlažní zástavby s negativním projevem, dále pak kulturní dominanta Kostela sv. Ondřeje (malá modrá šipka), v pozadí dominantní rozsáhlý výrobní a skladový areál v Šakvicích s negativním vizuálním projevem (modrá šipka uprostřed), vodní plocha Novomlýnských nádrží (modrá šipka vlevo)

Obr. 91: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) z jihozápadu na vedení trasy VRT (vedle rozsáhlého výrobního a skladového areálu v Šakvicích s negativním vizuálním projevem) v prostoru stanice Šakvice (modrá šipka) v souběhu se stávající železniční tratí, v rámci záměru uvažováno v prostoru stanice s prodloužením podchodu a upravení silničního nadjezdu; podél trati navrženy polní cesty pro údržbu a přístupné pro pěší i cyklisty (na snímku ještě není zohledněno pokračování trasy dále směrem do Rakvic)

Jak již bylo výše uvedeno, vizualizace v závěrečném úseku trasy záměru, resp. od Šakvic do Rakvic, nebyly v době odevzdání předkládaného dokumentu objednatelem dodány.

6.1. Krajinný prostor č. 1 – Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny (KP1)

Tab. 12. Identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu a určení míry vlivu záměru na tyto znaky – KP1 Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny

KP 1 - Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny		Klasifikace identifikovaných znaků			Posouzení míry vlivu na identifikované znaky
		Dle pozitivních či negativních projevů	Dle významu v KR	Dle cennosti	pozitivní zásah žádný zásah slabý zásah středně silný zásah silný zásah stírající zásah
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty v KP	pozitivní (+) neutrální (0) negativní (-)	zásadní (Z) spoluurčující (S) doplňující (D)	jedinečný (J) význačný (V) běžný (B)	
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	Natura 2000 – okrajově zasahuje do EVL Modřické rameno	+	D	V	žádný
	VKP vodní tok Leskava – antropogenně ovlivněný	+	D	B	slabý
	VKP vodní tok Svatka – antropogenně ovlivněný, koryto regulované a napřímené	+	Z	J	žádný
	VKP vodní tok Svitava – antropogenně ovlivněný, koryto regulované a napřímené	+	S	J	žádný
	VKP vodní tok Mlýnský náhon – antropogenně ovlivněný	+	D	B	žádný
	VKP vodní tok Moravanský potok – antropogenně ovlivněný	+	D	B	slabý
	VKP vodní tok Bobrava – přirozený	+	D	V	slabý
	VKP vodní plocha - Primál	+	D	V	žádný
	Soutok Svatky a Svitavy s břehovým porostem	+	S	J	žádný
	Regionální prvky ÚSES – okrajově zasahuje RBK Pod Myslívou-Soutok, RBC Soutok Svatky a Svitavy a RBK Soutok-Rajhradská bažantnice	+	D	B	žádný
	Omezené množství zeleně v podobě liniově vysazených stromořadí, zahrady v okolí sídel, parky, aleje, zelené travní pásy a liniový břehový porost okolo vodních toků	+	S	B	slabý
Znaky estetických hodnot vč. měřítka a vztahů v krajině	Kompaktní městská a velkoměstská zástavba Brna na severním horizontu	-	Z	V	žádný
	Převládající antropogenní prvky – zejména plošně rozsáhlá zařízení obchodu a služeb (např. IKEA, Avion Shopping Park), robustní stavby dopravní infrastruktury (D2, D1 a silnice I/52 a jejich sjezdy, železniční koridor), trakční vedení stávající železniční trati, komíny a stožáry vysílačů, stožáry vedení VN a VVN, průmyslové a logistické objekty - hmotově i výškově přesahující harmonické měřítko krajiny	-	Z	B	slabý
	Výrazná fragmentace území díky husté síti dopravní infrastruktury	-	Z	B	slabý
	Urbanizované území, převažující průmyslová, komerční zástavba a skladovací areály	-	Z	B	žádný
	Minimální zastoupení estetických hodnot	-	S	B	žádný
	Obytná i komerční zástavba různé velikosti a typů – kompaktní městská a velkoměstská zástavba, řadové bytové domy, obchodní centra, průmyslové a skladovací objekty, autosalony, čerpací stanice atd.	-	Z	B	žádný
	Fenomén obchodního a zábavního centra Olympia	-	S	J	žádný
Ovocné sady a zahrady na okraji Modřic a Přízřenic	+	D	B	žádný	
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Zástavba města Brna	-	Z	V	žádný
	Přítomnost kulturní dominanty na severním horizontu uplatňující se v dálkových pohledech – Petrov, hrad Špilberk	+	D	J	žádný
	Přítomnost kulturních dominant s lokálním působením (kostely, kapličky, sochy atd.)	+	D	B	žádný
	Některé urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky, vodní toky)	0	S	B	žádný
	Přítomnost cyklostezek (např. kolem Svatky a Svitavy)	0	S	V	žádný
	Přítomnost nejstarší parostrojní železnice na českém území	0	Z	J	žádný
	Přítomnost nemovitých kulturních památek	+	D	B	žádný
	Přítomnost území s významnou historickou stopou – Císařská cesta Brno-Vídeň	0	S	V	žádný
Hustá síť silnic, včetně novodobé stavby dálnice D1, D2 a silnice I/52	-	S	B	žádný	

6.2. Krajinný prostor č. 2 – Antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny (KP2)

Tab. 13. Identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu a určení míry vlivu záměru na tyto znaky – KP2 Antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny

KP 2 - Antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny		Klasifikace identifikovaných znaků			Posouzení míry vlivu na identifikované znaky
		Dle pozitivních či negativních projevů	Dle významu v KR	Dle cennosti	
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty v KP	pozitivní (+) neutrální (0) negativní (-)	zásadní (Z) spoluurčující (S) doplňující (D)	jedinečný (J) význačný (V) běžný (B)	pozitivní zásah žádný zásah slabý zásah středně silný zásah silný zásah stírající zásah
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	VKP vodní tok Moravanský potok – antropogenně ovlivněný	+	D	V	žádný
	VKP vodní tok Leskava – antropogenně ovlivněný	+	D	B	žádný
	VKP les – drobný lesík severně od Moravan, větší lesní porost západně od Modřic	+	S	V	žádný
	VKP vodní tok vč. nivy Bobravy – přírodního charakteru s meandrujícím korytem	+	D	V	žádný
	Vodní plochy – drobné bezejmenné vodní plochy	+	D	B	žádný
	Ovocné sady a zahrady na okrajích sídel	+	D	B	žádný
	Lokální prvky ÚSES	+	D	B	žádný
	Vyšší zastoupení zeleně	+	S	B	žádný
Znaky estetických hodnot vč. měřítka a vztahů v krajině	Velké bloky orné půdy okolo Moravan	-	Z	B	žádný
	Kompaktní městská a velkoměstská zástavba Brna uplatňující se za severním a východním horizontem	-	S	B	žádný
	Urbanizované území - Přítomnost významného množství antropogenních prvků v krajině – plošně rozsáhlá zařízení průmyslových a logistických areálů, komíny a stožáry vysílačů, stožáry vedení VN a VVN - hmotově i výškově přesahující harmonické měřítko krajiny	-	Z	B	žádný
	Reliéf se zvedá směrem k západu	+	S	B	žádný
	Mezi antropogenně přetvořenou krajinou a zemědělskými plochami jsou ostrá rozhraní bez jakéhokoliv přechodu	-	S	B	žádný
	Zástavba různé velikosti a typů – kompaktní městská a velkoměstská zástavba, řadové bytové domy, průmyslové a skladovací objekty	-	S	B	žádný
	Nově založené cesty a liniová vysázená stromořadí členící zemědělskou krajinu	+	S	B	žádný
	Ovocné sady a zahrádkářská kolonie v okolí Moravan	+	D	B	žádný
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Stará obytná zástavba rodinných domků v jádru Moravan	+	D	V	žádný
	Přítomnost kulturní dominanty na severním horizontu v dálkových pohledech – Petrov, hrad Špilberk	+	S	J	žádný
	Přítomnost kulturních dominant s lokálním působením (kostel, křížky, sochy atd.)	+	D	B	žádný
	Přítomnost naučné stezky (NS Bohunice), turistických stezek a cyklostezek	0	D	B	žádný
	Most nedokončené Hitlerovy dálnice Půllán jihozápadně od Moravan	0	D	V	žádný
	Přítomnost nemovitých kulturních památek lokálního významu	+	D	J	žádný

6.3. Krajinný prostor č. 3 – Okolí Rajhradska a Hrušovanska (KP3)

Tab. 14. Identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu a určení míry vlivu záměru na tyto znaky – KP3 Okolí Rajhradska a Hrušovanska

KP 3 - Okolí Rajhradska a Hrušovanska		Klasifikace identifikovaných znaků			Posouzení míry vlivu na identifikované znaky
		Dle pozitivních či negativních projevů	Dle významu v KR	Dle cennosti	pozitivní zásah žádný zásah slabý zásah středně silný zásah silný zásah stírající zásah
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty v KP	pozitivní (+) neutrální (0) negativní (-)	zásadní (Z) spoluurčující (S) doplňující (D)	jedinečný (J) význačný (V) běžný (B)	
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	Natura 2000 – EVL Bezourek (CZ0620001), EVL Židlochovický zámecký park (CZ0623032), EVL Přísnotický les (CZ0623801), EVL Knížecí les (CZ0623800)	+	S	V	žádný
	Přítomnost značného množství skladebných prvků ÚSES (regionální úrovně) – RBK Želešický hájek, RBC Rajhradská bažantnice, RBK Rajhrad bažantnice – Slámová, RBC Slámová, RBC Želešický hájek, RBC Výhon, RBC Červené vrchy, RBC Nosislav, RBK Nosislav – Slámová, dále pak prvků lokální úrovně	+	D	B	slabý
	Přírodní park Výhon	+	Z	J	žádný
	PP Nové hory	+	D	B	žádný
	PP Nosislavská zátočina	+	D	B	žádný
	PP Knížecí les	+	D	B	žádný
	PP Přísnotický les	+	D	B	žádný
	Migračně významné koridory pro zvláště chráněné druhy velkých savců	0	D	B	žádný
	Několik vodních ploch - Rebešovický rybník, Hrušovanské rybníčky, Klínky, Unkovické louky, rybník Šimlochy, Šejba, Ludmila, Blučíňák, Lhéta, Obecní rybník v Žabčicích aj.	+	D	B	žádný
	VKP vodní tok/ niva Šatava	+	D	B	slabý
	VKP vodní tok/ niva Svratka	+	S	J	žádný
	VKP vodní tok/ niva Litava	+	D	V	žádný
	VKP vodní tok Vojkovický náhon	+	D	B	žádný
	VKP vodní tok Ivanovický potok	+	D	B	žádný
	VKP drobné bezejmenné toky	+	D	B	žádný
	VKP registrovaný - drobnější vodní plochy Hrušovanské rybníčky, Klínky, Unkovické louky, rybník Šimlochy, Šejba, Ludmila, Blučíňák vázané na nivu Svratky a Šatavy a společně s doprovodnou zelení	+	S	B	žádný
	VKP les – lesní porost Hvozdec severně od Rajhradu	+	D	B	slabý
	VKP les – okolo Bažantnice Rajhrad	+	D	B	žádný
	VKP les - Nosislavský les	+	D	B	žádný
	VKP les – Ledecký lesík	+	D	B	žádný
	VKP les – Šimlochy	+	D	B	žádný
	VKP les – Přísnotický les	+	D	B	žádný
	VKP les - západně od Žabčic	+	D	B	žádný
	VKP les - jihozápadně od Hrušovan u Brna	+	D	B	slabý
	Zastoupení lesní a mimolesní zeleně (remízky, doprovodná vegetace vodních toků apod.) v krajině	+	S	B	slabý
	Výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů	+	D	B	slabý
	Přítomnost středních lesních komplexů	+	S	B	slabý
Ložiska štěrkopísků	+	S	V	slabý	
Znaky estetických hodnot vč. měřítka a vztahů v krajině	Krajinná veduta - vrch Výhon (355 m n. m) s rozhlednou Akátova věž	+	Z	J	žádný
	Intenzivně využívaná zemědělská krajina s převahou velkých bloků orné půdy na úkor lesa, nicméně přítomny i přírodní či přírodě blízké prvky s pozitivním projevem (vzrostlá zeleň, zejména liniová, remízky, ostrůvky či zapojená)	+	Z	B	středně silný
	Otevřená krajina s rovinným až mírně vlnitým reliéfem	-	S	B	středně silný
	Zřejmé antropogenní ovlivnění - střední část KP ovlivněna těžbou štěrkopísku (změna reliéfu) – agrární terasy, příkré svahy a dna pískoven, skládky odpadu (Žabčice)	-	S	B	slabý

KP 3 - Okolí Rajhradska a Hrušovanska		Klasifikace identifikovaných znaků			Posouzení míry vlivu na identifikované znaky
		Dle pozitivních či negativních projevů	Dle významu v KR	Dle cennosti	pozitivní zásah žádný zásah slabý zásah středně silný zásah silný zásah stírající zásah
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty v KP	pozitivní (+) neutrální (0) negativní (-)	zásadní (Z) spoluurčující (S) doplňující (D)	jedinečný (J) význačný (V) běžný (B)	
	Převaha horizontálních linií (orná půda, zejména liniové dopravní stavby – D52, D2, železniční trať, liniová vegetace, vodní toky – zejména napřímené koryto Svratky)	-	S	B	slabý
	Výskyt ploch ovocných sadů, vinice a také zahrádkářské oblasti, zejména jižně od Hrušovan u Brna, jihozápadně od Unkovic	+	S	B	slabý
	Vyhlídková místa – Výhon, rozhledna Akátová věž v Židlochovicích, vyhlídkové místo v Rebešovicích	+	D	V	žádný
	Omezené množství míst, odkud je možný panoramatický výhled do daleké krajiny (vyjma výše uvedených vyhlídkových míst) díky rovinnému reliéfu	-	S	B	žádný
	Z vyhlídkových míst a výškových elevací umožněn dálkový pohled na Pálavské vrchy případně Bobravskou vrchovinu	+	S	V	žádný
	Velká část sídel pod úrovní horizontu	0	D	B	žádný
	Vyvážené měřítko prostorové krajinné scény	+	D	B	středně silný
	Fragmentace krajiny zejména díky dopravní infrastruktuře.	-	S	B	silný
	Zbytky otevřené krajiny, které ještě nejsou významně fragmentovány zejména díky stávající dopravní infrastruktuře.	+	D	B	silný
	Přítomnost antropogenních prvků v krajině – těleso D52, D2, trakční vedení železnice, stožáry elektrického vedení, stožáry vysílačů, výrobní a logistické areály, průmyslové a zemědělské objekty, solární elektrárny	-	S	B	slabý
	Dominantní Hrušovanská cukerná rafinerie	-	S	V	žádný
	Přítomnost turistických stezek, cyklostezek a naučných stezek	+	D	B	slabý
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Historické využívání krajiny k těžbě štěrkopísku s dlouhodobou tradicí (Ledce, Hrušovany u Brna, Úlehla)	-	S	V	žádný
	Různorodá zástavba – původní zemědělské usedlosti a hospodářské stavby, rodinné domy, typizovaná bytová výstavba (degradující prostředí venkova na úroveň městské periferie), na okrajích obcí rozrůstání nepůvodní zástavby nerespektující historicko-urbanistickou strukturu	-	Z	B	žádný
	Tvrziště kulatý kopec	+	D	B	žádný
	Sídla zde jsou situována převážně v údolích okolních vodních toků (Šatava)	0	D	B	žádný
	Přítomnost historicko-kulturních dominant - Benediktinský klášter Rajhrad, barokní zámek a zámecký park v Židlochovicích	+	S	J	žádný
	Přítomnost nejstarší parostrojní železnici na českém území	0	S	J	žádný
	Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky, vodní toky)	0	S	B	žádný
	Historická komunikační spojnice Moravy a Slezska (Jantarová stezka)	0	S	V	žádný
	Přítomnost území s významnou historickou stopou – Císařská cesta Brno-Vídeň	0	S	V	žádný
Přítomnost turistických stezek, cyklostezek a naučných stezek	0	D	B	slabý	

6.4. Krajinný prostor č. 4 – Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava (KP4)

Tab. 15. Identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu a určení míry vlivu záměru na tyto znaky – KP4 Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava

KP 4 - Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava		Klasifikace identifikovaných znaků			Posouzení míry vlivu na identifikované znaky
		Dle pozitivních či negativních projevů	Dle významu v KR	Dle cennosti	pozitivní zásah žádný zásah slabý zásah středně silný zásah silný zásah stírající zásah
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty v KP	pozitivní (+) neutrální (0) negativní (-)	zásadní (Z) spoluurčující (S) doplňující (D)	jedinečný (J) význačný (V) běžný (B)	
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	Natura 2000 - EVL Vranovický a Plačkův les (CZ0620084)	+	Z	V	středně silný
	Natura 2000 - Pouzdřanská step – Kolby (CZ0624060)	+	Z	V	žádný
	NPR Pouzdřanskou step – Kolby	+	Z	J	žádný
	PR Plačkův les a říčka Šatava	+	Z	V	středně silný
	Unikátní step - Pouzdřanská step - Kolby	+	Z	J	žádný
	Výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů	+	S	B	slabý
	Meandrující koryta Svratky a Šatavy a jejich slepá ramena	+	Z	V	slabý
	PP Plácky	+	D	B	žádný
	VKP vodní tok/ niva - Šatava	+	S	V	slabý
	VKP vodní tok/ niva - Svratka	+	S	V	slabý
	VKP les - Vranovický les	+	S	B	slabý
	VKP les - Plačkův les	+	S	V	středně silný
	VKP les - Dolní les (Hatě)	+	S	B	slabý
	VKP les - Termanec	+	D	B	žádný
	VKP les - větrolam v jihovýchodní části obce Pouzdřany (za hřbitovem)	+	D	B	slabý
	VKP les - severozápadně od Pouzdřan	+	S	B	slabý
	VKP les - Virholec	+	D	B	žádný
	Drobné vodní plochy (Vranovice, v okolí Šatavy)	+	D	B	slabý
	Přítomnost skladebných prvků ÚSES (regionální úrovně) - RBK Plačkův les – Nosislav, RBC Nosislav, RBK Plačkův les, dále lokální prvky ÚSES	+	S	V	slabý
	Vysoké zastoupení lesní a mimolesní zeleně v krajině	+	Z	B	slabý
Přírodní meandrující koryto Svratky a Šatavy s jejich nivami a břehovým porostem	+	Z	V	slabý	
Četná slepá ramena, opuštěná koryta, mokřady – zachovalá nivní fluvialní krajina	+	S	V	slabý	
Přítomnost větších lesních komplexů s přirozenější druhovou skladbou	+	S	B	slabý	
Znaky estetických hodnot vč. měřítko a vztahů v krajině	Krajinná veduta – vrch Pouzdřanská step umožňující výhledy do širšího území	+	Z	J	středně silný ⁴
	Krajinná veduta – vrch Děvín, Pálavské vrchy a vodní plocha Novomlýnských nádrží jihozápadním směrem	+	Z	J	slabý
	Harmonická lesozemědělská krajina, včetně harmonických vztahů v krajině	+	Z	B	silný
	Zvlněný reliéf postupně se snižující k jihozápadu	+	S	B	žádný
	Přítomnost terasovaných svahů	+	Z	V	slabý
	Kvalitní dílčí scénérie tvořené kulturními prvky v souladu s přírodními prvky	+	Z	B	středně silný
	Zachovalý, přirozený, meandrující vodní tok Svratka a Šatava se slepými rameny a břehovým porostem	+	Z	J	středně silný
	Plochy vinogradů, plochy ovocných sadů teplomilných druhů ovoce	+	S	B	žádný
	Výskyt lad a luk	+	S	B	žádný
	Přítomnost antropogenních prvků v krajině v menší míře	+	Z	B	středně silný
	Plynulejší přechody ze sídel do krajiny přes drobnou hospodářskou drážbu	+	D	B	žádný
	Přítomnost turistických stezek, cyklostezek a naučných stezek	0	D	B	žádný
Znaky kulturní a	Přítomnost kulturních nemovitých památek s dominantou gotického kostela sv. Mikuláše a Václava	+	D	B	žádný

⁴ Středně silný vliv lze očekávat díky pohledu z tohoto významného vyhlídkového místa do harmonické lesozemědělské krajiny severozápadním směrem, kde bude významný projev vysoké estakády.

KP 4 - Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava		Klasifikace identifikovaných znaků			Posouzení míry vlivu na identifikované znaky
		Dle pozitivních či negativních projevů	Dle významu v KR	Dle cennosti	pozitivní zásah žádný zásah slabý zásah středně silný zásah silný zásah stírající zásah
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty v KP	pozitivní (+) neutrální (0) negativní (-)	zásadní (Z) spoluurčující (S) doplňující (D)	jedinečný (J) význačný (V) běžný (B)	
historické charakteristiky	Menší až střední neortogonální návěsní obce situované zejména v blízkosti páteřních komunikací	0	D	B	žádný
	Přítomnost lokálních nemovitých památek (kostely, kapličky)	+	D	B	žádný
	Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky)	0	D	B	žádný
	Přítomnost sítě cyklostezek, turistických tras a naučných tras	0	D	B	žádný
	Region vinařství	+	S	V	žádný
	Přítomnost území s významnou historickou stopou – Císařská cesta Brno-Vídeň	0	S	B	žádný

6.5. Krajinný prostor č. 5 – Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko (KP5)

Tab. 16. Identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu a určení míry vlivu záměru na tyto znaky – KP5 Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko

KP 5 - KP5 Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko		Klasifikace identifikovaných znaků			Posouzení míry vlivu na identifikované znaky
		Dle pozitivních či negativních projevů	Dle významu v KR	Dle cennosti	pozitivní zásah žádný zásah slabý zásah středně silný zásah silný zásah stírající zásah
Znaky dle §12	Konkrétní identifikované znaky a hodnoty v KP	pozitivní (+) neutrální (0) negativní (-)	zásadní (Z) spoluurčující (S) doplňující (D)	jedinečný (J) význačný (V) běžný (B)	
Znaky přírodní charakteristiky vč. přírodních hodnot, VKP a ZCHÚ	EVL Hochberk (CZ0620005)	+	D	V	žádný
	PP Hochberk	+	D	B	žádný
	Přítomnost skladebných prvků ÚSES všech úrovní NRBK Přední kout- Milovický les, NRBK Soutok-Údolí Dyje, RBK Pouzdřany-Přední kout, RBC Starovičky a lokální prvky ÚSES	+	D	V	žádný
	Přítomnost lesních porostů	+	D	B	žádný
	VKP vodní tok – Popický potok	+	D	B	slabý
	VKP vodní tok – Zaječí potok	+	D	B	slabý
	VKP vodní tok – Štínkovka	+	D	B	slabý
	VKP vodní tok - Trkmanka	+	D	B	žádný
	VKP vodní plocha – rybník Šutrák	+	D	B	žádný
	VKP vodní plocha – drobné vodní plochy v okolí Štínkovky	+	D	B	žádný
	VKP les severně od Popic	+	S	B	žádný
	VKP les jihozápadně od Starovic	+	S	B	žádný
	VKP les u jižní hranice Hustopečí	+	S	B	žádný
	Přítomnost rozptýlené a mimolesní zeleně	+	S	B	středně silný
Znaky estetických hodnot vč. měřítka a vztahů v krajině	Krajinná veduta – vrch Děvín, Pálavské vrchy a vodní plocha Novomlýnských nádrží západním směrem	+	Z	J	žádný
	Harmonická zemědělská krajina pohledově otevřená	+	Z	V	silný
	Plochy reliéfu mírně se snižující k jihozápadu	0	Z	B	žádný
	Plynulejší přechody ze sídel do krajiny přes drobnou hospodářskou drážbu	+	S	B	žádný
	Rozlehlé plochy vinohradů, plochy ovocných sadů teplomilných druhů ovoce	+	Z	J	slabý
	Množství lad a luk	+	S	B	žádný
	Přítomnost antropogenních prvků v krajině – velké zemědělské a průmyslové objekty (dominantní výrobní a skladový areál v Šakvicích), trakční vedení železniční trati, stožáry vysílačů, VVN)	-	D	B	slabý
	Přítomnost území s významnou historickou stopou – historická osa (trasa železnice) zachována v původní stopě	0	D	B	žádný
	Přítomnost turistických stezek, cyklostezek a naučných stezek	0	D	B	žádný
	Zachovalé pohledy sídel, částečně i Hustopečí	+	S	B	slabý
Znaky kulturní a historické charakteristiky	Široce terasované svahy v okolí Hustopečí	+	D	B	žádný
	Přítomnost kulturních nemovitých památek	+	D	B	žádný
	Tvrziště v Popicích	+	D	B	žádný
	Přítomnost lokálních kulturních dominant (velký počet kostelů)	+	D	B	žádný
	Časté křížky, Boží muka, kapličky, sochy apod.	+	D	B	žádný
	Urbanistické osy v území zachované v původní stopě (obchodní stezky)	0	D	B	žádný
	Přítomnost sítě cyklostezek, turistických tras a naučných tras, včetně vinařských cyklostezek	+	D	B	žádný
	Významný region vinařství	+	Z	J	žádný
	Pozůstatky německého osídlení v okolí Hustopečí	0	D	B	žádný
	Přítomnost území s významnou historickou stopou – Císařská cesta Brno-Vídeň	0	S	B	žádný
Přítomnost rozhleden	0	D	B	žádný	

7. Celkové shrnutí vlivu stavby na identifikované znaky

V následujících odstavcích je podán stručný komentář ke klasifikaci znaků uvedených v předcházejících tabulkách a stručné vyhodnocení vlivu stavby na krajinný ráz pro jednotlivé krajinné prostory, a to na základě výše uvedené analýzy a za použití analýzy viditelnosti záměru. V rámci vyhodnocení bylo přihlédnuto i k a vizualizacím záměru, které byly zpracovateli předkládaného dokumentu poskytnuty.

Vyjma již uvedeného jsou pro jednotlivé KP uvedeny níže v textu relevantní cílové kvality příslušných krajinných celků dle Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (knesl kynchl architekti s.r.o. (2020) a je provedeno posouzení souladu záměru s požadavky na uspořádání a využití území včetně vyhodnocení souladu s úkoly územního plánování.

7.1. Krajinný prostor č. 1 - Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny (KP 1)

Jedná se o prostor, ve kterém bude záměr realizován, který je již v současnosti významně urbanizován a značně narušen zejména hustou sítí staveb dopravní infrastruktury a průmyslové zástavby okraje Brna. Charakter krajiny zde je zejména městský. V tomto KP je trasa záměru vedena v místech stávající železniční trati, tzn. nedojde v území k umístění zcela nového prvku, nicméně vizuální projev záměru, resp. výškový, plošný i objemový rozsah bude významně větší než v případě stávající železniční trati.

Z důvodu malé přítomnosti pozitivních znaků krajinného rázu v dané lokalitě a z důvodu nízké estetické hodnoty a nepřítomnosti harmonického měřítko krajiny, nebyly definovány prakticky žádné vlivy na krajinný ráz spojené s realizací stavby VRT v tomto prostoru. Míra vlivu na znaky krajinného rázu byla v naprosté většině případů stanovena jako nulová, slabé ovlivnění bylo klasifikováno pouze v případě křížení záměru s vodními toky, které jsou však v tomto KP významně antropogenně ovlivněné. Dále pak bylo slabé ovlivnění vyhodnoceno v případě kácení mimolesní zeleně, které bude spojeno s realizací VRT a posílení antropogenních prvků v území včetně posílení fragmentace území (díky rozsahu VRT ve srovnání se stávající železnicí). Zde je však nutné upozornit na to, že se v rámci záměru uvažuje s ozeleněním okolo samotné VRT, což může být do jisté míry kompenzací za vykácené dřeviny a postupem času by se tento vliv mohl stírat, ba dokonce by zeleně mohlo být více (vše na základě konkrétního návrhu a množství vegetačních úprav, které budou řešeny v dalším stupni projektové přípravy).

Z výše uvedených důvodů a rovněž díky tomu, že viditelnost záměru i z blízkého okolí bude významně omezená (díky přítomnosti hustě zastavěného a urbanizovaného území, dopravních staveb atd.), nebude stavba znamenat významné ovlivnění krajinného rázu v tomto krajinném prostoru. Nicméně z lokálního hlediska je nutné upozornit na kumulativní vliv se stávajícími liniovými stavbami, a to zejména na začátku trasy, kde se významně projevuje robustní těleso dálnice D1, D2 a silnice I/52 (včetně mimoúrovňového křížení) a rovněž je v tomto prostoru uvažováno s realizací souvisejících staveb VRT. Dále je třeba zmínit dominantní část okolí žst. Modřice, kde bude vybudován mimoúrovňový přesmyk, jelikož koleje přesmyku povedou nad hlavními kolejemi (nad kolejemi č. 94, 1, 2, 701) ve výšce dosahující až téměř cca 9,7 m, tzn. dojde k posílení působení antropogenních prvků v území, které je však, jak již bylo výše uvedeno, již nyní výrazně urbanizované. Vyjma již uvedeného je součástí záměru v tomto KP vybudování i plošně významných objektů, a to areálu opravny trakčního vedení (dále jen OTV), který je umístěn v prostoru mezi žst. Modřice a obvodem Brno-jih, vpravo (východně) od kolejiště a dále objekt ATS 3 v Dolních Heršpicích. Pro potřeby OTV jsou navrženy 2 samostatné, provozně propojené stavby, a to provozní budova (2 podlažní obdélníkového půdorysného tvaru, cca 16,9 m × 40,9 m) a hala pro údržbu kolejových vozidel (1 podlažní). Objekt ATS tvoří 2 samostatné celky, a to 1 podlažní budova (s výškou 4,55 m nad a zastavěnou plochou 137,9 m²) a 2 venkovní stání pro autotrafa. Nicméně s ohledem na výše uvedené se bude jednat o objekty, které nebudou výškově významné v porovnání s okolní zástavbou, kterou budou kryty.

V rámci tohoto KP jsou rovněž navrženy PHS, a to jak u vlastní trasy VRT, tak u konvenční tratě. Dle návrhu tyto stěny dosahující 3,5 m (v případě standardního rozsahu PHS) až 5,5 m (v případě nadstandardního rozsahu PHS u trasy VRT). Dle řešení budou tyto stěny ozeleněny výsadbou popínavých rostlin (kombinace stálezelených a opadavých druhů), tedy jejich projev, v podobě antropogenního prvku v krajině, umocňující vizuální vjem záměru bude částečně tlumen po celý rok.

Tab. 17. Cílové kvality a požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování dle ZÚR JMK pro krajinný celek Brněnský – posouzení souladu v rámci KP 1

<i>Cílová kvalita krajiny</i>	<i>Požadavky na uspořádání a využití území</i>	<i>Úkoly pro územní plánování</i>	<i>Komentář z hlediska posuzovaného záměru</i>
Urbanizovaná krajina plochého až výrazně členitého reliéfu s přírodním rámcem lesních komplexů a zalesněných horizontů.	Podporovat opatření zachování prioritních funkcí městského a příměstského prostoru města Brna a jeho okolí, zejména funkce obytné a rekreační.	Vytvářet územní podmínky pro zachování prioritních funkcí městského a příměstského prostoru města Brna a jeho okolí, zejména funkce obytné a rekreační.	<i>Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, požadavky na uspořádání území ani úkoly pro územní plánování.</i>

Cílová kvalita krajiny	Požadavky na uspořádání a využití území	Úkoly pro územní plánování	Komentář z hlediska posuzovaného záměru
Krajinotvorná funkce řeky Svratky a na ni vázané přírodě blízké segmenty krajiny.	Podporovat zachování panoramatu historického jádra města Brna a jeho historických stavebních dominant.	Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.	Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, požadavky na uspořádání území ani úkoly pro územní plánování.
Urbanizovaná krajina s panoramatem historického jádra Brna s jeho historickými stavebními dominantami.		Vytvářet územní podmínky pro zachování panoramatu historického jádra města Brna a jeho historických stavebních dominant.	Záměr je částečně v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny a úkoly pro územní plánování. Lokálně bude v pohledech napříč tratí VRT (směrem od Modřic k Brnu) ovlivněn pohled na historickou dominantu – Petrov.
V jihovýchodní části pohledově otevřená krajina s významnou stavební dominantou kostela Zvěstování Panny Marie v Tuřanech.			Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou.

7.2. Krajinný prostor č. 2 - Městská antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny (KP 2)

Jedná se o prostor, ve kterém nebude záměr realizován, nicméně vzhledem k reliéfu, který se zde směrem na západ zvedá, je z vyšších partií umožněn výhled do okolí. Na základě výsledků analýzy viditelnosti měl být záměr i v tomto KP viditelný, nicméně vlastní terénní průzkum viditelnost nepotvrdil. Vizuální projev záměru je z tohoto KP odcloněn dopravní infrastrukturou a plošně rozsáhlými zařízeními průmyslových a logistických areálů v blízkosti ulice Vídeňská a Brněnská.

Z uvedených důvodů nebyly definovány žádné vlivy na krajinný ráz spojené s realizací stavby VRT v tomto prostoru. Míra vlivu na znaky krajinného rázu byla stanovena jako nulová.

Tab. 18. Cílové kvality a požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování dle ZÚR JMK pro krajinný celek Brněnský – posouzení souladu v rámci KP 2

<i>Cílová kvalita krajiny</i>	<i>Požadavky na uspořádání a využití území</i>	<i>Úkoly pro územní plánování</i>	<i>Komentář z hlediska posuzovaného záměru</i>
Urbanizovaná krajina plochého až výrazně členitého reliéfu s přírodním rámcem lesních komplexů a zalesněných horizontů.	Podporovat opatření zachování prioritních funkcí městského a příměstského prostoru města Brna a jeho okolí, zejména funkce obytné a rekreační.	Vytvářet územní podmínky pro zachování prioritních funkcí městského a příměstského prostoru města Brna a jeho okolí, zejména funkce obytné a rekreační.	<i>Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, požadavky na uspořádání území ani úkoly pro územní plánování.</i>
Krajinotvorná funkce řeky Svratky a na ni vázané přírodě blízké segmenty krajiny.	Podporovat zachování panoramatu historického jádra města Brna a jeho historických stavebních dominant.	Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.	<i>Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, požadavky na uspořádání území ani úkoly pro územní plánování.</i>
Urbanizovaná krajina s panoramatem historického jádra Brna s jeho historickými stavebními dominantami.		Vytvářet územní podmínky pro zachování panoramatu historického jádra města Brna a jeho historických stavebních dominant.	<i>Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, požadavky na uspořádání území ani úkoly pro územní plánování.</i>
V jihovýchodní části pohledově otevřená krajina s významnou stavební dominantou kostela Zvěstování Panny Marie v Tuřanech.			<i>Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, požadavky na uspořádání území ani úkoly pro územní plánování.</i>

7.3. Krajinný prostor č. 3 - Okolí Rajhradska a Hrušovanska (KP 3)

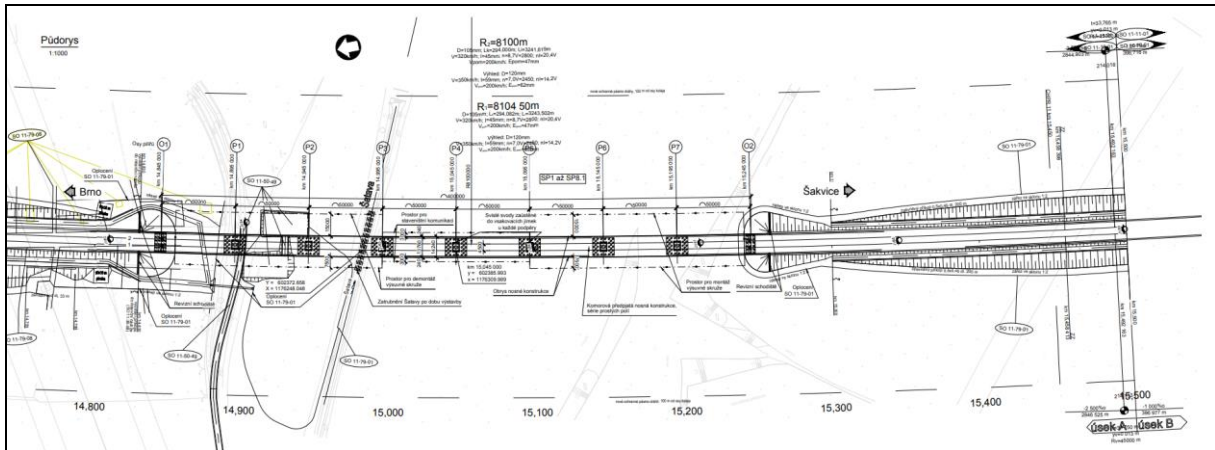
Jedná se o prostor, ve kterém se uvažuje s vedením trasy VRT ve zcela nové stopě, oproti stávající trati, tzn. realizací záměru dojde k umístění zcela nového prvku do krajiny (přímé ovlivnění). Krajina zde je pohledově otevřená, intenzivně zemědělsky využívaná, zejména díky značnému podílu velkých bloků orné půdy. Zřejmé je i antropogenní ovlivnění, a to zejména střední část KP, který je ovlivněn těžbou šterkopísku.

Z terénního šetření vyplynulo, že se záměr bude projevovat maximálně 5 km, a to z vrcholu Výhon (východně od Židlochovic). Tato vzdálenost zasáhne právě uvedený krajinný prostor v maximálním rozsahu. Vizuální projev záměru však bude zejména v rozsahu cca 1,5 km směrem na západ a východ, a to především díky okolním liniovým bariérám v podobě komunikací (např. D52 ze západu), dále pak díky plochému, jen místy zvlňženému reliéfu,

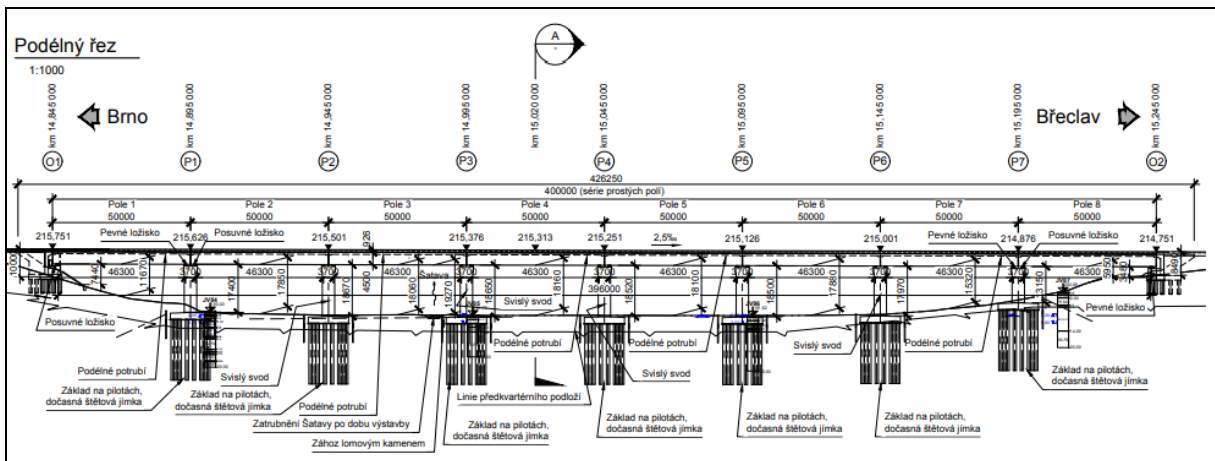

pohledově otevřenému charakteru krajiny a velkým blokům orné půdy. Vzdálenost bude samozřejmě proměnlivá a bude záležet na reliéfu daného místa, přítomnosti vzrostlé zeleně apod.

Z výše uvedené analýzy vyplynulo, že záměr bude znamenat nejhůře silný až středně silný zásah na některé identifikované znaky krajinného rázu, a to zejména v souvislosti s umístěním estakády Šatava a nového rozsáhlého liniového prvku na plochy zemědělské půdy, díky kterému dojde k další problematické fragmentaci krajiny a posílení projevu antropogenních prvků v krajině. Umístění estakády přes Šatavu je navrženo v km 15,045 a překonává hluboké údolí cca 23,5 m pod niveletou koleje, ve kterém se nachází vodoteč Šatava, polní cesty a zemědělské pozemky. Celková délka přemostění je 396 m a délka mostu (v ose koleje) 426,25 m. Maximální výška pod mostem bude dosahovat až přes 23 m (potok Šatava), průměrné dosahují pak okolo cca 18 m (viz obrázky níže). Uvedeným řešením budou minimalizovány zásahy do přírodně hodnotného území, resp. lesního porostu severozápadně od rybníku Šimlochy. Nicméně umístěním tohoto zcela nového a vizuálně výrazného prvku dojde k značnému zásahu do charakteru stávající krajiny a budou ovlivněny některé estetické hodnoty (vč. měřítka a prostorových vztahů) v krajině. Realizace této estakády bude představovat rovněž zásah z hlediska prostorového a hmotového uspořádání v krajině. Umístěním tohoto prvku do stávající krajiny dojde k přesáhnutí dosavadních měřítek a její realizace vytvoří zcela novou krajinnou dominantu, která bude přitahovat oko pozorovatele a naruší tak estetické hodnoty dílčí scenérie. Nicméně je třeba zmínit, že okolní krajina není harmonická a je zde zřejmé antropogenní ovlivnění. Jižním směrem od zájmové oblasti je území významně ovlivněno těžbou šterkopísku, nachází se zde agrární terasy, příkré svahy a dna pískoven, dále pak velká plocha fotovoltaické elektrárny (východně od obce Ledce). Rovněž je zde vysoké zastoupení stožárů el. vedení atd. Charakter místa se tak sice změní a bude zde zřejmější antropický tlak, avšak vzhledem k estetickým hodnotám oblasti se bude jednat o ovlivnění akceptovatelné a nebude se jednat zcela o degradaci charakteru krajiny. Realizace VRT si v tomto KP rovněž vyžádá kácení dřevinné vegetace, a to jak zejména lesní (lesní porost jihozápadně od Hrušovan u Brna), tak i mimolesní (remízky, doprovodná vegetace vodních toků), která obohacují charakter intenzivně využívané krajiny s fádními bloky orné půdy o přírodní složku s pozitivním projevem.

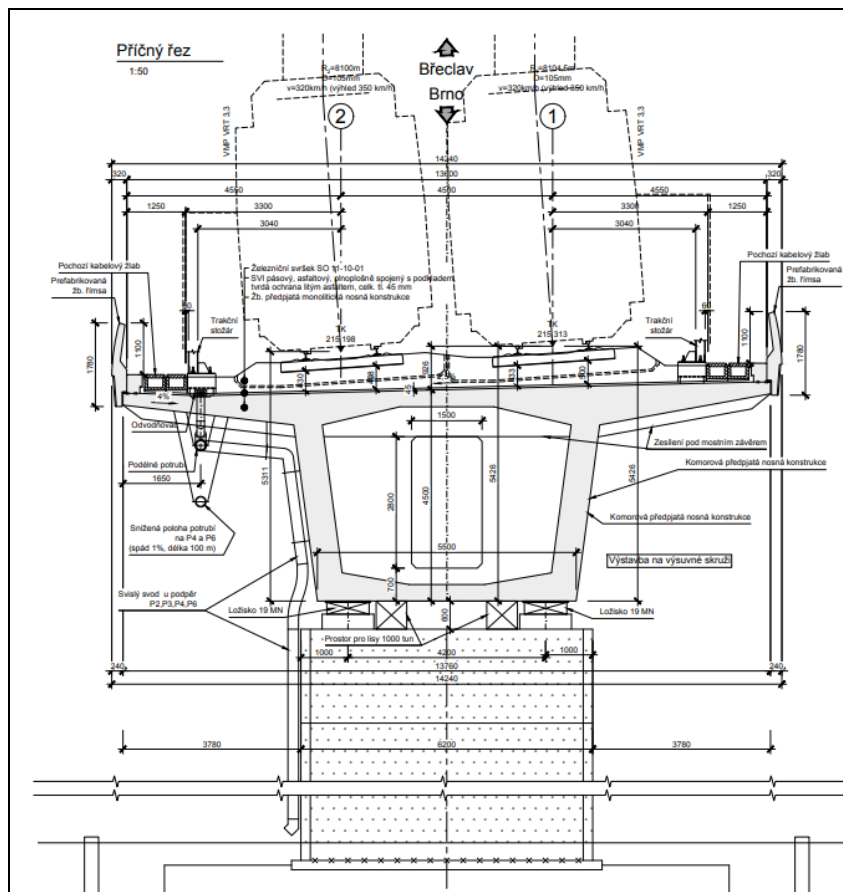

Obr. 92: Půdorys estakády přes Šatavu, polní cesty a zemědělské pozemky v km 15,045 (Mott MacDonald CZ, spol. s r. o, 2023)

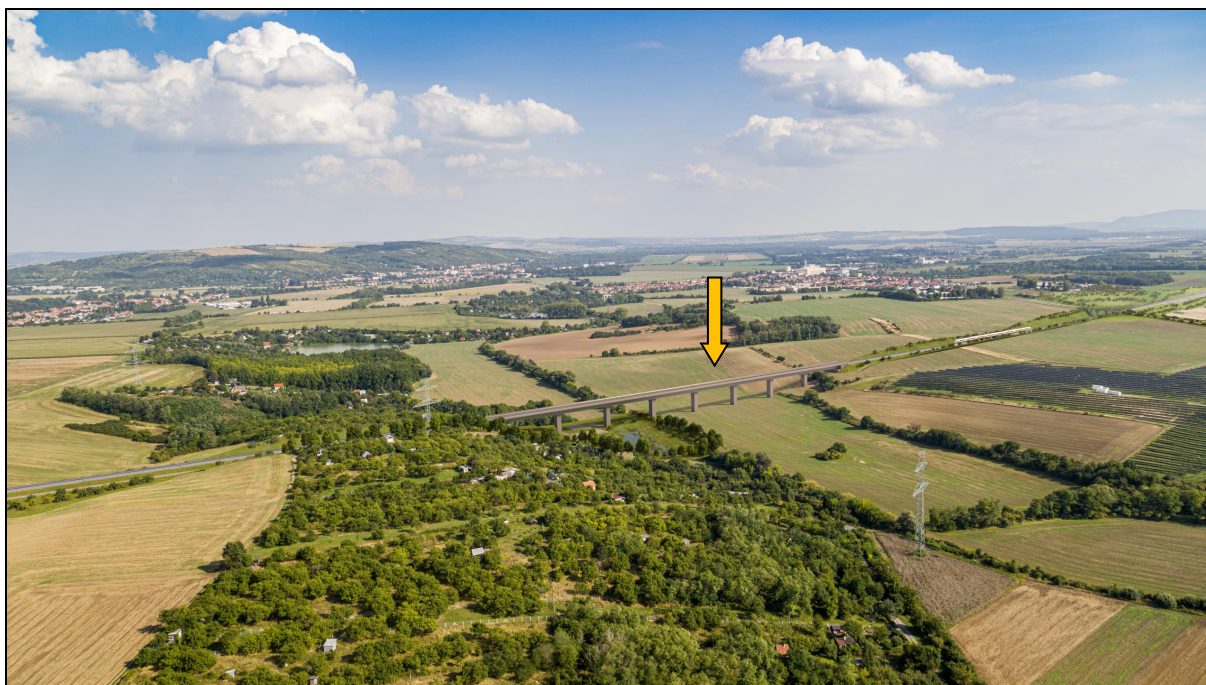

Obr. 93: Podélný řez estakády přes Šatavu, polní cesty a zemědělské pozemky v km 15,045 (Mott MacDonald CZ, spol. s r. o, 2023)

Obr. 94: Vzorový příčný řez estakády přes Štavu (Mott MacDonald CZ, spol. s r. o, 2023)

Obr. 95: Vizualizace záměru (zvýrazněna oranžovou šipkou, Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) od severu na trasu VRT vedenou estakádou přes údolí Štavu, pod ní uvažována retenční nádrž regulující odtok dešťové vody z tratě; úhlopříčně přes celý snímek zřejmé technicistní prvky s negativním projevem v podobě stožárů VVN

V rámci tohoto KP je před Rajhradem rovněž uvažováno s vedením trasy VRT v hlubokém zářezu a následným trasováním kolem zástavby Rajhradu hlubokým tunelem cca pod stávající komunikací (přibližně od železniční zastávky Popovice). Vizuální projev zářezu lze očekávat zejména ze vzdálenějších elevací, nicméně jeho projev bude potlačen navrženou výsadbou dřevinné vegetace. V tomto KP je součástí záměru rovněž výstavba zemního valu s výškou až 5 m nad terén a šířkou v koruně 5 m v k.ú. Popovice, konkrétně vpravo od konvenční tratě (mezi tratí/polní cestou a obcí Popovice). Na zemním valu je však navržena oboustranná výsadba, která částečně přispěje k začlenění jeho projevu do okolí. Výsadba je navržena z druhů nízkorostoucích dřevin a křovin tak, aby nebyl umocněn ještě více liniový charakter tohoto prvku, tzn. nesouvisle (s prolukami a menšími skupinkami). V případě tunelu lze očekávat nejsilnější vizuální projev u portálů tunelu, avšak v rámci záměru je navrženo jejich ozelenění dřevinnou vegetací, které ovlivnění minimalizují a díky nimž se nebudou uplatňovat do větších vzdáleností. V případě Břeclavského portálu budou nad tunelem (plocha v blízkosti silnice) vysazeny rovněž i stromy, jak je zřejmé z vizualizace níže. Tunel je navržen jako hloubený (dvoukolejný), tzn. pod úrovní terénu, a tedy jeho vizuální projev do širšího okolí nebude tak výrazný, jako například výstavba výškově (i co se délky tyče) významných PHS, které by bylo nutné do těchto míst umístit (pro ochranu obyvatelstva před hlukovou zátěží), pokud by nebylo přistoupeno k vedení trasy tunelem. Díky tomuto řešení tak dojde pouze k umístění „bezpečnostních stěn“ v krátkých úsecích před vjezdem a výjezdem do tunelu o výšce 3,5 m. Dále pak budou v rámci tohoto KP umístěny 4,5 m PHS u silnice III/42510. Vzhledem k rovinnatému reliéfu v tomto prostoru budou vytvářet tyto stěny částečně pohledovou bariéru, nicméně dle řešení by PHS měly být ozeleněny výsadbou popínavých rostlin (kombinace stálezelených a opadavých druhů), tedy jejich projev, v podobě antropogenního prvku v krajině, umocňující vizuální vjem vlastní VRT bude částečně tlumen po celý rok. Pro eliminaci jejich negativního vlivu do okolí je dále doporučeno doplnit výsadby popínavých rostlin u stěn výsadbou dřevin regionálních druhů, především nižších keřů ve skupinách, případně nízkých dřevin (rovněž v menších skupinkách).

Obr. 96: Vizualizace záměru (Valbek spol. s r. o., 2024) – Pohled ze vzduchu (z dronu) směrem od jihu na řešení záměru v místech Břeclavského portálu tunelu (oranžová šipka) za Rajhradem (modrá šipka), zřejmé ozelenění portálu tunelu včetně okolí trasy VRT

V souvislosti s umístěním vysokorychlostní trati je nutné zmínit i kumulativní vliv s již existujícími liniovými stavbami v KP, jako je dálnice D52, stávající železniční trať, silnice II/425 a II/426 (případně i vedení vysokého napětí a hustá síť místních komunikací). Tyto stavby samy o sobě snižují kvality a hodnoty krajinného rázu v tomto prostoru.

V rámci hodnocení tohoto KP byl převažující zásah „žádný“, tedy nulový. Pohled z okrajů KP je už v současnosti narušen liniovými stavbami v podobě dálnice D52 a ostatní hustou dopravní sítí. Vzhledem k tomu, že stavba VRT bude vedena na vyšších náspech, bude se jednat o další liniovou stavbu, která svou robustností danou vysokými náspey, velkými mostními objekty (zejména estakády přes Šatavu v cca km 15,045), nadjezdy a do vrchu vyčnívajícího trakčního vedení, bude mnohem více přitahovat oko pozorovatele. Kumulativní vliv bude dále zesílen kácením dřevinné vegetace (viz výše). Negativní vliv bude částečně mírněn výsadbou zeleně, se kterou se počítá ve velké míře. Je uvažováno s výsadbou stromů a keřů zejména na násypech, v zářezích a v okách křižovatek, podél nových účelových komunikací, na zemních valech a na zbytkových plochách, které nebudou mít funkční využití (podrobněji viz kap. 2). Dále je uvažováno s výsadbou popínavých rostlin u protihlukových stěn (jak již bylo uvedeno).

Dle aktuálně platných ZÚR zasahuje vymezený KP3 do krajinných celků Ořechovicko-vranovický a Dyjsko-svratecký.

Tab. 19. Cílové kvality a požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování dle ZÚR JMK pro krajinný celek Ořechovicko-vranovický – posouzení souladu v rámci KP 3

Cílová kvalita krajiny	Požadavky na uspořádání a využití území	Úkoly pro územní plánování	Komentář z hlediska posuzovaného záměru
Zemědělská krajina s plochým až mírně zvlněným reliéfem s dominantním zastoupením středně velkých bloků orné půdy s malým podílem lesních porostů.	Podporovat zachování stávajícího zemědělského charakteru území.	Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy.	Záměr je částečně v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování. Výstavbou záměru bude přeměněna část zemědělsky využívaných ploch. K podpoře mimolesní zeleně přispěje navržená výsadba, jež je součástí záměru.
	Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.	Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.	Záměr není v rozporu s úkoly pro územní plánování (realizace estakády přes Šatavu). Je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území. Výstavbou záměru dojde k nárstu zpevněných ploch v území, nicméně součástí záměru jsou retenční nádrže, vsakovací a odpařovací příkopy a výsadba zeleně, která k částečnému zadržování vody v krajině přispěje. Jako protierozní opatření v rámci záměru lze považovat zatravnění svahů a vegetační úpravy.
	Podporovat opatření k revitalizaci ploch po těžbě šterkopísků.	Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na plochách po těžbě šterkopísků.	Záměr není v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území ani úkoly pro územní plánování.
		Vytvářet územní podmínky pro zvýšení prostupnosti krajiny.	Záměr je v rozporu s úkoly pro územní plánování. Přispěje k fragmentaci krajiny. Eliminace vlivu fragmentace krajiny je řešena dostatečně kapacitními mostními objekty, tunelem, případně dostatečně navrženým napojením na stávající silniční síť.
		Vytvářet územní podmínky pro ochranu volné krajiny před suburbanizačními tlaky.	Záměr není v rozporu s úkoly pro územní plánování.
		Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.	Záměr není v rozporu s úkoly pro územní plánování.

Tab. 20. Cílové kvality a požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování dle ZÚR JMK pro krajinný celek Dyjsko-svratecký – posouzení souladu v rámci KP 3

<i>Cílová kvalita krajiny</i>	<i>Požadavky na uspořádání a využití území</i>	<i>Úkoly pro územní plánování</i>	<i>Komentář z hlediska posuzovaného záměru</i>
Krajina údolních niv Dyje a dolních toků Svratky, Jihlavy a Jevišovka s dochovanými fragmenty přirozených říčních systémů	Podporovat opatření k zajištění protipovodňové ochrany.	Vytvářet územní podmínky pro zajištění protipovodňové ochrany území.	<i>Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny ani s požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování.</i>
Rovinatá zemědělská krajina, ve struktuře převládají středně velké bloky orné půdy, menší lesní porosty lužních lesů a menší rybníční soustavy.	Podporovat zachování stávajícího zemědělského charakteru území.	Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy.	<i>Záměr je částečně v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování. Výstavbou záměru bude přeměněna část zemědělsky využívaných ploch. K podpoře mimolesní zeleně přispěje navržená výsadba, jež je součástí záměru.</i>
Krajina s významnou architektonickou dominantou rajhradského kláštera.	Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny.		<i>Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny ani s požadavky na uspořádání a využití území K podpoře mimolesní zeleně přispěje navržená výsadba, jež je součástí záměru.</i>
	Podporovat zachování a obnovu přirozeného vodního režimu vodních toků.	Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.	<i>Záměr je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování (realizace estakády přes Šatavu).</i>
	Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.		<i>Záměr je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území (výstavbou záměru dojde k nárustu zpevněných ploch v území), nicméně součástí záměru jsou retenční nádrže, vsakovací a odpařovací příkopy a výsadba zeleně, která k částečnému zadržení vody v krajině přispěje. Jako protierozní opatření v rámci záměru lze považovat zatravnění svahů a vegetační úpravy.</i>
	Podporovat rozvoj měkkých forem rekreace (turistika, cykloturistika, hipoturistika při zachování prostupnosti prvků územního systému ekologické stability.		<i>Záměr není v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování.</i>

7.4. Krajinný prostor č. 4 - Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava (KP 4)

Jedná se o prostor v bezprostřední blízkosti stavebního záměru, mezi obcemi Vranovice a Pouzdřany, resp. lesozemědělskou krajinu v nivě meandrujících řek Svratky a Šatavy s okolními lesními porosty a dále pak zahrnuje i NPR Pouzdřanskou step – Kolby. V tomto KP bude záměr realizován v nové stopě, tzn. realizací záměru dojde k umístění zcela nového prvku do krajiny. Krajina zde má odlišný charakter a lze konstatovat, že se jedná o nejhodnotnější prostor z hlediska přírodních charakteristik i hodnot dotčeného území.

Dle analýzy viditelnosti byl krajinný prostor vymezen maximálně do vzdálenosti cca 4,5 km od záměru, nicméně vlastní terénní průzkum prokázal, že záměr bude nejlépe viditelný z vrcholu NPR Pouzdřanskou step – Kolby, který je bez zástavby a vzrostlé vegetace a umožňuje výhled do širšího okolí, tzn. vizuální projev záměru se bude uplatňovat zejména do cca 1,2 km od osy VRT. Vymezený krajinný prostor tedy bude vizuálním projevem záměru dotčen jen částečně.

Míra vlivu na znaky krajinného rázu tohoto KP byla v některých případech hodnocena až jako středně silný vliv, v jednom případě dokonce jako vliv silný. Středně silný vliv v případě přírodních hodnot byl vyhodnocen především z důvodu zásahů do přírodně hodnotných prvků (zejména EVL Vranovický a Plačkův les, současně PR Plačkův les a říčka Šatava) zahrnující zachovalou nivní fluviální krajinu v okolí meandrujících koryt Svratky a Šatavy, jejich slepými rameny, mokřady a okolními většími lesními porosty s přirozenější druhovou skladbou (současně VKP ze zákona - les, vodní tok, niva) a výskytem zvláště chráněných druhů díky řešení záměru v podobě velké estakády přes toto území. Řešení v podobě estakády je důvodem vyhodnocení středně silného a v jednom případě silného vlivu zásahu do této harmonické lesozemědělské krajiny, resp. ovlivnění některých estetických hodnot (vč. měřítko a prostorových vztahů) v krajině. Realizace estakády v km 26,150–27,500 (dvojitě spřažený nosník ocel-beton komorového průřezu s výškou pilířů až 17,4 m nad terénem a délkou skoro 1 330 m) bude představovat poměrně velký zásah z hlediska prostorového a hmotového uspořádání v krajině, přestože výškové řešení tělesa estakády nepřesáhne stávající vzrostlé dřeviny, jež těleso částečně zastíní (okolní vzrostlé dřeviny budou přesahovat sloupy trakčního vedení vystupující nad temeno kolejnice).

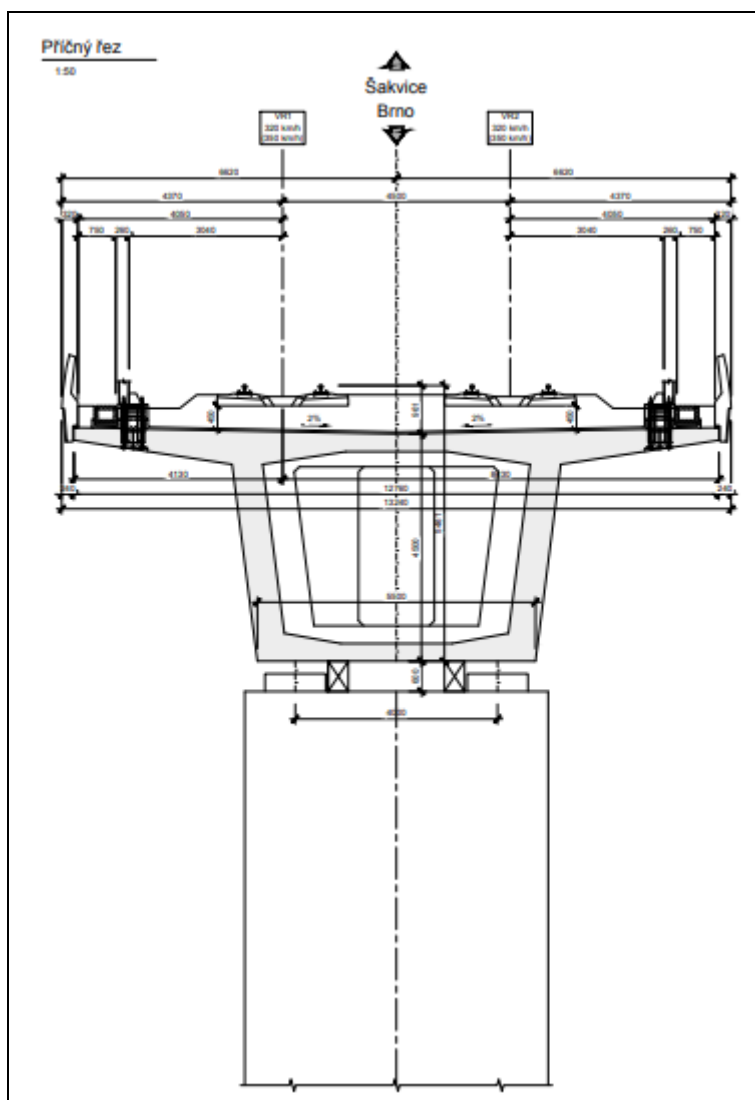
Umístěním tohoto prvku do stávající krajiny dojde k přesáhnutí prakticky všech dosavadních měřítek a vytvoří tak zcela novou krajinnou dominantu, která bude přitahovat oko pozorovatele, naruší estetické hodnoty kvalitní dílčí scenérie a bude zcela mimo současné měřítko této harmonické lesozemědělské krajiny s převahou lesních porostů a plynulými

přechody sídel do krajiny přes drobnou hospodářskou drážbu krajiny. Charakter místa se tak zcela změní a dojde ke snížení jeho hodnot. Jak již bylo výše uvedeno, je však třeba konstatovat, že díky uvedenému řešení VRT (vysokou estakádou), v prostoru niv meandrujících řek Svatky a Šatavy s velkou mírou zastoupení vzrostlých dřevin, resp. přes EVL Vranovický a Plačkův les nedojde k významné degradaci přírodních hodnot tohoto území tak, jak kdyby byla trasa vedena např. na náspu.

Jak je zřejmé z textu výše, vizuální projev záměru, resp. zejména estakády v tomto KP bude nejsilnější zejména z vrcholu NPR Pouzdřanskou step – Kolby, tzn. z jihovýchodní části KP, a to zejména díky jeho umístění (cca 290 m n.m.). Z nižších partií bude projev tlumen vzrostlými dřevinami.

Na ostatní definované znaky krajinného rázu bude mít stavba vliv buď nulový nebo slabý.

Obr. 97: Vzorový příčný řez estakády přes EVL Vranovický a Plačkův (Mott MacDonald, 2024)

Obr. 98: Vizualizace estakády přes EVL Vranovický a Plačkův les v km 26,2-27,5 (Valbek spol. s r. o., 2024)

Obr. 99: Vizualizace detailu estakády přes EVL Vranovický a Plačkův les (Valbek spol. s r. o., 2024); z vizualizace je zřejmá minimalizace vizuálního projevu tělesa estakády díky okolní vzrostlé dřevinné vegetaci

Vyjma již uvedeného je v tomto KP součástí řešení záměru návrh zemních valů o výšce 5 m nad terén a šířce v koruně 5 m. Konkrétně jsou zemní valy navrženy v k. ú Vranovice, a to vpravo od VRT (ve směru do Břeclavi, orientací k obci Přibice), od polní cesty po křížení s vlečkou a za vlečkou po přeložku silnice II/381. Dále pak vlevo od VRT (ve směru do Břeclavi, orientací k obci Vranovice) od přeložky silnice II/381 po polní cestu/lávku pro cyklisty v lesoparku. Na obou z uvedených valů jsou navrženy vegetační úpravy v podobě výsadeb nízkorostoucích dřevin a křovin, které částečně eliminují jejich vizuální projev do krajiny. Výsadby jsou navrženy tak, aby nebyl umocněn ještě více liniový charakter tohoto prvku, tzn. nesouvisle (s prolukami a menšími skupinkami).

Dle aktuálně platných ZÚR zasahuje vymezený KP4 do krajinných celků Ořechovicko-vranovický a Dyjsko-svratecký.

Tab. 21. Cílové kvality a požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování dle ZÚR JMK pro krajinný celek Ořechovicko-vranovický – posouzení souladu v rámci KP 4

<i>Cílová kvalita krajiny</i>	<i>Požadavky na uspořádání a využití území</i>	<i>Úkoly pro územní plánování</i>	<i>Komentář z hlediska posuzovaného záměru</i>
Zemědělská krajina s plochým až mírně zvlněným reliéfem s dominantním zastoupením středně velkých bloků orné půdy s malým podílem lesních porostů.	Podporovat zachování stávajícího zemědělského charakteru území.	Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy.	<i>Záměr je částečně v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování. Výstavbou záměru bude přeměněna část zemědělsky využívaných ploch. K podpoře mimolesní zeleně přispěje navržená výsadba, jež je součástí záměru.</i>
	Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.	Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.	<i>Záměr není v rozporu s úkoly pro územní plánování (realizace estakády přes Šatavu). Je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území. Výstavbou záměru dojde k nárůstu zpevněných ploch v území, nicméně součástí záměru jsou retenční nádrže, vsakovací a odpařovací příkopy a výsadba zeleně, která k částečnému zadržování vody v krajině přispěje. Jako protierozní opatření v rámci záměru lze považovat zatravnění svahů a vegetační úpravy.</i>
		Vytvářet územní podmínky pro zvýšení prostupnosti krajiny.	<i>Záměr je částečně v rozporu s úkoly pro územní plánování. Přispěje k fragmentaci krajiny. Eliminace vlivu fragmentace krajiny je řešena dostatečně kapacitní mostními objekty, tunelem, případně dostatečně navrženým napojením na stávající silniční síť.</i>

Cílová kvalita krajiny	Požadavky na uspořádání a využití území	Úkoly pro územní plánování	Komentář z hlediska posuzovaného záměru
		Vytvářet územní podmínky pro ochranu volné krajiny před suburbanizačními tlaky.	<i>Záměr není v rozporu úkoly pro územní plánování.</i>
		Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.	<i>Záměr není v rozporu úkoly pro územní plánování.</i>

Tab. 22. Cílové kvality a požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování dle ZÚR JMK pro krajinný celek Dyjsko-svratecký – posouzení souladu v rámci KP 4

Cílová kvalita krajiny	Požadavky na uspořádání a využití území	Úkoly pro územní plánování	Komentář z hlediska posuzovaného záměru
Krajina údolních niv Dyje a dolních toků Svatky, Jihlavy a Jevišovka s dochovanými fragmenty přirozených říčních systémů	Podporovat opatření k zajištění protipovodňové ochrany.	Vytvářet územní podmínky pro zajištění protipovodňové ochrany území.	<i>Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny ani s požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování.</i>
Rovinatá zemědělská krajina, ve struktuře převládají středně velké bloky orné půdy, menší lesní porosty lužních lesů a menší rybníční soustavy.		Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy.	<i>Záměr je částečně v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování. Výstavbou záměru bude přeměněna část zemědělsky využívaných ploch. K podpoře mimolesní zeleně přispěje navržená výsadba, jež je součástí záměru.</i>
	Podporovat zachování a obnovu přirozeného vodního režimu vodních toků.	Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.	<i>Záměr je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území (realizace estakády přes Šatavu a Svatku včetně jejich niv).</i>
	Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.		<i>Záměr je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území (výstavbou záměru dojde k nárůstu zpevněných ploch v území), nicméně součástí záměru jsou retenční nádrže, vsakovací a odpařovací příkopy a výsadba zeleně, která k částečnému zadržení vody v krajině přispěje. Jako protierozní opatření v rámci záměru lze považovat zatravnění svahů a vegetační úpravy.</i>

	Podporovat rozvoj měkkých forem rekreace (turistika, cykloturistika, hipoturistika při zachování prostupnosti prvků územního systému ekologické stability.		Záměr není v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování.
--	--	--	--

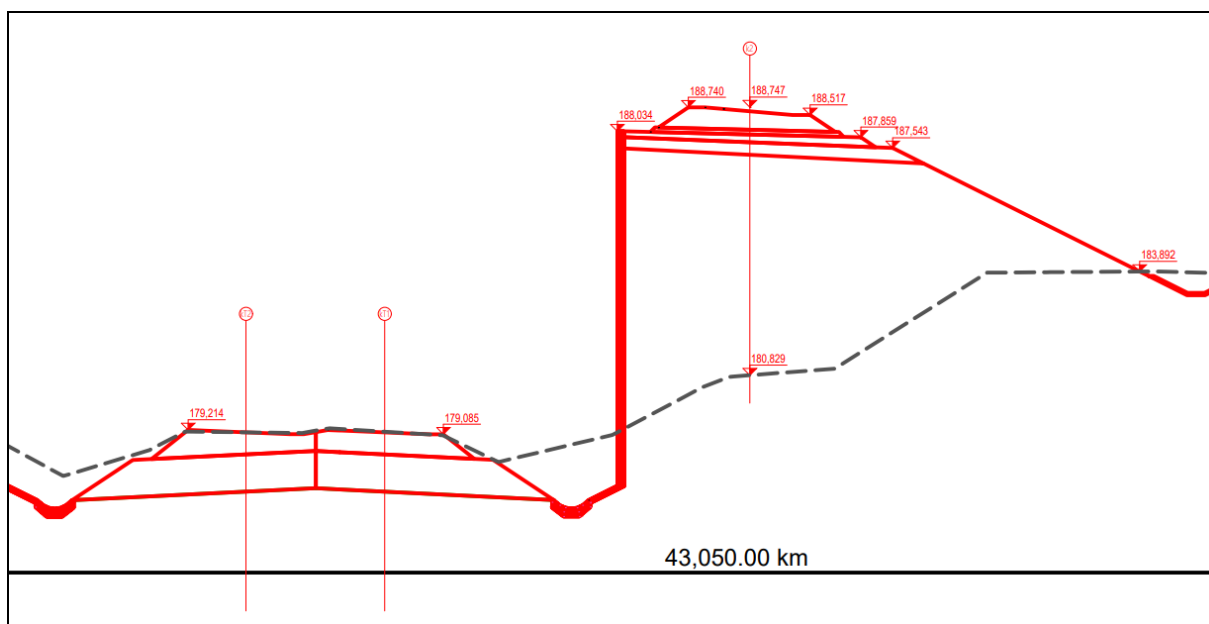
7.5. Krajinný prostor č. 5 – Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko (KP5)

Jedná se o prostor, ve kterém bude záměr realizován v místech stávající trati, vyjma úseku mezi Pouzdřany a Popicemi v km 111-115, kde dojde k mírnému odklonění trasy, tzn. nedojde v území k umístění zcela nového prvku, nicméně vizuální projev záměru, resp. výškový, plošný i objemový rozsah bude významně větší než v případě stávající železnice.

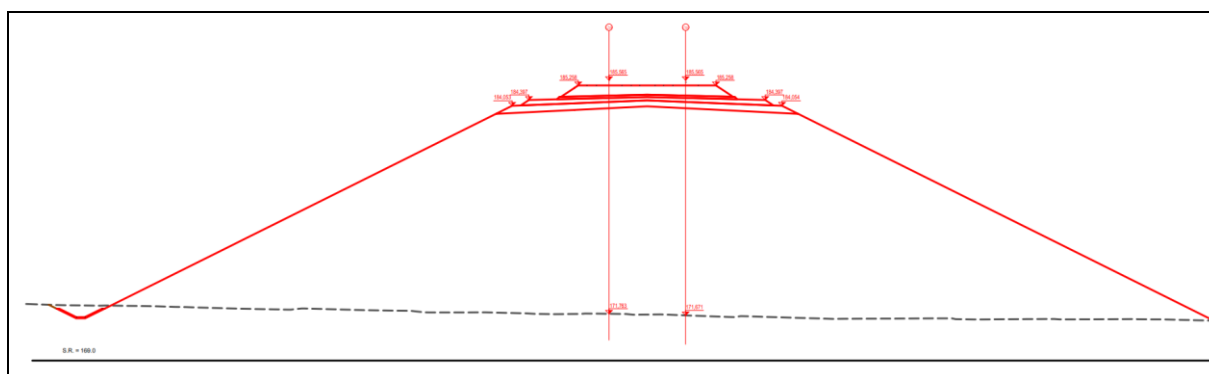
Krajinný prostor byl vymezen maximálně do vzdálenosti cca 5 km od záměru (severovýchodním směrem od osy záměru), a to zejména díky plochému reliéfu, který se svažuje na jihozápad.

Z terénního šetření vyplynulo, že se záměr bude projevovat maximálně do vzdálenosti cca 4 km v závěrečném úseku trati z výškových elevací Přítlucké hory, a to zejména vzhledem k rovinatému reliéfu, do kterého je záměr umístěn a díky jeho charakteru v závěrečném úseku trati, okolo km 43,05, kdy dochází ke stoupaní na násypu dosahující výšky okolo 8 m nad terénem. Rovněž je v km 43,750 součástí záměru vybudování násypu výšky až téměř 14 m pro výhledové vybudování mostního objektu v rámci propojení na Slovensko. Tato vzdálenost zasáhne právě uvedený krajinný prostor, avšak opět je třeba upozornit, že bude proměnlivá a bude záležet na přítomnosti vzrostlé zeleně apod.

Z výše uvedené analýzy vyplynulo, že záměr bude znamenat v tomto KP v jednom případě silný zásah na některé identifikované znaky krajinného rázu, a to zejména po stránce estetických hodnot vč. měřítka a vztahů v krajině. Přestože je záměr situován do míst již stávající železnice, tzn. v těchto místech nedojde k umístění zcela nového prvku do krajiny, je třeba upozornit na stoupaní trasy v závěrečném úseku mezi km 43,05 – 43,75, jak již bylo výše uvedeno (stoupaní trasy na násypu dosahující výšky okolo 8 m nad terén a téměř 14 m v případě násypu pro výhledové vybudování mostního objektu v rámci propojení na Slovensko) (viz obrázky níže).

Obr. 100: Pracovní příčný řez velmi vysokého násypu v závěrečném úseku trasy záměru v km 43,050

Obr. 101: Pracovní příčný řez velmi vysokého násypu pro budoucí mostní objekt v rámci propojení na Slovensko v km 43,750

Záměr zde, díky rovinnému reliéfu a svým vysokým násypům, robustností, vyčnívajícími trakčním vedením atd. bude více přitahovat oko pozorovatele a více narušovat charakter této krajiny oproti stávající trati. Vizuální projev záměru, resp. výškový, plošný i objemový rozsah bude významně větší než v případě stávající železnice, která je v aktuálním stavu v uvedeném úseku téměř skryta vzrostlou okolní náletovou dřevinnou vegetací, jež bude vykácena a dostatečné vegetační úpravy, které by projev tělesa eliminovaly zde nejsou navrženy. V případě přírodních charakteristik bylo středně silné ovlivnění vyhodnoceno především díky uvedenému nutnému kácení mimolesní zeleně v tomto závěrečném úseku, jelikož zeleň zde dotváří obraz KP. V ostatních částech trasy (cca od Pouzdřan po Zaječí) bude ovlivnění kácením roztroušené a mimolesní zeleně částečně eliminováno vegetačními

úpravami a náhradní výsadbou. O slabém zásahu lze uvažovat v případě křížení Popického a Zaječského potoka a Štinkovky (VKP), jež jsou v přímém střetu s trasou VRT.

Vyjma již uvedeného je součástí záměru v tomto KP vybudování výškově i plošně významného objektu, a to areálu údržbové základny Zaječský zahrnující provozní budovu (budova od jižní strany se dynamicky zvyšující až do 4 nadzemních podlaží), trafostanici (1 podlažní, cca 25 m²), zastřešené parkoviště (600 m²), betonovou plochu pro odpadové hospodářství (300 m²), ČS PHM a ruční myčku. Bude se jednat o nový objemový prvek v krajině, jenž bude zastupovat novou lokální antropogenní dominantu s negativním vizuálním projevem. Nicméně jeho situováním do rovinného plochého reliéfu v oblasti již významně antropicky ovlivněné (např. směrem na severovýchod a jihozápad se ve stávajícím stavu nacházejí fotovoltaické elektrárny v Zaječském), kde se vyskytuje omezené množství přírodně hodnotnějších prvků, není tento vliv významný. Údržbová základna je umístěna mezi konvenční trať a vlastní těleso VRT tak, že její vizuální projev do okolí bude tlumen náspem. K potlačení projevu rovněž přispějí navržené výsadby v rámci vlastního areálu údržbové základny. Očekávat tak lze ovlivnění estetických hodnot území pouze na lokální úrovni.

Z dalších rušivých prvků záměru v tomto KP je třeba zmínit přítomnost PHS, a to kolem trati VRT v blízkosti obce Pouzdřany a Popice, jež budou dosahovat max. 4 m nad terén (v případě návrhu standardních PHS max. výška 4 m u trasy VRT a 3,5 m u konvenční trati, v případě návrhu nadstandardních PHS max. výška 4 m u trasy VRT a KT). Vzhledem k rovinatému reliéfu v tomto prostoru budou vytvářet pohledovou bariéru, nicméně dle řešení by PHS měly být ozeleněny výsadbou popínavých rostlin, tedy jejich projev, v podobě antropogenního prvku v krajině, umocňující vizuální vjem vlastní VRT bude částečně tlumen po celý rok (návrh vegetačních úprav počítá s výsadbou stálezelených neopadavých druhů v kombinaci s druhy opadavými). Pro eliminaci negativního vizuálního působení PHS, jež vytvoří výrazné linie v krajině, by bylo vhodné doplnit výsadby popínavých rostlin u všech PHS výsadbou dřevin regionálních druhů, především nižších keřů ve skupinách, případně nízkých dřevin (rovněž v menších skupinkách) podél tělesa stěny.

Jak již bylo výše uvedeno, negativní vliv VRT i v tomto KP (vyjma závěrečného úseku) bude částečně mírněn výsadbou zeleně, se kterou se počítá ve velké míře. Je uvažováno s výsadbou stromů a keřů jak v úsecích podél vlastní trati, tak podél přeložek silnic, podél nových účelových komunikací, na zemních valech a na zbytkových plochách, které nebudou mít funkční využití (podrobněji viz kap. 2).

Významně převažujícím hodnocením však byl v tomto KP zásah „žádný“, tedy nulový.

Dle aktuálně platných ZÚR zasahuje vymezený KP5 do krajinných celků Velkobílovický a Židlochovicko-Hustopečský.

Tab. 23. Cílové kvality a požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování dle ZÚR JMK pro krajinný celek Velkobílovický – posouzení souladu v rámci KP 5

Cílová kvalita krajiny	Požadavky na uspořádání a využití území	Úkoly pro územní plánování	Komentář z hlediska posuzovaného záměru
Pohledově otevřená mírně zvlněná zemědělská krajina se středně velkými bloky zemědělské půdy.	Podporovat zachování zemědělských funkcí v území.		<i>Záměr není v rozporu s cílovou kvalitou krajiny, částečně však s požadavky na uspořádání a využití území. Záměr je situován do míst stávající trati, nicméně výstavbou záměru bude přeměněna část zemědělsky využívaných ploch (vč. vinic a sadů v tomto KP), vzhledem k větším požadavkům záboru oproti stávající trati.</i>
Rázovitá krajina vinic a vinařských obcí.	Podporovat zachování vinařství a rázovitost vinařských obcí.	Vytvářet územní podmínky pro zlepšení prostupnosti krajiny.	<i>Záměr je částečně v rozporu s cílovou kvalitou krajiny, s požadavky na uspořádání území i úkoly pro územní plánování. Realizace záměru přispěje k fragmentaci krajiny, nicméně vedení trasy je navrženo v místech stávající železnice. Upozornit je však nutné na větší rozsah takovéto stavby s mírou souvisejících objektů, ve srovnání se stávající železnici. Eliminace vlivu fragmentace krajiny je řešena dostatečně kapacitní mostními objekty, případně dostatečně navrženým napojením na stávající silniční síť.</i>
Krajinná dominanta Příkladové hory s vinohrady na jejich svazích umožňující daleké výhledy na panorama Pálavy s hladinou Novomlýnské nádrže a architektonickou dominantou kostela sv. Jana Křtitele v Zaječí.	Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny.	Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, líniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.).	<i>Záměr není v rozporu s cílovou kvalitou krajiny. Záměr je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání území a s úkoly pro územní plánování, jelikož realizace si vyžádá kácení mimolesní zeleně. K eliminaci přispěje navržená výsadba, jež je součástí záměru.</i>
	Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.	Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích.	<i>Záměr není v rozporu s úkoly pro územní plánování. Je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území. Výstavbou záměru dojde k nárůstu zpevněných ploch v území, nicméně součástí záměru jsou retenční nádrže, vsakovací a odpařovací příkopy a výsadba zeleně, která k částečnému zadržení vody v krajině přispěje. Jako protierozní opatření v rámci záměru lze považovat zatravnění svahů a vegetační úpravy.</i>

Cílová kvalita krajiny	Požadavky na uspořádání a využití území	Úkoly pro územní plánování	Komentář z hlediska posuzovaného záměru
	Podporovat kompaktní rozvoj venkovských sídel.	Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.	Záměr není v rozporu s požadavky na uspořádání území ani úkoly pro územní plánování.

Tab. 24. Cílové kvality a požadavky na uspořádání a využití území a úkoly pro územní plánování dle ZÚR JMK pro krajinný celek Židlochovicko-Hustopečský – posouzení souladu v rámci KP 5

Cílová kvalita krajiny	Požadavky na uspořádání a využití území	Úkoly pro územní plánování	Komentář z hlediska posuzovaného záměru
Pohledově otevřená zemědělská krajina s mírně až výrazně zvlněným reliéfem s převažujícím zastoupením zemědělské půdy uspořádané do středně velkých bloků, rozsáhlými vinicemi a ovocnými sady.	Podporovat zachování stávajícího zemědělského charakteru území.	Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy.	Záměr je částečně v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny, s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování. Realizace si vyžádá kácení mimolesní zeleně. Výstavbou záměru bude přeměněna část zemědělsky využívaných ploch (vč. vinic a sadů v tomto KP), vzhledem k větším požadavkům záboru oproti stávající trati. K podpoře mimolesní zeleně přispěje navržená výsadba, jež je součástí záměru.
Krajina s výraznými dominantami vrchů a hřbetů (hřbet Žebráků a Uherčických hor), ve svazích s pestrou strukturou využití (vinice, sady, maloplošná obhospodařované pozemky, stepní lada, menší lesní porosty).	Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny.		Záměr není v rozporu s navrženou cílovou kvalitou krajiny. Záměr je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území. Výstavbou záměru bude přeměněna část zemědělsky využívaných ploch (vč. vinic a sadů v tomto KP). Realizace si vyžádá kácení stávající zeleně. K podpoře mimolesní zeleně přispěje navržená výsadba, jež je součástí záměru.
	Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.	Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.	Záměr není v rozporu s úkoly pro územní plánování. Je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území. Výstavbou záměru dojde k nárůstu zpevněných ploch v území, nicméně součástí záměru jsou retenční nádrže, vsakovací a odpařovací příkopy a výsadba zeleně, která k částečnému zadržení vody v krajině přispěje. Jako protierozní opatření v rámci záměru lze považovat zatravnění svahů a vegetační úpravy.

Cílová kvalita krajiny	Požadavky na uspořádání a využití území	Úkoly pro územní plánování	Komentář z hlediska posuzovaného záměru
	Podporovat zachování rázovitost vinařské oblasti.	Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.	Záměr je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území, vzhledem k rozsahu stavby a souvisejících objektů ve srovnání se stávající železnicí. Záměr není v rozporu s úkoly pro územní plánování.
		Vytvářet územní podmínky pro ochranu pohledových panoramat a pohledově exponovaných lokalit před umístováním výškově, plošně a objemově výrazných staveb.	Záměr je částečně v rozporu s požadavky na uspořádání a využití území i úkoly pro územní plánování. Přestože je trasa VRT vedena ve stávající stopě železnice, její vizuální projev, resp. výškový, plošný i objemový rozsah je významně větší než v případě stávajícího stavu, a to zejména v úseku km 43,05 – 43,75, kde je vedena na velmi vysokých násypch.

8. Závěr

Předkládané posouzení mělo za cíl vyhodnotit vliv záměru „RS 2 VRT Modřice – Šakvice – Rakvice“ na krajinný ráz pěti krajinných prostorů: Městská, silně urbanizovaná krajina Modřické pahorkatiny, Antropogenní a zemědělská krajina Modřické pahorkatiny, Okolí Rajhradska a Hrušovanska, Lesozemědělská krajina v okolí PR Plačkův les a říčka Šatava a Jižní a západní část Hustopečska a Rakvicko.

Míra vlivu na znaky krajinného rázu daných krajinných prostorů byla, vzhledem k výše uvedeným skutečnostem vyhodnocena až na úrovni **silného zásahu**. Níže v tabulce je uveden souhrn předpokládaných vlivů na zákonná kritéria krajinného rázu dle §12 zákona č. 114 /1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Tab. 25.: Souhrn vlivů na zákonná kritéria krajinného rázu (viz §12 zákona)

Zákonná kritéria krajinného rázu	Vliv záměru
Vliv na rysy a hodnoty přírodní charakteristiky	<i>středně silný</i>
Vliv na rysy a hodnoty kulturní charakteristiky	<i>žádný</i>
Vliv na VKP	<i>středně silný</i>
Vliv na ZCHÚ	<i>středně silný</i>
Vliv na kulturní dominanty	<i>žádný</i>
Vliv na estetické hodnoty	silný
Vliv na harmonické měřítko krajiny	<i>středně silný</i>
Vliv na harmonické vztahy v krajině	silný

Jak vyplývá z podstaty stavebního záměru, kterým bude výstavba vysokorychlostní trati, bude se jednat o realizaci nové krajinné dominanty, která bude tvořit určitou bariéru v daném území, ať už se to týká bariéry ve smyslu prostupnosti krajiny pro člověka a volně žijící živočichy, tak ve smyslu pohledové bariéry, která obecně přitahuje oko pozorovatele a narušuje tak vnímání krajinných vazeb a pozitivních hodnot krajinné scenérie.

Stavba obecně svým měřítkem, prostorovým rozsahem, objemem hmot a projevem do výšky nebude v některých úsecích trasy v souladu s harmonickým měřítkem krajiny a bude nad rámec obecně využívaných antropogenních prvků v krajině. Nicméně zde je třeba upozornit na to, že velká část trasy vede územím, kde s harmonickým měřítkem nelze uvažovat, krajina zde je silně antropogenně pozměněná, více či méně urbanizovaná s hojným výskytem technicistních liniových prvků. Rovněž je třeba podotknout, že je záměr navržen z velké části v souběhu se stávající železniční tratí pro minimalizaci další fragmentace krajiny, jak je dále zmíněno v textu.

Svým projevem můžeme výstavbu vysokorychlostní trati přirovnat k dálniční komunikaci včetně všech souvisejících doprovodných staveb, které jsou nezbytné pro provoz na dálnici,

jako jsou mimoúrovňová křížení, výrazné náspy či zářezy, obslužné komunikace, systém odvodnění, retenční nádrže, protihlukové stěny a podobně. Rozdíl oproti dálničním stavbám je u železničních tratí také v tom, že navíc přibývá potřeba napájení elektrickou energií ve formě trakčního vedení a s tím souvisejících technologických objektů (trakční měnárna apod.) a dále sdělovací zařízení ve formě stožárů BTS. Trakční vedení oproti dálničním stavbám významně vystupuje nad samotné temeno kolejnice a hustá síť sloupů trakčního vedení dále zvyšuje prostorový, hmotový a výškový zásah stavby do krajiny. Ač s ohledem na hodnocení krajinného rázu není relevantní hledisko účelnosti a funkčnosti záměru, je třeba vnímat skutečnost, že železniční způsob dopravy je ekologičtější variantou v porovnání s hustou silniční dopravou, v případě zmíněné dálniční stavby.

Stavba vysokorychlostní trati je situována přibližně polovinou úseku (počáteční a závěrečný úsek trati) v místech stávající železniční trati, tzn. v těchto místech nedojde k umístění zcela nového prvku do krajiny, nicméně vizuální projev záměru, resp. výškový, plošný i objemový rozsah bude významně větší než v případě stávající železnice. Jak je zřejmé z uvedeného, výhodou trasování v místech stávající železniční trati je samozřejmě to, že byla projevena maximální snaha stavbu nevkládat do volné krajiny a nerozšiřovat tak fragmentaci krajiny a nevytvářet nové pohledové bariéry a krajinné dominanty.

Z výše uvedených důvodů je možné považovat za nejvýznamnější zásahy do krajinného rázu v souvislosti s umístěním vysokorychlostní trati právě do míst, kde trať vstupuje do volné krajiny jako zcela nový prvek, tzn. od cca Rajhradu po Pouzdřany. V úseku přibližně od Rajhradu po Vranovice je trať VRT situována na plochy zemědělské půdy, díky čemuž dojde k další problematické fragmentaci krajiny a posílení projevu antropogenních prvků v krajině. To však může mít i částečně pozitivní důsledky ve smyslu vzniku nového strukturního prvku díky navrženým vegetačním úpravám, jež jsou součástí záměru a které podpoří větší dynamiku prostoru a rozbijí velké fádňi a homogenní půdní bloky s absencí rozptýlené vegetace. V souvislosti s umístěním vysokorychlostní tratě v rámci tohoto úseku je nutné zmínit i kumulativní vliv s již existujícími liniovými stavbami, jako je zejména dálnice D52 a ostatní hustá dopravní síť. Tyto stavby samy o sobě snižují kvality a hodnoty krajinného rázu v tomto prostoru. Vzhledem k tomu, že stavba VRT bude vedena na vyšších náspech, bude se jednat o další liniovou stavbu, která svou robustností danou vysokými náspey, velkými mostními objekty, nadjezdy a do vrchu vyčnívajícím trakčním vedením, bude mnohem více přitahovat oko pozorovatele. Negativní vliv bude mírněn výsadbou zeleně, se kterou se počítá ve velké míře v rámci celé trasy. Tato výsadba přispěje k částečnému začlenění této rozměrné liniové stavby do krajiny. Je uvažováno s výsadbou stromů a keřů zejména na náspech, v zářezích a v okách křižovatek, podél přeložek silnic, podél nových účelových

komunikací, na zemních valech a na zbytkových plochách, které nebudou mít funkční využití. Vegetační úpravy (včetně náhradních výsadeb) jsou navrženy tak, aby zeleň charakterově odpovídala stávající vegetaci a neumocňovala ještě více liniový charakter trasy záměru (kratší úseky s liniovou výsadbou, skupiny keřů a stromy jako solitéry, střídané s volnými zatravněnými prolukami, které potlačí umocnění liniového charakteru trasy záměru). Dále je uvažována s výsadbou popínavých rostlin u protihlukových stěn (kombinace stálezelených neopadavých a opadavých druhů), které budou tlumit jejich projev po celý rok. Vyjma již uvedeného je uvažováno o hydroosevu se suchomilnou trávo-bylinnou směsí na skalnatých svazích.

K významnému ovlivnění krajinného rázu dále dojde v místech, kdy bude stavba vedena ve velkých výškách nad terénem, a to zejména v případě vysokých estakád. Jedná se o estakádu přes Šatavu (v km 15,045) a estakádu přes EVL Vranovický a Plačkův les (resp. přes silnici, vodoteč Šatavu a Svratku, lesní cesty a NPR Plačkův les v km 26,150–27,500). Díky trasování záměru estakádou přes Šatavu jsou minimalizovány zásahy do lesního porostu severozápadně od rybníku Šimlochy. Ovlivnění krajinného rázu, včetně měřítka a prostorových vztahů zcela novým prvkem takového rozsahu je zřejmé, nicméně zde je nutno podotknout, že stávající charakter krajiny není harmonický díky okolnímu urbanistickému tlaku.

Z důvodu minimalizace zásahů do přírodně hodnotných prvků zahrnující zachovalou nivní fluvialní krajinu v okolí meandrujících koryt Svratky a Šatavy, jejich slepá ramena, mokřady a okolní lesní porosty bylo přistoupeno k převedení tohoto harmonického lesozemědělského území druhou zmíněnou estakádou, a to estakádou přes EVL Vranovický a Plačkův les. Z hlediska krajinného rázu tohoto místa dojde k poměrně významnému narušení estetických hodnot i prostorového a hmotového uspořádání, budou narušeny estetické hodnoty kvalitní dílčí scenérie a dojde ke změně současného harmonického měřítka krajiny. Charakter místa se tak zcela změní. Jak již bylo výše uvedeno, je však třeba konstatovat, že díky uvedenému řešení nedojde k významné degradaci přírodních hodnot tohoto území tak, jak kdyby byla trasa vedena například na náspu, tzn. snahou řešení byla minimalizace zásahu do přírodních hodnot tohoto území, což se projevilo v rámci vyhodnocení vlivu na krajinný ráz.

V případě počátečního a závěrečného úseku záměru bylo přistoupeno k situování trasy VRT do míst stávající železnice (vyjma úseku mezi Pouzdřany a Popicemi, kde dojde k mírnému odklonění trasy).

Počáteční úsek je umístěn do městské krajiny plochého reliéfu, která je aktuálně již významně urbanizována a značně narušena zejména hustou sítí staveb dopravní infrastruktury a průmyslové zástavby okraje Brna. S výrazným ovlivněním krajinného rázu se

zde neuvažuje. Trasa VRT bude v mnoho pohledech odcloněna hustou vyšší zástavbou, která zamezí jejímu vizuálnímu uplatnění do okolí. Nicméně z lokálního hlediska je nutné i zde upozornit na kumulativní vliv, a to zejména na začátku trasy, kde se významně projevuje stávající robustní těleso dálnice D1, D2, silnice I/52 (včetně mimoúrovňového křížení) a rovněž je v tomto prostoru uvažováno s realizací souvisejících staveb VRT.

Významnější ovlivnění krajinného rázu lze pak očekávat v závěrečném úseku trati, přestože je záměr navržen v místech stávající železnice. Přibližně mezi km 43,05 – 43,75 dochází ke stoupaní trasy na vysokém násypu dosahující výšky okolo 8 m nad terén a téměř 14 m v případě násypu pro výhledové vybudování mostního objektu v rámci propojení na Slovensko. Záměr v těchto místech, díky charakteru reliéfu (plochý a rovinný) a své robustnosti více naruší obraz této krajiny oproti stávající trati. Vizuální projev záměru, resp. výškový, plošný i objemový rozsah bude i zde převyšovat stávající železniční trati, která je v aktuálním stavu v tomto úseku téměř skryta vzrostlou okolní dřevinnou vegetací, jež bude vykácena a dostatečné vegetační úpravy, které by projev tělesa v tomto úseku eliminovaly, nejsou součástí návrhu řešení.

V případě úseku trati cca od Popic po Zaječí, lze uvažovat o slabém ovlivnění krajinného rázu, zejména pak ovlivnění charakteru této pohledově otevřené zemědělské krajiny, částečně i harmonického měřítko (s ohledem na to, že stavba VRT bude vedena na vyšších náspech než stávající trať). Zde však bude negativní vliv částečně mírněn výsadbou zeleně.

Z výše uvedených důvodů je doporučeno, v případě, že vysokorychlostní trať bude realizována, přistoupit k přijetí některých **mitigačních, případně kompenzačních opatření**, které budou mít za důsledek alespoň částečné zmírnění nepříznivých vlivů na krajinný ráz krajinného prostoru dotčeného stavbou. Jedná se zejména o:

- Během kácení zachovat maximální možné množství dřevin. Pokud to bude možné provést v některých případech ořezy dřevin na torzo nebo na minimální výšku, která by neohrozila provoz na železnici.
- V případě, pokud to bude technicky proveditelné a nebude to znamenat zásadní konflikty s ochranou přírody a zemědělského půdního fondu, zvážit možnost nahrazení některých z navržených protihlukových opatření ve formě protihlukových stěn ozeleněnými zemními valy s výsadbou. Jižní svahy zemních valů doporučujeme osázet regionální travinnou směsí s příměsí bylin, severní svahy osázet mozaikovitě keři v kombinaci s trávo-bylinnou směsí, u paty valů v přijatelné vzdálenosti od železničního tělesa vysázet dřeviny.
- V případě protihlukových stěn umístěných na terén (mimo estakády a mostní objekty) doporučujeme doplnit výsadby popínavých rostlin u PHS výsadbou dřevin

regionálních druhů, především nižších keřů, případně nízkých dřevin podél tělesa stěny.

- Realizaci protihlukových stěn řešit tak, aby byla zajištěna dostatečná ochrana ptáků (neprůhledné, například s pruhy, vhodné barevné provedení atd.).
- Zachovat návrh ozelenění PHS popínavými rostlinami se zastoupením stálezelených a neopadavých druhů, které částečně potlačí vizuální projev PHS do okolí po celý rok (břečťan popínavý, přísavník trojcípý). Druhové složení těchto popínavých rostlin obohatit o další druhy, jako je např. *Lonicera Henryi*, *Eonimus fortunei* a jejich kultivary.
- Provést vegetační úpravy v okolí vysokorychlostní trati v největší možné míře, a to jak ve formě výsadeb dřevinné vegetace podél trati, tak zejména ve volné krajině. Dále je doporučeno doplnit vegetační úpravy vlevo od trati ve směru staničení při souběhu s dálnicí D52.
- Náhradní výsadby doporučujeme směřovat jednak podél polních cest v blízkosti trasy VRT, či jako realizaci ÚSES dle územních plánů obcí. Náhradní výsadbu navrhnout také v blízkosti rybníku Primál v k.ú. Modřice, kde je výhledově plánována revitalizace rybníka.
- Vegetační úpravy navrhovat tak, aby zeleň charakterově odpovídala stávající vegetaci (maximální podíl regionálních druhů) a neumocňovala ještě více liniový charakter trasy záměru (kombinace kratších úseků s liniovou výsadbou, skupiny keřů a stromy jako solitéry, střídané s volnými zatravněnými prolukami, které potlačí umocnění liniového charakteru trasy záměru).
- Provést vegetační úpravy v závěrečném úseku trati záměru (cca mezi Zaječí a Rakvicemi) v maximální míře, zejména pak v cca km 43,05 – 43,75, tzn. v místech, kde dochází ke stoupaní trasy na vysokém náspu dosahujícím až okolo 8 m (téměř 14 v případě náspu pro výhledový mostní objekt propojení na Slovensko).
- Retenční nádrže doporučujeme řešit přírodě blízkou formou (např. jako biotopy pro obojživelníky apod.), jež přispějí k zadržování vody v krajině a rovněž pomohou ke zmírnění projevů klimatické změny.

Přestože řešený záměr není zcela v souladu s některými cílovými kvalitami příslušných krajinných celků, požadavky na uspořádání a využití území a úkoly územního plánování (viz tabulky v kap. 7) ze Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (knesl kynčl architekti

s.r.o. (2020), resp. z aktualizace č. 3 (2022)⁵, jejíž předmětem je vymezení koridoru pro vysokorychlostní trať (VRT) Praha – Brno v úseku hranice kraje – Brno, koridoru VRT Brno – Břeclav v úseku Šakvice – Rakvice a úpravy koridoru územní rezervy RDZ05 VRT Šakvice – Břeclav – hranice ČR/Rakousko (- Wien) vyplývá:

Záměr se nachází v koridoru vysokorychlostní trati DZ11, uplatní se tedy body 129a a +129b: VRT Brno – Rakvice

- (129a) ZÚR JMK zpřesňují koridor vysokorychlostní dopravy ŽD3 Brno – Šakvice – Břeclav – hranice ČR/Rakousko, Slovensko (– Wien/Bratislava) z politiky územního rozvoje vymezením koridoru vysokorychlostní trati DZ11VRT Brno –Rakvice včetně souvisejících staveb (veřejně prospěšná stavba) takto:
  - Vedení koridoru: Brno, Horní Heršpice –Rajhrad –Hrušovany u Brna –Vranovice– Šakvice – Rakvice.
  - Šířka koridoru:
    - 200 m, u Žabčic na křížení se silnicí II/416 rozšířen na 500 m, v navázání na trať č. 240 šířka 120 m.
    - u křížení s tratí č. 252 rozšířen na 460 m, u zástavby Rakvic zúžen na 160 m.

Na základě výše uvedené analýzy v předchozích kapitolách je možno konstatovat, že navrhovaný záměr „RS 2 VRT Modřice – Šakvice - Rakvice“ představuje **rušivý zásah** do zákonných kritérií a do znaků jednotlivých charakteristik krajinného rázu, přičemž tento zásah je hodnocen **nejhůře jako silný**. Nicméně je třeba upozornit, že se jedná o zákonná kritéria a znaky některých výše uvedených charakteristik krajinného rázu, které **nejsou jedinečné ani neopakovatelné**.

Některé ze zásahů jsou **částečně zmírněny navrženými vegetačními úpravami**, jež jsou součástí záměru. Další eliminaci negativního vlivu na krajinný ráz lze očekávat za předpokladu **přijetí výše uvedených navržených opatření**.

Dle výše uvedeného hodnocení lze tak konstatovat, že **realizace záměru** bude znamenat **únosný zásah do zákonných kritérií krajinného rázu**.

⁵ Aktualizace č. 3 Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje je pořizována na základě rozhodnutí Zastupitelstva Jihomoravského kraje o pořízení A3 ZÚR JMK zkráceným postupem a o jejím obsahu, usnesením č. 1596/22/Z16 ze dne 15.12.2022.

Přílohy:

Příloha 1	Situace stavby
Příloha 2	Viditelnost úseku trati v okruhu 5 km
Příloha 3	Vymezení prvků krajinného rázu
Příloha 4	Doklad o absolvování kurzu

Použité podklady:

- AZ GEO, s. r. o. (2024): Oznámení záměru v rozsahu přílohy č. 3 dle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění, pro záměr „RS 2 VRT Modřice – Šakvice – Rakvice“ (v rozpracovanosti)
- knesl kynčl architekti s.r.o. (2020): Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje ve znění Aktualizací č. 1 a 2 (úplné znění) - účinný od 3.11.2016, změněna aktualizacemi č. 1 a 2, schválený 17.9.2020, včetně návrhu aktualizace č. 3 ze dne 15.12. 2022
- Ateliér Cihlář-Svoboda s.r.o. (2022): Územně analytické podklady Jihomoravského kraje 2021 - pátá úplná aktualizace
- Územní plány dotčených obcí (v platném znění)
- Politiky územního rozvoje ČR ve znění její 5. aktualizace schválené usnesením Vlády České republiky
- AGERIS s.r.o. (2010): Vymezení cílových charakteristik krajiny Jihomoravského kraje

Použitá literatura:

- BUKÁČEK R., MATĚJKA P. (2002): Hodnocení krajinného rázu (metodika zpracování). Správa chráněných krajinných oblastí ČR. 32 pp.
- CULEK M. et al. (2013): Biogeografické regiony České republiky. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita.
- DEMEK J. (1987): Hory a nížiny. ČSAV, PRAHA, 584 pp.
- KUPKA J. (2010): Krajiny kulturní a historické, Vliv hodnot kulturní a historické charakteristiky na krajinný ráz naší krajiny. ČVUT Praha, 180 pp.
- LÖW J. a MÍCHAL I. (2003): Krajinný ráz. Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy, 552 s.
- LOŽEK V., KUBÍKOVÁ J., ŠPRYŇAR P. a kol. (2005)“ Střední Čechy. In: Mackovčín P. a Sedláček M. (eds.): Chráněná území ČR. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 904 pp.

- MÍCHAL I. (1999): Metodika hodnocení krajinného rázu Agentury ochrany přírody a krajiny ČR – Problémy a výsledky. In: *Péče o krajinný ráz – cíle a metody*. Ed. I. Vorel, P. Sklenička. Praha: ČVUT, s. 111-116
- NEUHÄUSLOVÁ Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha
- Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Poděbrady, aktualizace 2016. Městský úřad Poděbrady, odbor výstavby a územního plánování
- VOREL I. a kol. (2004): Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz. Metodický postup. Nepublikováno. ČVUT Praha, FA, ústav urbanismu.

Internetové zdroje:

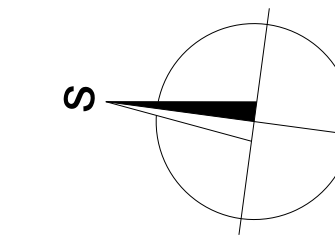
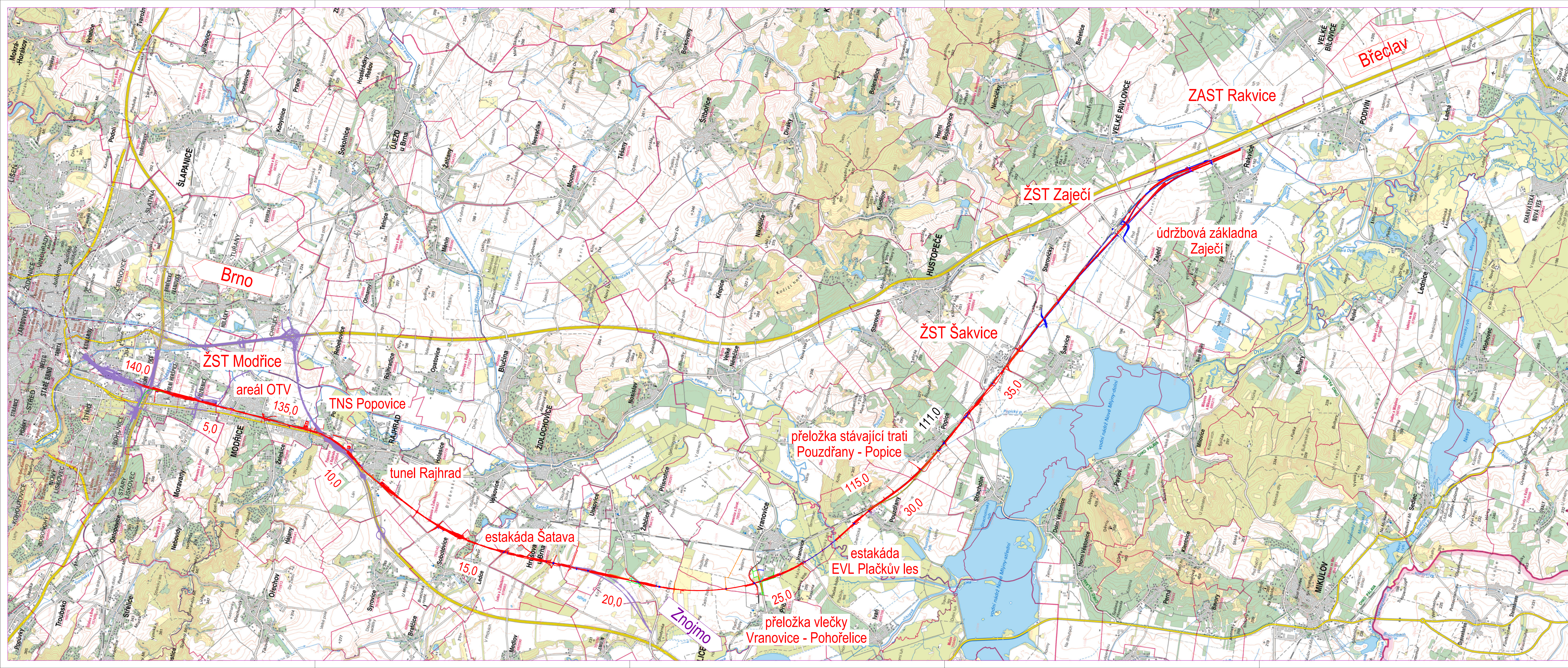
- <http://www.geofond.cz/>
- <http://monumnet.npu.cz/monumnet.php>
- <http://oldmaps.geolab.cz/>
- <http://portal.gov.cz/>
- <http://www.nature.cz/>, <http://www.geoportal.cenia.cz/>
- <http://www.zaniklekrajiny.cz/atlas/>

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1
Situace záměru

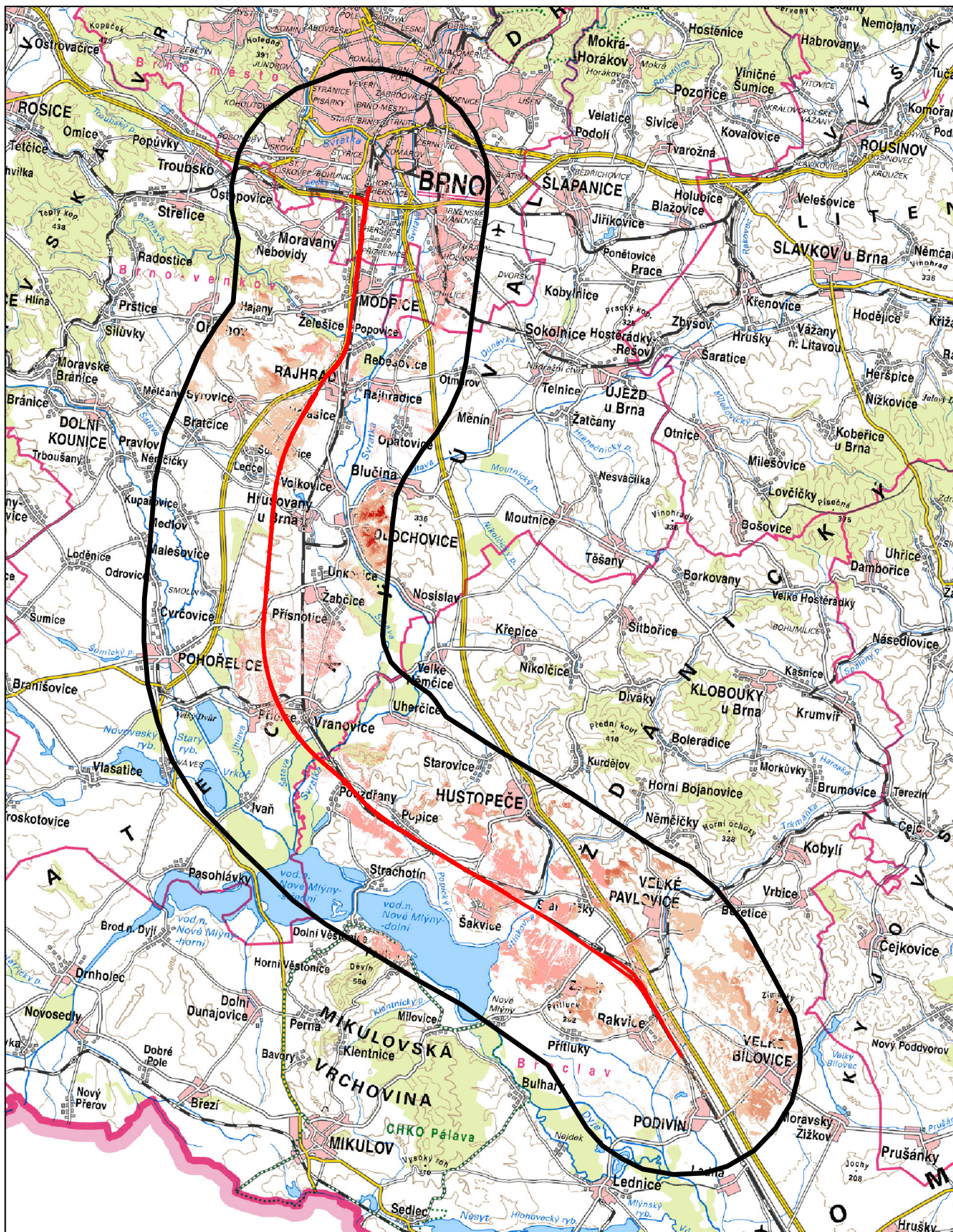

- LEGENDA**
- stavba RS 2 VRT
Modřice - Šakvice - Rakvice
  - Související stavby

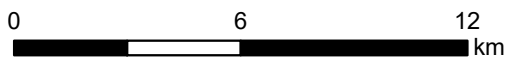
<p>Spolufinancováno Evropskou unií</p>		<p>Sfdi</p>	
Jméno ověřeni:		Paré:	
Orientační schéma:		Razítko oprávněné osoby:	
Revize:		Datum:	
Popis:		Kontroloval:	
Stavebník/Investor:		Správa železnic, státní organizace 	
Adresa:		Diážená 1003/7, 110 00 Praha 1 Státní správa vysokorychlostních tratí V Celnici 1028/10, 110 00 Praha 1 - Nové Město	
Zástupce investora:		Sdružení „VALBEK-MOTT-EGIS“ 	
Adresa:		Vaňurova 505/17, 460 07 Liberec III - Jeřáb T: +420 221 592 050 E: info@valbek.cz	
Kontakt:		Sdružení „VALBEK-MOTT-EGIS“ 	
Adresa:		Vaňurova 505/17, 460 07 Liberec III - Jeřáb T: +420 221 592 050 E: info@valbek.cz	
Kontakt:		Sdružení „VALBEK-MOTT-EGIS“ 	
Hlavní projektant (HIP):		Dr. Ing. Ján Bušovský Specialista: Ing. Luboš Stanci	
Název stavby/jáky:		RS 2 VRT Modřice - Šakvice - Rakvice Označení investora: S631900096	
Název části:		SITUAČNÍ VÝKRESY ŠÍŘŠÍCH VZTAHŮ Zakázka: 21PH61001	
Název objektu/dílu části:		- Označení části: C.1 Označení objektu/komplexu: -	
Název přílohy:		CELKOVÁ SITUACE STAVBY Číslo přílohy (typ/pořadí):	
Název dílčí části přílohy:		- 2. 001	
Odpovědný projektant:		Zpracovatel přílohy: Měřítko: 1:50 000 Formát: 5x44 Stupeň dokumentace: DÚR	
Kraj:		Katastrální území: Víz textová část Smluvní datum zpracování: 27.06.2024	

Příloha 2: Viditelnost záměru v okruhu 5 km

- Trasa záměru
- Okruh 5 km
- Viditelnost záměru

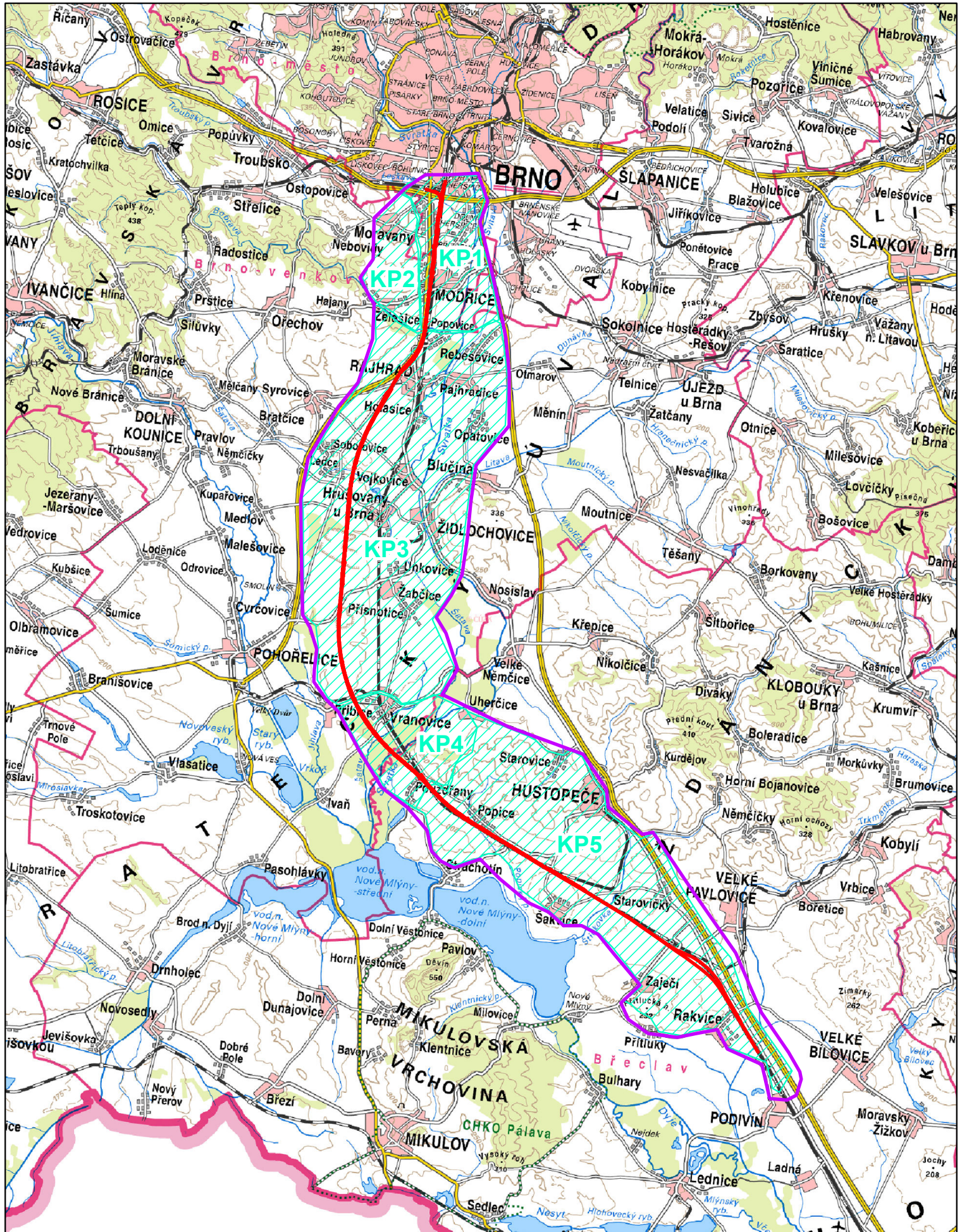

Souřadnicový systém: S-JTSK
 Podkladová data: WMS ZM200 (ČÚZK)
 Ecological Consulting a.s.

Příloha 3: Vymezení prvků krajinného rázu

- Trasa záměru
- Dotčený krajinný prostor
- Krajinný prostor

0 6 12 km

Souřadnicový systém: S-JTSK
Podkladová data: WMS ZM200 (ČÚZK)
Ecological Consulting a.s.

Příloha 4

Doklad o absolvování kurzu

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA STAVEBNÍ
akreditovaná instituce u MV ČR AK/I-16/2014

vydává v souladu s ustanovením § 20 zákona č. 312/2002Sb., o úředních
územně samosprávných
celcích a o změně některých zákonů, v platném znění

OSVĚDČENÍ

Ing. KRISTÝNA POSPÍŠILOVÁ

nar. 20.1.1991 v Brně

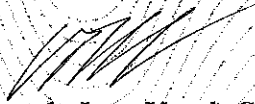
absolvovala program

Ochrana krajinného rázu dle §12 zák. č. 114/1992 Sb.
**IDENTIFIKACE A KLASIFIKACE ZNAKŮ KRAJINNÉHO RÁZU A
UŽITÍ VÝSLEDKŮ PŘÍPADOVÉHO A PREVENTIVNÍHO HODNOCENÍ
V ROZHODOVACÍCH A PLÁNOVACÍCH PROCESECH**

pořádaného v cyklu
„Metody ochrany charakteru a identity kulturní krajiny“

v rozsahu 44 hodin

Číslo akreditovaného programu:
AK/PV-185/2014

doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc.
odborný garant kurzu

doc. Ing. arch. ThLic. Jiří Kupka, Ph.D.
vedoucí katedry urbanismu a ÚP

prof. Ing. Alena Kohoutková, CSc.
děkanka Fakulty stavební

V Praze dne 25.4.2017

No-2017-17